

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt

PODPORA ODBORNÝCH PARTNERSTVÍ

ZAMĚŘENÝCH NA PODPORU SENIORŮ V PLZEŇSKÉM KRAJI

Projekt Podpora plánování rozvoje sociálních služeb formou založení odborných partnerství (registrační číslo: CZ.1.04/3.1.03/78.00014) je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

NÁVRHY KLÍČOVÝCH DOPORUČENÍ/CÍLŮ A OPATŘENÍ

Následující doporučení vycházejí z analýz a jednání odborných koalic, které probíhaly od podzimu 2012 do léta 2013 jako součást projektu Podpora odborných partnerství realizovaného Centrem pro komunitní práci západní Čechy za partnerské podpory Plzeňského kraje.

Doporučení mají přispět ke zkvalitnění a zefektivnění řešení potřeb seniorů. Jedná se o doporučení vztahující se k celému Plzeňskému kraji. V případě města Plzeň se jedná o udržení a podporu současného stavu.

Na realizaci doporučení se mají podílet všechny subjekty působící v oblasti zajištění potřeb seniorů; nejedná se o doporučení, která má realizovat pouze Plzeňský kraj.

Pojem „podpora“, který se v řadě následujících doporučení objevuje, znamená, že realizace daných aktivit je v kraji potřebná a Plzeňský kraj i další subjekty působící v dané oblasti budou hledat možnosti jejich zavedení, rozvoje či udržení. Bude se jednat jak o finanční zdroje (vnitřní, pokud budou k dispozici, i o podporu při získávání zdrojů externích), tak o podporu organizační, metodickou či propagační. Některá opatření přesahují kompetenční možnosti kraje i subjektů podílejících se na tvorbě opatření a v tomto případě je jejich smyslem upozornění na daný problém a na potřebu hledání jeho řešení např. na centrální úrovni.

Pořadí jednotlivých doporučení (cílů) neuvádí jejich důležitost.

Cíl 1. Zvyšování odbornosti pracovníků v terénních a pobytových službách pro seniory

Pro udržení a zvyšování kvality poskytování sociálních služeb je nutné dále podporovat současnou nabídku různých forem vzdělávacích aktivit. Nedílnou součástí zvyšování odbornosti poskytovatelů sociálních služeb je dostupná supervize, sdílení dobré i špatné praxe a výměna zkušenosti při práci s klienty.

Pro jejich realizaci jsou podstatná tato kritéria:

- vycházet z reálných potřeb odborníků pracujících v sociálních službách, které jsou odlišné v různých částech kraje (venkov a větší města apod.),
- rozvíjet již získané znalosti a odbornost,
- reagovat na individuální potřeby jednotlivců,
- podporovat praktické a kvalitní formy vzdělávání, včetně zvyšování odbornosti formou cílených konzultací,
- zajištění místní dostupnosti vzdělávacích aktivit na území celého kraje.

Opatření 1. 1 Podpora vzdělávacích aktivit zvyšujících kvalitu služeb.

Opatření 1. 2 Podpora využívání supervize a výměny zkušeností.

Supervize je pro všechny poskytovatele důležitý nástroj pro zvyšování kvality služeb, přínosné pro poskytovatele z území je podporovat informovanost o roli supervize v sociální práci, naučit se využívat ji jak při klientské tak manažerské práci.

Opatření 1. 3 Podpora sdílení dobré praxe.

Velká část poskytovatelů sociálních služeb pracuje v malých týmech, izolovaných v rámci dané služby a území. Sdílení dobré i špatné praxe podpoří rozvoj daných služeb, bude inspirací pro zvyšování kvality a efektivity služby.

Opatření 1. 4 Podpora spolupráce při realizaci vzdělávacích aktivit mezi městem Plzeň a ostatními obcemi/městy.

V různých částech kraje jsou realizovány vzdělávací aktivity, které mohou využít i subjekty působící mimo dané město. Je přínosné podporovat výměnu informací o jednotlivých vzdělávacích aktivitách, jasně deklarovat, že jsou přístupné všem odborníkům z kraje. Současně zajistit přehledný způsob informování o těchto vzdělávacích aktivitách.

Cíl 2. Zvýšení a udržení kapacity odlehčovacích služeb, denních a týdenních stacionářů a hospicových služeb pro seniory

Odlehčovací služby, denní a týdenní stacionáře pro seniory a hospicová péče jsou nedílnou součástí podpory péče o seniory v domácím prostředí. Jedná se o služby, které navazují na péči rodiny či jiné blízké osoby. Z pohledu celého území kraje je nutné nejenom udržení současné kapacity těchto služeb, ale i její navýšení.

Navýšení kapacit odlehčovacích služeb a zajištění jejich flexibility je možné propojovat s prostorovými možnostmi služeb – domovů pro seniory a bývalých domovů s pečovatelskou službou – dnes bytů zvláštního určení.

Plánování kapacit denních a týdenních stacionářů musí vycházet jak z reálných potřeb cílové skupiny, tak i z dopravní a časové dostupnosti těchto služeb.

Hospicové služby je nutné zachovat v minimálně takovém rozsahu jako je současný stav, vhodné je rozšíření nabídky domácí hospicové péče.

Pro zajištění dostupnosti uvedených služeb je nutné podporovat i různé formy dopravy pro seniory.

Opatření 2.1 Podpora navýšení současných kapacit odlehčovacích služeb.

Opatření 2.2 Podpora denních a týdenních stacionářů pro seniory.

Opatření 2.3 Podpora individuální dopravy pro seniory.

Velká část služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí se potýká s dopravní dostupností. Doprava zajišťující dostupnost služeb denních i týdenních stacionářů je pro jejich realizaci nezbytná.

Opatření 2.4 Udržení podpory hospicové péče.

Cíl 3. Udržení a rozvoj pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory a podpora setrvání seniorů v domácím prostředí

Klíčová pro zajištění dostupnosti pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory je jejich finanční podpora. Pečovatelské služby poskytují subjekty různých právních forem. Je nezbytná osvěta zaměřená na obce a města, které jsou co do počtu subjektů klíčovými poskytovateli pečovatelské služby v Plzeňském kraji, upozorňující na roli pečovatelské služby v životě seniorů. Základem je nejenom kvalita dané služby, její dostupnost i mimo hranice dané obce, ale i schopnost prezentovat se jako kvalifikovaná služba, která primárně doplňuje péči o občany, kteří to potřebují. Potřebné je i vysvětlení výrazu asistenční služba jak pro laickou, tak odbornou veřejnost. Pečovatelské a asistenční služby je potřebné doplňovat i dalšími druhy sociálních (např. tísňová péče) a zdravotnických služeb (domácí zdravotnická péče) přispívajících k setrvání seniorů v domácím prostředí.

-
Opatření	3. 1	Udržení současných kapacit pečovatelských služeb.
Opatření	3. 2	Podpora financování pečovatelských služeb ve venkovských oblastech.
Opatření	3. 3	Podpora spolupráce obcí na zajištění dostupnosti pečovatelských služeb ve všech sídlech Plzeňského kraje.
Opatření	3. 4	Zkvalitnění prezentace pečovatelských služeb.
Opatření	3. 5	Efektivnější propagace asistenčních služeb.
Opatření	3. 6	Podpora tísňové a domácí zdravotnické péče.

Cíl 4. Zvýšení informovanosti o možnostech pomoci seniorům

Nedílnou součástí poskytování sociálních služeb je kvalitní a srozumitelná informovanost o obsahu daných služeb. Současné postupy jsou sice funkční, ale je nutné je dále rozvíjet a hledat další alternativní způsoby pro oslovení nejenom samotných seniorů, ale i jejich dětí, které o ně pečují.

Nedílnou součástí informovanosti, je zaměřit se na budoucí seniory, kteří by měli mít možnost znát rozsah pomoci, kterou jednou budou potřebovat.

Nutné je zaměřit se i na samotné obce, města (včetně jednotlivých obvodů města Plzně) a návazné služby (především z oblasti zdravotnictví) a na propojení používaných informačních nástrojů v rámci celého kraje. Klíčová je však podpora spolupráce nejen v oblasti informovanosti, ale i v koordinaci a provázanosti poskytování služeb seniorům.

Opatření	4. 1	Podpora vzájemné spolupráce sociálních služeb, zdravotnických zařízení a lékařů, včetně zvyšování jejich vzájemné informovanosti.
Opatření	4. 2	Podpora vzájemné spolupráce obcí i měst.
Opatření	4. 3	Podpora veřejných akcí prezentující pomoc občanům ve stáří.
Opatření	4. 4	Srozumitelné informování o existenci příspěvku na péči a náležitostí potřebných k jeho přidělení.
Opatření	4. 5	Zvyšování informovanosti o sociálních službách.
Opatření	4. 6	Propojení webového portálu o sociálních službách města Plzně s internetovým portálem Plzeňského kraje.
Opatření	4. 7	Rozvoj projektu Bezpečný kraj.
Opatření	4. 8	Podpora osvěty vedoucích a klíčových pracovníků obcí a měst (volení zástupci, tajemníci úřadu, apod.).

Cíl 5. Zefektivnění služeb domovů pro seniory a podpora domů se zvláštním režimem

Nabídka pobytových služeb na území kraje vychází z historického rozložení služeb a dále z možností území. Současné služby je nutné dále zkvalitňovat a vzhledem k demografickému vývoji podporovat jejich navýšení. Toto navýšení nemůže být na úkor podpory terénních služeb. Současné zkvalitňování služeb je propojené s finanční podporou zaměřenou na jednotlivé segmenty, tzn. jak vzdělávání zaměstnanců, tak stavební úpravy a vybavení objektů.

Navyšování současných kapacit musí být propojeno s reálnou potřebou, dostupností, současnými trendy v péči o seniory a finančními možnostmi systému.

Opatření	5. 1	Zkvalitňování současných pobytových služeb pro seniory.
Opatření	5. 2	Posílení kontinuálního vzdělávání pracovníků – vazba na cíl č. 1.
Opatření	5. 3	Zřizování dalších pobytových zařízení na základě skutečné potřeby.
Opatření	5. 4	Podpora navýšení kapacit domovů se zvláštním režimem.
Opatření	5. 5	Podpora zdravotní péče v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem.

Cíl 6. Podpora transparentního financování sociálních služeb

Financování sociálních služeb je úzce propojeno s předešlými cíli. Pro zkvalitnění dostupnosti služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí je nezbytné zohlednit místní a časovou náročnost poskytování jednotlivých služeb. Dále je důležité zohlednit náročnost služby u klienta vzhledem k jeho stavu.

Konkrétně se jedná o:

- *zohlednění vyšší časové náročnosti při obsluze některých klientů,*
- *zohlednění vzdáleností při péči o klienty ve venkovských oblastech v terénních službách,*

Při rozdělování finančních prostředků je rovněž nutné zohlednit spádovost sociálních služeb na území města Plzeň pro občany z velké části Plzeňského kraje.

Nutné je ujasnit vykazování služeb a dát k dispozici poskytovatelům sociálních služeb informace o postupu hodnocení jejich žádostí o finanční podporu a zveřejnění návrhu financování sociálních služeb zasílaného Plzeňským krajem na MPSV.

Nedílnou součástí zefektivnění celého systému je kontrola a posuzování přidělování Příspěvků na péči z pohledu sociální situace občana.

Opatření	6. 1	Zajištění zpětné vazby při rozdělování finančních prostředků na sociální služby v Plzeňském kraji.
Opatření	6. 2	Hledání možností zohlednění územní působnosti při poskytování terénních sociálních služeb.
Opatření	6. 3	Hledání možností zohlednění kvality a dostupnosti služby při rozdělování finančních prostředků.
Opatření	6. 4	Propojení výstupů z procesů komunitního plánování s přidělováním finančních prostředků na krajské a státní úrovni.
Opatření	6. 5	Snaha o zapojení dalších obcí do spolufinancování sociálních služeb.
Opatření	6. 6	Hledat řešení stálého snižování finančních prostředků.

Cíl 7. Podpora pečujících osob

Pečující osoby jsou důležitou součástí péče o seniory. Ve většině případů se jedná o rodinné příslušníky – děti či partnery. Věk pečujících osob se pohybuje na hranici produktivního věku a seniorského věku, v případě partnerů se převážně jedná o stejnou věkovou kategorii jako u pečované osoby.

Pečující osoby se potýkají s:

- osamocení,
- současně probíhající péči o seniora a vlastní nezletilé děti,
- neznalostí možností péče,
- finančními problémy,
- ztrátou vazeb na pracovní trh.

Opatření	7. 1	Individuální nabídka podpory pečujícím osobám a rodinám, ve kterých se pečuje.
Opatření	7. 2	Cílené informování pečujících osob o možnostech a způsobech péče a možné podpory.
Opatření	7. 3	Zviditelnění příkladů dobré praxe.

Cíl 8. Systémové změny v oblasti poskytování soc. služeb

Poskytování sociálních služeb na území Plzeňského kraje logicky souvisí s povinnostmi vycházejících z platných zákonných norem. Je nutné spolupracovat se subjekty, tzn. jednotlivými obcemi a městy, Úřady práce, MPSV, samotnými poskytovateli sociálních služeb, okolními kraji a dalšími institucemi, které se na poskytování pomoci podílejí, komunikovat současné problémy stávajícího systému a iniciovat systémové změny.

Spolupráce je potřebná pro zefektivnění současného systému a pro posílení role kraje v mapování skutečné potřeby služeb, hodnocení jejich kvality a vytváření vazby kvality a potřeby na rozdělované finanční prostředky. Vhodné by bylo zajištění podpory procesů plánování sociálních služeb na krajské úrovni z prostředků MPSV.

-
Opatření	8. 1	Posílení role kraje v sociální politice.
Opatření	8. 2	Pravidelná aktualizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji a zapojení zástupců uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb do jeho vyhodnocování a změn.
Opatření	8. 3	Hledání řešení podpory dodržování vyživovací povinnosti v rámci rodiny.
Opatření	8. 4	Hledání možností dokládání skutečné finanční situace seniorů.
Opatření	8. 5	Podpořit zajištění kratších lhůt při přidělování příspěvku na péči a průhlednost celého procesu.
Opatření	8. 6	Zajištění transparentnosti přidělování PnP a kontroly jeho využívání na zajištění péče.
Opatření	8. 7	Podpora malometrážních bytů / bytů zvláštního určení pro seniory a finanční dostupnosti bezbariérového bydlení.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt

PODPORA ODBORNÝCH PARTNERSTVÍ

ZAMĚŘENÝCH NA PODPORU SENIORŮ V PLZEŇSKÉM KRAJI

Projekt Podpora plánování rozvoje sociálních služeb formou založení odborných partnerství (registrační číslo: CZ.1.04/3.1.03/78.00014) je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

NÁVRHY KLÍČOVÝCH DOPORUČENÍ/CÍLŮ A OPATŘENÍ

Následující doporučení vycházejí z analýz a jednání odborných koalic, které probíhaly od podzimu 2012 do léta 2013 jako součást projektu Podpora odborných partnerství realizovaného Centrem pro komunitní práci západní Čechy za partnerské podpory Plzeňského kraje.

Doporučení mají přispět ke zkvalitnění a zefektivnění řešení potřeb seniorů. Jedná se o doporučení vztahující se k celému Plzeňskému kraji. V případě města Plzeň se jedná o udržení a podporu současného stavu.

Na realizaci doporučení se mají podílet všechny subjekty působící v oblasti zajištění potřeb seniorů; nejedná se o doporučení, která má realizovat pouze Plzeňský kraj.

Pojem „podpora“, který se v řadě následujících doporučení objevuje, znamená, že realizace daných aktivit je v kraji potřebná a Plzeňský kraj i další subjekty působící v dané oblasti budou hledat možnosti jejich zavedení, rozvoje či udržení. Bude se jednat jak o finanční zdroje (vnitřní, pokud budou k dispozici, i o podporu při získávání zdrojů externích), tak o podporu organizační, metodickou či propagační. Některá opatření přesahují kompetenční možnosti kraje i subjektů podílejících se na tvorbě opatření a v tomto případě je jejich smyslem upozornění na daný problém a na potřebu hledání jeho řešení např. na centrální úrovni.

Pořadí jednotlivých doporučení (cílů) neuvádí jejich důležitost.

Cíl 1. Zvyšování odbornosti pracovníků v terénních a pobytových službách pro seniory

Pro udržení a zvyšování kvality poskytování sociálních služeb je nutné dále podporovat současnou nabídku různých forem vzdělávacích aktivit. Nedílnou součástí zvyšování odbornosti poskytovatelů sociálních služeb je dostupná supervize, sdílení dobré i špatné praxe a výměna zkušenosti při práci s klienty.

Pro jejich realizaci jsou podstatná tato kritéria:

- vycházet z reálných potřeb odborníků pracujících v sociálních službách, které jsou odlišné v různých částech kraje (venkov a větší města apod.),
- rozvíjet již získané znalosti a odbornost,
- reagovat na individuální potřeby jednotlivců,
- podporovat praktické a kvalitní formy vzdělávání, včetně zvyšování odbornosti formou cílených konzultací,
- zajištění místní dostupnosti vzdělávacích aktivit na území celého kraje.

Opatření 1.1 Podpora vzdělávacích aktivit zvyšujících kvalitu služeb.

Opatření 1.2 Podpora využívání supervize a výměny zkušeností.

Supervize je pro všechny poskytovatele důležitý nástroj pro zvyšování kvality služeb, přínosné pro poskytovatele z území je podporovat informovanost o roli supervize v sociální práci, naučit se využívat ji jak při klientské tak manažerské práci.

Opatření 1.3 Podpora sdílení dobré praxe.

Velká část poskytovatelů sociálních služeb pracuje v malých týmech, izolovaných v rámci dané služby a území. Sdílení dobré i špatné praxe podpoří rozvoj daných služeb, bude inspirací pro zvyšování kvality a efektivity služby.

Opatření 1.4 Podpora spolupráce při realizaci vzdělávacích aktivit mezi městem Plzeň a ostatními obcemi/městy.

V různých částech kraje jsou realizovány vzdělávací aktivity, které mohou využít i subjekty působící mimo dané město. Je přínosné podporovat výměnu informací o jednotlivých vzdělávacích aktivitách, jasně deklarovat, že jsou přístupné všem odborníkům z kraje. Současně zajistit přehledný způsob informování o těchto vzdělávacích aktivitách.

Cíl 2. Zvýšení a udržení kapacity odlehčovacích služeb, denních a týdenních stacionářů a hospicových služeb pro seniory

Odlehčovací služby, denní a týdenní stacionáře pro seniory a hospicová péče jsou nedílnou součástí podpory péče o seniory v domácím prostředí. Jedná se o služby, které navazují na péči rodiny či jiné blízké osoby. Z pohledu celého území kraje je nutné nejenom udržení současné kapacity těchto služeb, ale i její navýšení.

Navýšení kapacit odlehčovacích služeb a zajištění jejich flexibility je možné propojovat s prostorovými možnostmi služeb – domovů pro seniory a bývalých domovů s pečovatelskou službou – dnes bytů zvláštního určení.

Plánování kapacit denních a týdenních stacionářů musí vycházet jak z reálných potřeb cílové skupiny, tak i z dopravní a časové dostupnosti těchto služeb.

Hospicové služby je nutné zachovat v minimálně takovém rozsahu jako je současný stav, vhodné je rozšíření nabídky domácí hospicové péče.

Pro zajištění dostupnosti uvedených služeb je nutné podporovat i různé formy dopravy pro seniory.

Opatření 2.1 Podpora navýšení současných kapacit odlehčovacích služeb.

Opatření 2.2 Podpora denních a týdenních stacionářů pro seniory.

Opatření 2.3 Podpora individuální dopravy pro seniory.

Velká část služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí se potýká s dopravní dostupností. Doprava zajišťující dostupnost služeb denních i týdenních stacionářů je pro jejich realizaci nezbytná.

Opatření 2.4 Udržení podpory hospicové péče.

Cíl 3. Udržení a rozvoj pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory a podpora setrvání seniorů v domácím prostředí

Klíčová pro zajištění dostupnosti pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory je jejich finanční podpora. Pečovatelské služby poskytují subjekty různých právních forem. Je nezbytná osvěta zaměřená na obce a města, které jsou co do počtu subjektů klíčovými poskytovateli pečovatelské služby v Plzeňském kraji, upozorňující na roli pečovatelské služby v životě seniorů. Základem je nejenom kvalita dané služby, její dostupnost i mimo hranice dané obce, ale i schopnost prezentovat se jako kvalifikovaná služba, která primárně doplňuje péči o občany, kteří to potřebují. Potřebné je i vysvětlení výrazu asistenční služba jak pro laickou, tak odbornou veřejnost. Pečovatelské a asistenční služby je potřebné doplňovat i dalšími druhy sociálních (např. tísňová péče) a zdravotnických služeb (domácí zdravotnická péče) přispívajících k setrvání seniorů v domácím prostředí.

-
Opatření	3. 1	Udržení současných kapacit pečovatelských služeb.
Opatření	3. 2	Podpora financování pečovatelských služeb ve venkovských oblastech.
Opatření	3. 3	Podpora spolupráce obcí na zajištění dostupnosti pečovatelských služeb ve všech sídlech Plzeňského kraje.
Opatření	3. 4	Zkvalitnění prezentace pečovatelských služeb.
Opatření	3. 5	Efektivnější propagace asistenčních služeb.
Opatření	3. 6	Podpora tísňové a domácí zdravotnické péče.

Cíl 4. Zvýšení informovanosti o možnostech pomoci seniorům

Nedílnou součástí poskytování sociálních služeb je kvalitní a srozumitelná informovanost o obsahu daných služeb. Současné postupy jsou sice funkční, ale je nutné je dále rozvíjet a hledat další alternativní způsoby pro oslovení nejenom samotných seniorů, ale i jejich dětí, které o ně pečují.

Nedílnou součástí informovanosti, je zaměřit se na budoucí seniory, kteří by měli mít možnost znát rozsah pomoci, kterou jednou budou potřebovat.

Nutné je zaměřit se i na samotné obce, města (včetně jednotlivých obvodů města Plzně) a návazné služby (především z oblasti zdravotnictví) a na propojení používaných informačních nástrojů v rámci celého kraje. Klíčová je však podpora spolupráce nejen v oblasti informovanosti, ale i v koordinaci a provázanosti poskytování služeb seniorům.

Opatření	4. 1	Podpora vzájemné spolupráce sociálních služeb, zdravotnických zařízení a lékařů, včetně zvyšování jejich vzájemné informovanosti.
Opatření	4. 2	Podpora vzájemné spolupráce obcí i měst.
Opatření	4. 3	Podpora veřejných akcí prezentující pomoc občanům ve stáří.
Opatření	4. 4	Srozumitelné informování o existenci příspěvku na péči a náležitostí potřebných k jeho přidělení.
Opatření	4. 5	Zvyšování informovanosti o sociálních službách.
Opatření	4. 6	Propojení webového portálu o sociálních službách města Plzně s internetovým portálem Plzeňského kraje.
Opatření	4. 7	Rozvoj projektu Bezpečný kraj.
Opatření	4. 8	Podpora osvěty vedoucích a klíčových pracovníků obcí a měst (volení zástupci, tajemníci úřadu, apod.).

Cíl 5. Zefektivnění služeb domovů pro seniory a podpora domů se zvláštním režimem

Nabídka pobytových služeb na území kraje vychází z historického rozložení služeb a dále z možností území. Současné služby je nutné dále zkvalitňovat a vzhledem k demografickému vývoji podporovat jejich navýšení. Toto navýšení nemůže být na úkor podpory terénních služeb. Současné zkvalitňování služeb je propojené s finanční podporou zaměřenou na jednotlivé segmenty, tzn. jak vzdělávání zaměstnanců, tak stavební úpravy a vybavení objektů.

Navyšování současných kapacit musí být propojeno s reálnou potřebou, dostupností, současnými trendy v péči o seniory a finančními možnostmi systému.

Opatření	5. 1	Zkvalitňování současných pobytových služeb pro seniory.
Opatření	5. 2	Posílení kontinuálního vzdělávání pracovníků – vazba na cíl č. 1.
Opatření	5. 3	Zřizování dalších pobytových zařízení na základě skutečné potřeby.
Opatření	5. 4	Podpora navýšení kapacit domovů se zvláštním režimem.
Opatření	5. 5	Podpora zdravotní péče v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem.

Cíl 6. Podpora transparentního financování sociálních služeb

Financování sociálních služeb je úzce propojeno s předešlými cíli. Pro zkvalitnění dostupnosti služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí je nezbytné zohlednit místní a časovou náročnost poskytování jednotlivých služeb. Dále je důležité zohlednit náročnost služby u klienta vzhledem k jeho stavu.

Konkrétně se jedná o:

- *zohlednění vyšší časové náročnosti při obsluze některých klientů,*
- *zohlednění vzdáleností při péči o klienty ve venkovských oblastech v terénních službách,*

Při rozdělování finančních prostředků je rovněž nutné zohlednit spádovost sociálních služeb na území města Plzeň pro občany z velké části Plzeňského kraje.

Nutné je ujasnit vykazování služeb a dát k dispozici poskytovatelům sociálních služeb informace o postupu hodnocení jejich žádostí o finanční podporu a zveřejnění návrhu financování sociálních služeb zasílaného Plzeňským krajem na MPSV.

Nedílnou součástí zefektivnění celého systému je kontrola a posuzování přidělování Příspěvků na péči z pohledu sociální situace občana.

Opatření	6. 1	Zajištění zpětné vazby při rozdělování finančních prostředků na sociální služby v Plzeňském kraji.
Opatření	6. 2	Hledání možností zohlednění územní působnosti při poskytování terénních sociálních služeb.
Opatření	6. 3	Hledání možností zohlednění kvality a dostupnosti služby při rozdělování finančních prostředků.
Opatření	6. 4	Propojení výstupů z procesů komunitního plánování s přidělováním finančních prostředků na krajské a státní úrovni.
Opatření	6. 5	Snaha o zapojení dalších obcí do spolufinancování sociálních služeb.
Opatření	6. 6	Hledat řešení stálého snižování finančních prostředků.

Cíl 7. Podpora pečujících osob

Pečující osoby jsou důležitou součástí péče o seniory. Ve většině případů se jedná o rodinné příslušníky – děti či partnery. Věk pečujících osob se pohybuje na hranici produktivního věku a seniorského věku, v případě partnerů se převážně jedná o stejnou věkovou kategorii jako u pečované osoby.

Pečující osoby se potýkají s:

- osamocení,
- současně probíhající péči o seniora a vlastní nezletilé děti,
- neznalostí možností péče,
- finančními problémy,
- ztrátou vazeb na pracovní trh.

Opatření	7. 1	Individuální nabídka podpory pečujícím osobám a rodinám, ve kterých se pečuje.
Opatření	7. 2	Cílené informování pečujících osob o možnostech a způsobech péče a možné podpory.
Opatření	7. 3	Zviditelnění příkladů dobré praxe.

Cíl 8. Systémové změny v oblasti poskytování soc. služeb

Poskytování sociálních služeb na území Plzeňského kraje logicky souvisí s povinnostmi vycházejících z platných zákonných norem. Je nutné spolupracovat se subjekty, tzn. jednotlivými obcemi a městy, Úřady práce, MPSV, samotnými poskytovateli sociálních služeb, okolními kraji a dalšími institucemi, které se na poskytování pomoci podílejí, komunikovat současné problémy stávajícího systému a iniciovat systémové změny.

Spolupráce je potřebná pro zefektivnění současného systému a pro posílení role kraje v mapování skutečné potřeby služeb, hodnocení jejich kvality a vytváření vazby kvality a potřeby na rozdělované finanční prostředky. Vhodné by bylo zajištění podpory procesů plánování sociálních služeb na krajské úrovni z prostředků MPSV.

-
Opatření	8. 1	Posílení role kraje v sociální politice.
Opatření	8. 2	Pravidelná aktualizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji a zapojení zástupců uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb do jeho vyhodnocování a změn.
Opatření	8. 3	Hledání řešení podpory dodržování vyživovací povinnosti v rámci rodiny.
Opatření	8. 4	Hledání možností dokládání skutečné finanční situace seniorů.
Opatření	8. 5	Podpořit zajištění kratších lhůt při přidělování příspěvku na péči a průhlednost celého procesu.
Opatření	8. 6	Zajištění transparentnosti přidělování PnP a kontroly jeho využívání na zajištění péče.
Opatření	8. 7	Podpora malometrážních bytů / bytů zvláštního určení pro seniory a finanční dostupnosti bezbariérového bydlení.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt

PODPORA ODBORNÝCH PARTNERSTVÍ

ZAMĚŘENÝCH NA PODPORU SENIORŮ V PLZEŇSKÉM KRAJI

Projekt Podpora plánování rozvoje sociálních služeb formou založení odborných partnerství (registrační číslo: CZ.1.04/3.1.03/78.00014) je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

NÁVRHY KLÍČOVÝCH DOPORUČENÍ/CÍLŮ A OPATŘENÍ

Následující doporučení vycházejí z analýz a jednání odborných koalic, které probíhaly od podzimu 2012 do léta 2013 jako součást projektu Podpora odborných partnerství realizovaného Centrem pro komunitní práci západní Čechy za partnerské podpory Plzeňského kraje.

Doporučení mají přispět ke zkvalitnění a zefektivnění řešení potřeb seniorů. Jedná se o doporučení vztahující se k celému Plzeňskému kraji. V případě města Plzeň se jedná o udržení a podporu současného stavu.

Na realizaci doporučení se mají podílet všechny subjekty působící v oblasti zajištění potřeb seniorů; nejedná se o doporučení, která má realizovat pouze Plzeňský kraj.

Pojem „podpora“, který se v řadě následujících doporučení objevuje, znamená, že realizace daných aktivit je v kraji potřebná a Plzeňský kraj i další subjekty působící v dané oblasti budou hledat možnosti jejich zavedení, rozvoje či udržení. Bude se jednat jak o finanční zdroje (vnitřní, pokud budou k dispozici, i o podporu při získávání zdrojů externích), tak o podporu organizační, metodickou či propagační. Některá opatření přesahují kompetenční možnosti kraje i subjektů podílejících se na tvorbě opatření a v tomto případě je jejich smyslem upozornění na daný problém a na potřebu hledání jeho řešení např. na centrální úrovni.

Pořadí jednotlivých doporučení (cílů) neuvádí jejich důležitost.

Cíl 1. Zvyšování odbornosti pracovníků v terénních a pobytových službách pro seniory

Pro udržení a zvyšování kvality poskytování sociálních služeb je nutné dále podporovat současnou nabídku různých forem vzdělávacích aktivit. Nedílnou součástí zvyšování odbornosti poskytovatelů sociálních služeb je dostupná supervize, sdílení dobré i špatné praxe a výměna zkušenosti při práci s klienty.

Pro jejich realizaci jsou podstatná tato kritéria:

- vycházet z reálných potřeb odborníků pracujících v sociálních službách, které jsou odlišné v různých částech kraje (venkov a větší města apod.),
- rozvíjet již získané znalosti a odbornost,
- reagovat na individuální potřeby jednotlivců,
- podporovat praktické a kvalitní formy vzdělávání, včetně zvyšování odbornosti formou cílených konzultací,
- zajištění místní dostupnosti vzdělávacích aktivit na území celého kraje.

Opatření 1.1 Podpora vzdělávacích aktivit zvyšujících kvalitu služeb.

Opatření 1.2 Podpora využívání supervize a výměny zkušeností.

Supervize je pro všechny poskytovatele důležitý nástroj pro zvyšování kvality služeb, přínosné pro poskytovatele z území je podporovat informovanost o roli supervize v sociální práci, naučit se využívat ji jak při klientské tak manažerské práci.

Opatření 1.3 Podpora sdílení dobré praxe.

Velká část poskytovatelů sociálních služeb pracuje v malých týmech, izolovaných v rámci dané služby a území. Sdílení dobré i špatné praxe podpoří rozvoj daných služeb, bude inspirací pro zvyšování kvality a efektivity služby.

Opatření 1.4 Podpora spolupráce při realizaci vzdělávacích aktivit mezi městem Plzeň a ostatními obcemi/městy.

V různých částech kraje jsou realizovány vzdělávací aktivity, které mohou využít i subjekty působící mimo dané město. Je přínosné podporovat výměnu informací o jednotlivých vzdělávacích aktivitách, jasně deklarovat, že jsou přístupné všem odborníkům z kraje. Současně zajistit přehledný způsob informování o těchto vzdělávacích aktivitách.

Cíl 2. Zvýšení a udržení kapacity odlehčovacích služeb, denních a týdenních stacionářů a hospicových služeb pro seniory

Odlehčovací služby, denní a týdenní stacionáře pro seniory a hospicová péče jsou nedílnou součástí podpory péče o seniory v domácím prostředí. Jedná se o služby, které navazují na péči rodiny či jiné blízké osoby. Z pohledu celého území kraje je nutné nejenom udržení současné kapacity těchto služeb, ale i její navýšení.

Navýšení kapacit odlehčovacích služeb a zajištění jejich flexibility je možné propojovat s prostorovými možnostmi služeb – domovů pro seniory a bývalých domovů s pečovatelskou službou – dnes bytů zvláštního určení.

Plánování kapacit denních a týdenních stacionářů musí vycházet jak z reálných potřeb cílové skupiny, tak i z dopravní a časové dostupnosti těchto služeb.

Hospicové služby je nutné zachovat v minimálně takovém rozsahu jako je současný stav, vhodné je rozšíření nabídky domácí hospicové péče.

Pro zajištění dostupnosti uvedených služeb je nutné podporovat i různé formy dopravy pro seniory.

Opatření 2.1 Podpora navýšení současných kapacit odlehčovacích služeb.

Opatření 2.2 Podpora denních a týdenních stacionářů pro seniory.

Opatření 2.3 Podpora individuální dopravy pro seniory.

Velká část služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí se potýká s dopravní dostupností. Doprava zajišťující dostupnost služeb denních i týdenních stacionářů je pro jejich realizaci nezbytná.

Opatření 2.4 Udržení podpory hospicové péče.

Cíl 3. Udržení a rozvoj pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory a podpora setrvání seniorů v domácím prostředí

Klíčová pro zajištění dostupnosti pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory je jejich finanční podpora. Pečovatelské služby poskytují subjekty různých právních forem. Je nezbytná osvěta zaměřená na obce a města, které jsou co do počtu subjektů klíčovými poskytovateli pečovatelské služby v Plzeňském kraji, upozorňující na roli pečovatelské služby v životě seniorů. Základem je nejenom kvalita dané služby, její dostupnost i mimo hranice dané obce, ale i schopnost prezentovat se jako kvalifikovaná služba, která primárně doplňuje péči o občany, kteří to potřebují. Potřebné je i vysvětlení výrazu asistenční služba jak pro laickou, tak odbornou veřejnost. Pečovatelské a asistenční služby je potřebné doplňovat i dalšími druhy sociálních (např. tísňová péče) a zdravotnických služeb (domácí zdravotnická péče) přispívajících k setrvání seniorů v domácím prostředí.

-
Opatření	3. 1	Udržení současných kapacit pečovatelských služeb.
Opatření	3. 2	Podpora financování pečovatelských služeb ve venkovských oblastech.
Opatření	3. 3	Podpora spolupráce obcí na zajištění dostupnosti pečovatelských služeb ve všech sídlech Plzeňského kraje.
Opatření	3. 4	Zkvalitnění prezentace pečovatelských služeb.
Opatření	3. 5	Efektivnější propagace asistenčních služeb.
Opatření	3. 6	Podpora tísňové a domácí zdravotnické péče.

Cíl 4. Zvýšení informovanosti o možnostech pomoci seniorům

Nedílnou součástí poskytování sociálních služeb je kvalitní a srozumitelná informovanost o obsahu daných služeb. Současné postupy jsou sice funkční, ale je nutné je dále rozvíjet a hledat další alternativní způsoby pro oslovení nejenom samotných seniorů, ale i jejich dětí, které o ně pečují.

Nedílnou součástí informovanosti, je zaměřit se na budoucí seniory, kteří by měli mít možnost znát rozsah pomoci, kterou jednou budou potřebovat.

Nutné je zaměřit se i na samotné obce, města (včetně jednotlivých obvodů města Plzně) a návazné služby (především z oblasti zdravotnictví) a na propojení používaných informačních nástrojů v rámci celého kraje. Klíčová je však podpora spolupráce nejen v oblasti informovanosti, ale i v koordinaci a provázanosti poskytování služeb seniorům.

Opatření	4. 1	Podpora vzájemné spolupráce sociálních služeb, zdravotnických zařízení a lékařů, včetně zvyšování jejich vzájemné informovanosti.
Opatření	4. 2	Podpora vzájemné spolupráce obcí i měst.
Opatření	4. 3	Podpora veřejných akcí prezentující pomoc občanům ve stáří.
Opatření	4. 4	Srozumitelné informování o existenci příspěvku na péči a náležitostí potřebných k jeho přidělení.
Opatření	4. 5	Zvyšování informovanosti o sociálních službách.
Opatření	4. 6	Propojení webového portálu o sociálních službách města Plzně s internetovým portálem Plzeňského kraje.
Opatření	4. 7	Rozvoj projektu Bezpečný kraj.
Opatření	4. 8	Podpora osvěty vedoucích a klíčových pracovníků obcí a měst (volení zástupci, tajemníci úřadu, apod.).

Cíl 5. Zefektivnění služeb domovů pro seniory a podpora domů se zvláštním režimem

Nabídka pobytových služeb na území kraje vychází z historického rozložení služeb a dále z možností území. Současné služby je nutné dále zkvalitňovat a vzhledem k demografickému vývoji podporovat jejich navýšení. Toto navýšení nemůže být na úkor podpory terénních služeb. Současné zkvalitňování služeb je propojené s finanční podporou zaměřenou na jednotlivé segmenty, tzn. jak vzdělávání zaměstnanců, tak stavební úpravy a vybavení objektů.

Navyšování současných kapacit musí být propojeno s reálnou potřebou, dostupností, současnými trendy v péči o seniory a finančními možnostmi systému.

Opatření	5. 1	Zkvalitňování současných pobytových služeb pro seniory.
Opatření	5. 2	Posílení kontinuálního vzdělávání pracovníků – vazba na cíl č. 1.
Opatření	5. 3	Zřizování dalších pobytových zařízení na základě skutečné potřeby.
Opatření	5. 4	Podpora navýšení kapacit domovů se zvláštním režimem.
Opatření	5. 5	Podpora zdravotní péče v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem.

Cíl 6. Podpora transparentního financování sociálních služeb

Financování sociálních služeb je úzce propojeno s předešlými cíli. Pro zkvalitnění dostupnosti služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí je nezbytné zohlednit místní a časovou náročnost poskytování jednotlivých služeb. Dále je důležité zohlednit náročnost služby u klienta vzhledem k jeho stavu.

Konkrétně se jedná o:

- *zohlednění vyšší časové náročnosti při obsluze některých klientů,*
- *zohlednění vzdáleností při péči o klienty ve venkovských oblastech v terénních službách,*

Při rozdělování finančních prostředků je rovněž nutné zohlednit spádovost sociálních služeb na území města Plzeň pro občany z velké části Plzeňského kraje.

Nutné je ujasnit vykazování služeb a dát k dispozici poskytovatelům sociálních služeb informace o postupu hodnocení jejich žádostí o finanční podporu a zveřejnění návrhu financování sociálních služeb zasílaného Plzeňským krajem na MPSV.

Nedílnou součástí zefektivnění celého systému je kontrola a posuzování přidělování Příspěvků na péči z pohledu sociální situace občana.

Opatření	6. 1	Zajištění zpětné vazby při rozdělování finančních prostředků na sociální služby v Plzeňském kraji.
Opatření	6. 2	Hledání možností zohlednění územní působnosti při poskytování terénních sociálních služeb.
Opatření	6. 3	Hledání možností zohlednění kvality a dostupnosti služby při rozdělování finančních prostředků.
Opatření	6. 4	Propojení výstupů z procesů komunitního plánování s přidělováním finančních prostředků na krajské a státní úrovni.
Opatření	6. 5	Snaha o zapojení dalších obcí do spolufinancování sociálních služeb.
Opatření	6. 6	Hledat řešení stálého snižování finančních prostředků.

Cíl 7. Podpora pečujících osob

Pečující osoby jsou důležitou součástí péče o seniory. Ve většině případů se jedná o rodinné příslušníky – děti či partnery. Věk pečujících osob se pohybuje na hranici produktivního věku a seniorského věku, v případě partnerů se převážně jedná o stejnou věkovou kategorii jako u pečované osoby.

Pečující osoby se potýkají s:

- osamocení,
- současně probíhající péči o seniora a vlastní nezletilé děti,
- neznalostí možností péče,
- finančními problémy,
- ztrátou vazeb na pracovní trh.

Opatření	7. 1	Individuální nabídka podpory pečujícím osobám a rodinám, ve kterých se pečuje.
Opatření	7. 2	Cílené informování pečujících osob o možnostech a způsobech péče a možné podpory.
Opatření	7. 3	Zviditelnění příkladů dobré praxe.

Cíl 8. Systémové změny v oblasti poskytování soc. služeb

Poskytování sociálních služeb na území Plzeňského kraje logicky souvisí s povinnostmi vycházejících z platných zákonných norem. Je nutné spolupracovat se subjekty, tzn. jednotlivými obcemi a městy, Úřady práce, MPSV, samotnými poskytovateli sociálních služeb, okolními kraji a dalšími institucemi, které se na poskytování pomoci podílejí, komunikovat současné problémy stávajícího systému a iniciovat systémové změny.

Spolupráce je potřebná pro zefektivnění současného systému a pro posílení role kraje v mapování skutečné potřeby služeb, hodnocení jejich kvality a vytváření vazby kvality a potřeby na rozdělované finanční prostředky. Vhodné by bylo zajištění podpory procesů plánování sociálních služeb na krajské úrovni z prostředků MPSV.

-
Opatření	8. 1	Posílení role kraje v sociální politice.
Opatření	8. 2	Pravidelná aktualizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji a zapojení zástupců uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb do jeho vyhodnocování a změn.
Opatření	8. 3	Hledání řešení podpory dodržování vyživovací povinnosti v rámci rodiny.
Opatření	8. 4	Hledání možností dokládání skutečné finanční situace seniorů.
Opatření	8. 5	Podpořit zajištění kratších lhůt při přidělování příspěvku na péči a průhlednost celého procesu.
Opatření	8. 6	Zajištění transparentnosti přidělování PnP a kontroly jeho využívání na zajištění péče.
Opatření	8. 7	Podpora malometrážních bytů / bytů zvláštního určení pro seniory a finanční dostupnosti bezbariérového bydlení.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt

PODPORA ODBORNÝCH PARTNERSTVÍ

ZAMĚŘENÝCH NA PODPORU SENIORŮ V PLZEŇSKÉM KRAJI

Projekt Podpora plánování rozvoje sociálních služeb formou založení odborných partnerství (registrační číslo: CZ.1.04/3.1.03/78.00014) je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

NÁVRHY KLÍČOVÝCH DOPORUČENÍ/CÍLŮ A OPATŘENÍ

Následující doporučení vycházejí z analýz a jednání odborných koalic, které probíhaly od podzimu 2012 do léta 2013 jako součást projektu Podpora odborných partnerství realizovaného Centrem pro komunitní práci západní Čechy za partnerské podpory Plzeňského kraje.

Doporučení mají přispět ke zkvalitnění a zefektivnění řešení potřeb seniorů. Jedná se o doporučení vztahující se k celému Plzeňskému kraji. V případě města Plzeň se jedná o udržení a podporu současného stavu.

Na realizaci doporučení se mají podílet všechny subjekty působící v oblasti zajištění potřeb seniorů; nejedná se o doporučení, která má realizovat pouze Plzeňský kraj.

Pojem „podpora“, který se v řadě následujících doporučení objevuje, znamená, že realizace daných aktivit je v kraji potřebná a Plzeňský kraj i další subjekty působící v dané oblasti budou hledat možnosti jejich zavedení, rozvoje či udržení. Bude se jednat jak o finanční zdroje (vnitřní, pokud budou k dispozici, i o podporu při získávání zdrojů externích), tak o podporu organizační, metodickou či propagační. Některá opatření přesahují kompetenční možnosti kraje i subjektů podílejících se na tvorbě opatření a v tomto případě je jejich smyslem upozornění na daný problém a na potřebu hledání jeho řešení např. na centrální úrovni.

Pořadí jednotlivých doporučení (cílů) neuvádí jejich důležitost.

Cíl 1. Zvyšování odbornosti pracovníků v terénních a pobytových službách pro seniory

Pro udržení a zvyšování kvality poskytování sociálních služeb je nutné dále podporovat současnou nabídku různých forem vzdělávacích aktivit. Nedílnou součástí zvyšování odbornosti poskytovatelů sociálních služeb je dostupná supervize, sdílení dobré i špatné praxe a výměna zkušenosti při práci s klienty.

Pro jejich realizaci jsou podstatná tato kritéria:

- vycházet z reálných potřeb odborníků pracujících v sociálních službách, které jsou odlišné v různých částech kraje (venkov a větší města apod.),
- rozvíjet již získané znalosti a odbornost,
- reagovat na individuální potřeby jednotlivců,
- podporovat praktické a kvalitní formy vzdělávání, včetně zvyšování odbornosti formou cílených konzultací,
- zajištění místní dostupnosti vzdělávacích aktivit na území celého kraje.

Opatření 1. 1 Podpora vzdělávacích aktivit zvyšujících kvalitu služeb.

Opatření 1. 2 Podpora využívání supervize a výměny zkušeností.

Supervize je pro všechny poskytovatele důležitý nástroj pro zvyšování kvality služeb, přínosné pro poskytovatele z území je podporovat informovanost o roli supervize v sociální práci, naučit se využívat ji jak při klientské tak manažerské práci.

Opatření 1. 3 Podpora sdílení dobré praxe.

Velká část poskytovatelů sociálních služeb pracuje v malých týmech, izolovaných v rámci dané služby a území. Sdílení dobré i špatné praxe podpoří rozvoj daných služeb, bude inspirací pro zvyšování kvality a efektivity služby.

Opatření 1. 4 Podpora spolupráce při realizaci vzdělávacích aktivit mezi městem Plzeň a ostatními obcemi/městy.

V různých částech kraje jsou realizovány vzdělávací aktivity, které mohou využít i subjekty působící mimo dané město. Je přínosné podporovat výměnu informací o jednotlivých vzdělávacích aktivitách, jasně deklarovat, že jsou přístupné všem odborníkům z kraje. Současně zajistit přehledný způsob informování o těchto vzdělávacích aktivitách.

Cíl 2. Zvýšení a udržení kapacity odlehčovacích služeb, denních a týdenních stacionářů a hospicových služeb pro seniory

Odlehčovací služby, denní a týdenní stacionáře pro seniory a hospicová péče jsou nedílnou součástí podpory péče o seniory v domácím prostředí. Jedná se o služby, které navazují na péči rodiny či jiné blízké osoby. Z pohledu celého území kraje je nutné nejenom udržení současné kapacity těchto služeb, ale i její navýšení.

Navýšení kapacit odlehčovacích služeb a zajištění jejich flexibility je možné propojovat s prostorovými možnostmi služeb – domovů pro seniory a bývalých domovů s pečovatelskou službou – dnes bytů zvláštního určení.

Plánování kapacit denních a týdenních stacionářů musí vycházet jak z reálných potřeb cílové skupiny, tak i z dopravní a časové dostupnosti těchto služeb.

Hospicové služby je nutné zachovat v minimálně takovém rozsahu jako je současný stav, vhodné je rozšíření nabídky domácí hospicové péče.

Pro zajištění dostupnosti uvedených služeb je nutné podporovat i různé formy dopravy pro seniory.

Opatření 2.1 Podpora navýšení současných kapacit odlehčovacích služeb.

Opatření 2.2 Podpora denních a týdenních stacionářů pro seniory.

Opatření 2.3 Podpora individuální dopravy pro seniory.

Velká část služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí se potýká s dopravní dostupností. Doprava zajišťující dostupnost služeb denních i týdenních stacionářů je pro jejich realizaci nezbytná.

Opatření 2.4 Udržení podpory hospicové péče.

Cíl 3. Udržení a rozvoj pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory a podpora setrvání seniorů v domácím prostředí

Klíčová pro zajištění dostupnosti pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory je jejich finanční podpora. Pečovatelské služby poskytují subjekty různých právních forem. Je nezbytná osvěta zaměřená na obce a města, které jsou co do počtu subjektů klíčovými poskytovateli pečovatelské služby v Plzeňském kraji, upozorňující na roli pečovatelské služby v životě seniorů. Základem je nejenom kvalita dané služby, její dostupnost i mimo hranice dané obce, ale i schopnost prezentovat se jako kvalifikovaná služba, která primárně doplňuje péči o občany, kteří to potřebují. Potřebné je i vysvětlení výrazu asistenční služba jak pro laickou, tak odbornou veřejnost. Pečovatelské a asistenční služby je potřebné doplňovat i dalšími druhy sociálních (např. tísňová péče) a zdravotnických služeb (domácí zdravotnická péče) přispívajících k setrvání seniorů v domácím prostředí.

-
Opatření	3. 1	Udržení současných kapacit pečovatelských služeb.
Opatření	3. 2	Podpora financování pečovatelských služeb ve venkovských oblastech.
Opatření	3. 3	Podpora spolupráce obcí na zajištění dostupnosti pečovatelských služeb ve všech sídlech Plzeňského kraje.
Opatření	3. 4	Zkvalitnění prezentace pečovatelských služeb.
Opatření	3. 5	Efektivnější propagace asistenčních služeb.
Opatření	3. 6	Podpora tísňové a domácí zdravotnické péče.

Cíl 4. Zvýšení informovanosti o možnostech pomoci seniorům

Nedílnou součástí poskytování sociálních služeb je kvalitní a srozumitelná informovanost o obsahu daných služeb. Současné postupy jsou sice funkční, ale je nutné je dále rozvíjet a hledat další alternativní způsoby pro oslovení nejenom samotných seniorů, ale i jejich dětí, které o ně pečují.

Nedílnou součástí informovanosti, je zaměřit se na budoucí seniory, kteří by měli mít možnost znát rozsah pomoci, kterou jednou budou potřebovat.

Nutné je zaměřit se i na samotné obce, města (včetně jednotlivých obvodů města Plzně) a návazné služby (především z oblasti zdravotnictví) a na propojení používaných informačních nástrojů v rámci celého kraje. Klíčová je však podpora spolupráce nejen v oblasti informovanosti, ale i v koordinaci a provázanosti poskytování služeb seniorům.

Opatření	4. 1	Podpora vzájemné spolupráce sociálních služeb, zdravotnických zařízení a lékařů, včetně zvyšování jejich vzájemné informovanosti.
Opatření	4. 2	Podpora vzájemné spolupráce obcí i měst.
Opatření	4. 3	Podpora veřejných akcí prezentující pomoc občanům ve stáří.
Opatření	4. 4	Srozumitelné informování o existenci příspěvku na péči a náležitostí potřebných k jeho přidělení.
Opatření	4. 5	Zvyšování informovanosti o sociálních službách.
Opatření	4. 6	Propojení webového portálu o sociálních službách města Plzně s internetovým portálem Plzeňského kraje.
Opatření	4. 7	Rozvoj projektu Bezpečný kraj.
Opatření	4. 8	Podpora osvěty vedoucích a klíčových pracovníků obcí a měst (volení zástupci, tajemníci úřadu, apod.).

Cíl 5. Zefektivnění služeb domovů pro seniory a podpora domů se zvláštním režimem

Nabídka pobytových služeb na území kraje vychází z historického rozložení služeb a dále z možností území. Současné služby je nutné dále zkvalitňovat a vzhledem k demografickému vývoji podporovat jejich navýšení. Toto navýšení nemůže být na úkor podpory terénních služeb. Současné zkvalitňování služeb je propojené s finanční podporou zaměřenou na jednotlivé segmenty, tzn. jak vzdělávání zaměstnanců, tak stavební úpravy a vybavení objektů.

Navyšování současných kapacit musí být propojeno s reálnou potřebou, dostupností, současnými trendy v péči o seniory a finančními možnostmi systému.

Opatření	5. 1	Zkvalitňování současných pobytových služeb pro seniory.
Opatření	5. 2	Posílení kontinuálního vzdělávání pracovníků – vazba na cíl č. 1.
Opatření	5. 3	Zřizování dalších pobytových zařízení na základě skutečné potřeby.
Opatření	5. 4	Podpora navýšení kapacit domovů se zvláštním režimem.
Opatření	5. 5	Podpora zdravotní péče v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem.

Cíl 6. Podpora transparentního financování sociálních služeb

Financování sociálních služeb je úzce propojeno s předešlými cíli. Pro zkvalitnění dostupnosti služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí je nezbytné zohlednit místní a časovou náročnost poskytování jednotlivých služeb. Dále je důležité zohlednit náročnost služby u klienta vzhledem k jeho stavu.

Konkrétně se jedná o:

- *zohlednění vyšší časové náročnosti při obsluze některých klientů,*
- *zohlednění vzdáleností při péči o klienty ve venkovských oblastech v terénních službách,*

Při rozdělování finančních prostředků je rovněž nutné zohlednit spádovost sociálních služeb na území města Plzeň pro občany z velké části Plzeňského kraje.

Nutné je ujasnit vykazování služeb a dát k dispozici poskytovatelům sociálních služeb informace o postupu hodnocení jejich žádostí o finanční podporu a zveřejnění návrhu financování sociálních služeb zasílaného Plzeňským krajem na MPSV.

Nedílnou součástí zefektivnění celého systému je kontrola a posuzování přidělování Příspěvků na péči z pohledu sociální situace občana.

Opatření	6. 1	Zajištění zpětné vazby při rozdělování finančních prostředků na sociální služby v Plzeňském kraji.
Opatření	6. 2	Hledání možností zohlednění územní působnosti při poskytování terénních sociálních služeb.
Opatření	6. 3	Hledání možností zohlednění kvality a dostupnosti služby při rozdělování finančních prostředků.
Opatření	6. 4	Propojení výstupů z procesů komunitního plánování s přidělováním finančních prostředků na krajské a státní úrovni.
Opatření	6. 5	Snaha o zapojení dalších obcí do spolufinancování sociálních služeb.
Opatření	6. 6	Hledat řešení stálého snižování finančních prostředků.

Cíl 7. Podpora pečujících osob

Pečující osoby jsou důležitou součástí péče o seniory. Ve většině případů se jedná o rodinné příslušníky – děti či partnery. Věk pečujících osob se pohybuje na hranici produktivního věku a seniorského věku, v případě partnerů se převážně jedná o stejnou věkovou kategorii jako u pečované osoby.

Pečující osoby se potýkají s:

- osamocení,
- současně probíhající péči o seniora a vlastní nezletilé děti,
- neznalostí možností péče,
- finančními problémy,
- ztrátou vazeb na pracovní trh.

Opatření	7. 1	Individuální nabídka podpory pečujícím osobám a rodinám, ve kterých se pečuje.
Opatření	7. 2	Cílené informování pečujících osob o možnostech a způsobech péče a možné podpory.
Opatření	7. 3	Zviditelnění příkladů dobré praxe.

Cíl 8. Systémové změny v oblasti poskytování soc. služeb

Poskytování sociálních služeb na území Plzeňského kraje logicky souvisí s povinnostmi vycházejících z platných zákonných norem. Je nutné spolupracovat se subjekty, tzn. jednotlivými obcemi a městy, Úřady práce, MPSV, samotnými poskytovateli sociálních služeb, okolními kraji a dalšími institucemi, které se na poskytování pomoci podílejí, komunikovat současné problémy stávajícího systému a iniciovat systémové změny.

Spolupráce je potřebná pro zefektivnění současného systému a pro posílení role kraje v mapování skutečné potřeby služeb, hodnocení jejich kvality a vytváření vazby kvality a potřeby na rozdělované finanční prostředky. Vhodné by bylo zajištění podpory procesů plánování sociálních služeb na krajské úrovni z prostředků MPSV.

-
Opatření	8. 1	Posílení role kraje v sociální politice.
Opatření	8. 2	Pravidelná aktualizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji a zapojení zástupců uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb do jeho vyhodnocování a změn.
Opatření	8. 3	Hledání řešení podpory dodržování vyživovací povinnosti v rámci rodiny.
Opatření	8. 4	Hledání možností dokládání skutečné finanční situace seniorů.
Opatření	8. 5	Podpořit zajištění kratších lhůt při přidělování příspěvku na péči a průhlednost celého procesu.
Opatření	8. 6	Zajištění transparentnosti přidělování PnP a kontroly jeho využívání na zajištění péče.
Opatření	8. 7	Podpora malometrážních bytů / bytů zvláštního určení pro seniory a finanční dostupnosti bezbariérového bydlení.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt

PODPORA ODBORNÝCH PARTNERSTVÍ

ZAMĚŘENÝCH NA PODPORU SENIORŮ V PLZEŇSKÉM KRAJI

Projekt Podpora plánování rozvoje sociálních služeb formou založení odborných partnerství (registrační číslo: CZ.1.04/3.1.03/78.00014) je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

NÁVRHY KLÍČOVÝCH DOPORUČENÍ/CÍLŮ A OPATŘENÍ

Následující doporučení vycházejí z analýz a jednání odborných koalic, které probíhaly od podzimu 2012 do léta 2013 jako součást projektu Podpora odborných partnerství realizovaného Centrem pro komunitní práci západní Čechy za partnerské podpory Plzeňského kraje.

Doporučení mají přispět ke zkvalitnění a zefektivnění řešení potřeb seniorů. Jedná se o doporučení vztahující se k celému Plzeňskému kraji. V případě města Plzeň se jedná o udržení a podporu současného stavu.

Na realizaci doporučení se mají podílet všechny subjekty působící v oblasti zajištění potřeb seniorů; nejedná se o doporučení, která má realizovat pouze Plzeňský kraj.

Pojem „podpora“, který se v řadě následujících doporučení objevuje, znamená, že realizace daných aktivit je v kraji potřebná a Plzeňský kraj i další subjekty působící v dané oblasti budou hledat možnosti jejich zavedení, rozvoje či udržení. Bude se jednat jak o finanční zdroje (vnitřní, pokud budou k dispozici, i o podporu při získávání zdrojů externích), tak o podporu organizační, metodickou či propagační. Některá opatření přesahují kompetenční možnosti kraje i subjektů podílejících se na tvorbě opatření a v tomto případě je jejich smyslem upozornění na daný problém a na potřebu hledání jeho řešení např. na centrální úrovni.

Pořadí jednotlivých doporučení (cílů) neuvádí jejich důležitost.

Cíl 1. Zvyšování odbornosti pracovníků v terénních a pobytových službách pro seniory

Pro udržení a zvyšování kvality poskytování sociálních služeb je nutné dále podporovat současnou nabídku různých forem vzdělávacích aktivit. Nedílnou součástí zvyšování odbornosti poskytovatelů sociálních služeb je dostupná supervize, sdílení dobré i špatné praxe a výměna zkušenosti při práci s klienty.

Pro jejich realizaci jsou podstatná tato kritéria:

- vycházet z reálných potřeb odborníků pracujících v sociálních službách, které jsou odlišné v různých částech kraje (venkov a větší města apod.),
- rozvíjet již získané znalosti a odbornost,
- reagovat na individuální potřeby jednotlivců,
- podporovat praktické a kvalitní formy vzdělávání, včetně zvyšování odbornosti formou cílených konzultací,
- zajištění místní dostupnosti vzdělávacích aktivit na území celého kraje.

Opatření 1.1 Podpora vzdělávacích aktivit zvyšujících kvalitu služeb.

Opatření 1.2 Podpora využívání supervize a výměny zkušeností.

Supervize je pro všechny poskytovatele důležitý nástroj pro zvyšování kvality služeb, přínosné pro poskytovatele z území je podporovat informovanost o roli supervize v sociální práci, naučit se využívat ji jak při klientské tak manažerské práci.

Opatření 1.3 Podpora sdílení dobré praxe.

Velká část poskytovatelů sociálních služeb pracuje v malých týmech, izolovaných v rámci dané služby a území. Sdílení dobré i špatné praxe podpoří rozvoj daných služeb, bude inspirací pro zvyšování kvality a efektivity služby.

Opatření 1.4 Podpora spolupráce při realizaci vzdělávacích aktivit mezi městem Plzeň a ostatními obcemi/městy.

V různých částech kraje jsou realizovány vzdělávací aktivity, které mohou využít i subjekty působící mimo dané město. Je přínosné podporovat výměnu informací o jednotlivých vzdělávacích aktivitách, jasně deklarovat, že jsou přístupné všem odborníkům z kraje. Současně zajistit přehledný způsob informování o těchto vzdělávacích aktivitách.

Cíl 2. Zvýšení a udržení kapacity odlehčovacích služeb, denních a týdenních stacionářů a hospicových služeb pro seniory

Odlehčovací služby, denní a týdenní stacionáře pro seniory a hospicová péče jsou nedílnou součástí podpory péče o seniory v domácím prostředí. Jedná se o služby, které navazují na péči rodiny či jiné blízké osoby. Z pohledu celého území kraje je nutné nejenom udržení současné kapacity těchto služeb, ale i její navýšení.

Navýšení kapacit odlehčovacích služeb a zajištění jejich flexibility je možné propojovat s prostorovými možnostmi služeb – domovů pro seniory a bývalých domovů s pečovatelskou službou – dnes bytů zvláštního určení.

Plánování kapacit denních a týdenních stacionářů musí vycházet jak z reálných potřeb cílové skupiny, tak i z dopravní a časové dostupnosti těchto služeb.

Hospicové služby je nutné zachovat v minimálně takovém rozsahu jako je současný stav, vhodné je rozšíření nabídky domácí hospicové péče.

Pro zajištění dostupnosti uvedených služeb je nutné podporovat i různé formy dopravy pro seniory.

Opatření 2.1 Podpora navýšení současných kapacit odlehčovacích služeb.

Opatření 2.2 Podpora denních a týdenních stacionářů pro seniory.

Opatření 2.3 Podpora individuální dopravy pro seniory.

Velká část služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí se potýká s dopravní dostupností. Doprava zajišťující dostupnost služeb denních i týdenních stacionářů je pro jejich realizaci nezbytná.

Opatření 2.4 Udržení podpory hospicové péče.

Cíl 3. Udržení a rozvoj pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory a podpora setrvání seniorů v domácím prostředí

Klíčová pro zajištění dostupnosti pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory je jejich finanční podpora. Pečovatelské služby poskytují subjekty různých právních forem. Je nezbytná osvěta zaměřená na obce a města, které jsou co do počtu subjektů klíčovými poskytovateli pečovatelské služby v Plzeňském kraji, upozorňující na roli pečovatelské služby v životě seniorů. Základem je nejenom kvalita dané služby, její dostupnost i mimo hranice dané obce, ale i schopnost prezentovat se jako kvalifikovaná služba, která primárně doplňuje péči o občany, kteří to potřebují. Potřebné je i vysvětlení výrazu asistenční služba jak pro laickou, tak odbornou veřejnost. Pečovatelské a asistenční služby je potřebné doplňovat i dalšími druhy sociálních (např. tísňová péče) a zdravotnických služeb (domácí zdravotnická péče) přispívajících k setrvání seniorů v domácím prostředí.

-
Opatření	3. 1	Udržení současných kapacit pečovatelských služeb.
Opatření	3. 2	Podpora financování pečovatelských služeb ve venkovských oblastech.
Opatření	3. 3	Podpora spolupráce obcí na zajištění dostupnosti pečovatelských služeb ve všech sídlech Plzeňského kraje.
Opatření	3. 4	Zkvalitnění prezentace pečovatelských služeb.
Opatření	3. 5	Efektivnější propagace asistenčních služeb.
Opatření	3. 6	Podpora tísňové a domácí zdravotnické péče.

Cíl 4. Zvýšení informovanosti o možnostech pomoci seniorům

Nedílnou součástí poskytování sociálních služeb je kvalitní a srozumitelná informovanost o obsahu daných služeb. Současné postupy jsou sice funkční, ale je nutné je dále rozvíjet a hledat další alternativní způsoby pro oslovení nejenom samotných seniorů, ale i jejich dětí, které o ně pečují.

Nedílnou součástí informovanosti, je zaměřit se na budoucí seniory, kteří by měli mít možnost znát rozsah pomoci, kterou jednou budou potřebovat.

Nutné je zaměřit se i na samotné obce, města (včetně jednotlivých obvodů města Plzně) a návazné služby (především z oblasti zdravotnictví) a na propojení používaných informačních nástrojů v rámci celého kraje. Klíčová je však podpora spolupráce nejen v oblasti informovanosti, ale i v koordinaci a provázanosti poskytování služeb seniorům.

Opatření	4. 1	Podpora vzájemné spolupráce sociálních služeb, zdravotnických zařízeními a lékaři, včetně zvyšování jejich vzájemné informovanosti.
Opatření	4. 2	Podpora vzájemné spolupráce obcí i měst.
Opatření	4. 3	Podpora veřejných akcí prezentující pomoc občanům ve stáří.
Opatření	4. 4	Srozumitelné informování o existenci příspěvku na péči a náležitostí potřebných k jeho přidělení.
Opatření	4. 5	Zvyšování informovanosti o sociálních službách.
Opatření	4. 6	Propojení webového portálu o sociálních službách města Plzně s internetovým portálem Plzeňského kraje.
Opatření	4. 7	Rozvoj projektu Bezpečný kraj.
Opatření	4. 8	Podpora osvěty vedoucích a klíčových pracovníků obcí a měst (volení zástupci, tajemníci úřadu, apod.).

Cíl 5. Zefektivnění služeb domovů pro seniory a podpora domů se zvláštním režimem

Nabídka pobytových služeb na území kraje vychází z historického rozložení služeb a dále z možností území. Současné služby je nutné dále zkvalitňovat a vzhledem k demografickému vývoji podporovat jejich navýšení. Toto navýšení nemůže být na úkor podpory terénních služeb. Současné zkvalitňování služeb je propojené s finanční podporou zaměřenou na jednotlivé segmenty, tzn. jak vzdělávání zaměstnanců, tak stavební úpravy a vybavení objektů.

Navyšování současných kapacit musí být propojeno s reálnou potřebou, dostupností, současnými trendy v péči o seniory a finančními možnostmi systému.

Opatření	5. 1	Zkvalitňování současných pobytových služeb pro seniory.
Opatření	5. 2	Posílení kontinuálního vzdělávání pracovníků – vazba na cíl č. 1.
Opatření	5. 3	Zřizování dalších pobytových zařízení na základě skutečné potřeby.
Opatření	5. 4	Podpora navýšení kapacit domovů se zvláštním režimem.
Opatření	5. 5	Podpora zdravotní péče v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem.

Cíl 6. Podpora transparentního financování sociálních služeb

Financování sociálních služeb je úzce propojeno s předešlými cíli. Pro zkvalitnění dostupnosti služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí je nezbytné zohlednit místní a časovou náročnost poskytování jednotlivých služeb. Dále je důležité zohlednit náročnost služby u klienta vzhledem k jeho stavu.

Konkrétně se jedná o:

- *zohlednění vyšší časové náročnosti při obsluze některých klientů,*
- *zohlednění vzdáleností při péči o klienty ve venkovských oblastech v terénních službách,*

Při rozdělování finančních prostředků je rovněž nutné zohlednit spádovost sociálních služeb na území města Plzeň pro občany z velké části Plzeňského kraje.

Nutné je ujasnit vykazování služeb a dát k dispozici poskytovatelům sociálních služeb informace o postupu hodnocení jejich žádostí o finanční podporu a zveřejnění návrhu financování sociálních služeb zasílaného Plzeňským krajem na MPSV.

Nedílnou součástí zefektivnění celého systému je kontrola a posuzování přidělování Příspěvků na péči z pohledu sociální situace občana.

Opatření	6. 1	Zajištění zpětné vazby při rozdělování finančních prostředků na sociální služby v Plzeňském kraji.
Opatření	6. 2	Hledání možností zohlednění územní působnosti při poskytování terénních sociálních služeb.
Opatření	6. 3	Hledání možností zohlednění kvality a dostupnosti služby při rozdělování finančních prostředků.
Opatření	6. 4	Propojení výstupů z procesů komunitního plánování s přidělováním finančních prostředků na krajské a státní úrovni.
Opatření	6. 5	Snaha o zapojení dalších obcí do spolufinancování sociálních služeb.
Opatření	6. 6	Hledat řešení stálého snižování finančních prostředků.

Cíl 7. Podpora pečujících osob

Pečující osoby jsou důležitou součástí péče o seniory. Ve většině případů se jedná o rodinné příslušníky – děti či partnery. Věk pečujících osob se pohybuje na hranici produktivního věku a seniorského věku, v případě partnerů se převážně jedná o stejnou věkovou kategorii jako u pečované osoby.

Pečující osoby se potýkají s:

- osamocení,
- současně probíhající péči o seniora a vlastní nezletilé děti,
- neznalostí možností péče,
- finančními problémy,
- ztrátou vazeb na pracovní trh.

Opatření	7. 1	Individuální nabídka podpory pečujícím osobám a rodinám, ve kterých se pečuje.
Opatření	7. 2	Cílené informování pečujících osob o možnostech a způsobech péče a možné podpory.
Opatření	7. 3	Zviditelnění příkladů dobré praxe.

Cíl 8. Systémové změny v oblasti poskytování soc. služeb

Poskytování sociálních služeb na území Plzeňského kraje logicky souvisí s povinnostmi vycházejících z platných zákonných norem. Je nutné spolupracovat se subjekty, tzn. jednotlivými obcemi a městy, Úřady práce, MPSV, samotnými poskytovateli sociálních služeb, okolními kraji a dalšími institucemi, které se na poskytování pomoci podílejí, komunikovat současné problémy stávajícího systému a iniciovat systémové změny.

Spolupráce je potřebná pro zefektivnění současného systému a pro posílení role kraje v mapování skutečné potřeby služeb, hodnocení jejich kvality a vytváření vazby kvality a potřeby na rozdělované finanční prostředky. Vhodné by bylo zajištění podpory procesů plánování sociálních služeb na krajské úrovni z prostředků MPSV.

-
Opatření	8. 1	Posílení role kraje v sociální politice.
Opatření	8. 2	Pravidelná aktualizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji a zapojení zástupců uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb do jeho vyhodnocování a změn.
Opatření	8. 3	Hledání řešení podpory dodržování vyživovací povinnosti v rámci rodiny.
Opatření	8. 4	Hledání možností dokládání skutečné finanční situace seniorů.
Opatření	8. 5	Podpořit zajištění kratších lhůt při přidělování příspěvku na péči a průhlednost celého procesu.
Opatření	8. 6	Zajištění transparentnosti přidělování PnP a kontroly jeho využívání na zajištění péče.
Opatření	8. 7	Podpora malometrážních bytů / bytů zvláštního určení pro seniory a finanční dostupnosti bezbariérového bydlení.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt

PODPORA ODBORNÝCH PARTNERSTVÍ

ZAMĚŘENÝCH NA PODPORU SENIORŮ V PLZEŇSKÉM KRAJI

Projekt Podpora plánování rozvoje sociálních služeb formou založení odborných partnerství (registrační číslo: CZ.1.04/3.1.03/78.00014) je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

NÁVRHY KLÍČOVÝCH DOPORUČENÍ/CÍLŮ A OPATŘENÍ

Následující doporučení vycházejí z analýz a jednání odborných koalic, které probíhaly od podzimu 2012 do léta 2013 jako součást projektu Podpora odborných partnerství realizovaného Centrem pro komunitní práci západní Čechy za partnerské podpory Plzeňského kraje.

Doporučení mají přispět ke zkvalitnění a zefektivnění řešení potřeb seniorů. Jedná se o doporučení vztahující se k celému Plzeňskému kraji. V případě města Plzeň se jedná o udržení a podporu současného stavu.

Na realizaci doporučení se mají podílet všechny subjekty působící v oblasti zajištění potřeb seniorů; nejedná se o doporučení, která má realizovat pouze Plzeňský kraj.

Pojem „podpora“, který se v řadě následujících doporučení objevuje, znamená, že realizace daných aktivit je v kraji potřebná a Plzeňský kraj i další subjekty působící v dané oblasti budou hledat možnosti jejich zavedení, rozvoje či udržení. Bude se jednat jak o finanční zdroje (vnitřní, pokud budou k dispozici, i o podporu při získávání zdrojů externích), tak o podporu organizační, metodickou či propagační. Některá opatření přesahují kompetenční možnosti kraje i subjektů podílejících se na tvorbě opatření a v tomto případě je jejich smyslem upozornění na daný problém a na potřebu hledání jeho řešení např. na centrální úrovni.

Pořadí jednotlivých doporučení (cílů) neuvádí jejich důležitost.

Cíl 1. Zvyšování odbornosti pracovníků v terénních a pobytových službách pro seniory

Pro udržení a zvyšování kvality poskytování sociálních služeb je nutné dále podporovat současnou nabídku různých forem vzdělávacích aktivit. Nedílnou součástí zvyšování odbornosti poskytovatelů sociálních služeb je dostupná supervize, sdílení dobré i špatné praxe a výměna zkušenosti při práci s klienty.

Pro jejich realizaci jsou podstatná tato kritéria:

- vycházet z reálných potřeb odborníků pracujících v sociálních službách, které jsou odlišné v různých částech kraje (venkov a větší města apod.),
- rozvíjet již získané znalosti a odbornost,
- reagovat na individuální potřeby jednotlivců,
- podporovat praktické a kvalitní formy vzdělávání, včetně zvyšování odbornosti formou cílených konzultací,
- zajištění místní dostupnosti vzdělávacích aktivit na území celého kraje.

Opatření 1. 1 Podpora vzdělávacích aktivit zvyšujících kvalitu služeb.

Opatření 1. 2 Podpora využívání supervize a výměny zkušeností.

Supervize je pro všechny poskytovatele důležitý nástroj pro zvyšování kvality služeb, přínosné pro poskytovatele z území je podporovat informovanost o roli supervize v sociální práci, naučit se využívat ji jak při klientské tak manažerské práci.

Opatření 1. 3 Podpora sdílení dobré praxe.

Velká část poskytovatelů sociálních služeb pracuje v malých týmech, izolovaných v rámci dané služby a území. Sdílení dobré i špatné praxe podpoří rozvoj daných služeb, bude inspirací pro zvyšování kvality a efektivity služby.

Opatření 1. 4 Podpora spolupráce při realizaci vzdělávacích aktivit mezi městem Plzeň a ostatními obcemi/městy.

V různých částech kraje jsou realizovány vzdělávací aktivity, které mohou využít i subjekty působící mimo dané město. Je přínosné podporovat výměnu informací o jednotlivých vzdělávacích aktivitách, jasně deklarovat, že jsou přístupné všem odborníkům z kraje. Současně zajistit přehledný způsob informování o těchto vzdělávacích aktivitách.

Cíl 2. Zvýšení a udržení kapacity odlehčovacích služeb, denních a týdenních stacionářů a hospicových služeb pro seniory

Odlehčovací služby, denní a týdenní stacionáře pro seniory a hospicová péče jsou nedílnou součástí podpory péče o seniory v domácím prostředí. Jedná se o služby, které navazují na péči rodiny či jiné blízké osoby. Z pohledu celého území kraje je nutné nejenom udržení současné kapacity těchto služeb, ale i její navýšení.

Navýšení kapacit odlehčovacích služeb a zajištění jejich flexibility je možné propojovat s prostorovými možnostmi služeb – domovů pro seniory a bývalých domovů s pečovatelskou službou – dnes bytů zvláštního určení.

Plánování kapacit denních a týdenních stacionářů musí vycházet jak z reálných potřeb cílové skupiny, tak i z dopravní a časové dostupnosti těchto služeb.

Hospicové služby je nutné zachovat v minimálně takovém rozsahu jako je současný stav, vhodné je rozšíření nabídky domácí hospicové péče.

Pro zajištění dostupnosti uvedených služeb je nutné podporovat i různé formy dopravy pro seniory.

Opatření 2.1 Podpora navýšení současných kapacit odlehčovacích služeb.

Opatření 2.2 Podpora denních a týdenních stacionářů pro seniory.

Opatření 2.3 Podpora individuální dopravy pro seniory.

Velká část služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí se potýká s dopravní dostupností. Doprava zajišťující dostupnost služeb denních i týdenních stacionářů je pro jejich realizaci nezbytná.

Opatření 2.4 Udržení podpory hospicové péče.

Cíl 3. Udržení a rozvoj pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory a podpora setrvání seniorů v domácím prostředí

Klíčová pro zajištění dostupnosti pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory je jejich finanční podpora. Pečovatelské služby poskytují subjekty různých právních forem. Je nezbytná osvěta zaměřená na obce a města, které jsou co do počtu subjektů klíčovými poskytovateli pečovatelské služby v Plzeňském kraji, upozorňující na roli pečovatelské služby v životě seniorů. Základem je nejenom kvalita dané služby, její dostupnost i mimo hranice dané obce, ale i schopnost prezentovat se jako kvalifikovaná služba, která primárně doplňuje péči o občany, kteří to potřebují. Potřebné je i vysvětlení výrazu asistenční služba jak pro laickou, tak odbornou veřejnost. Pečovatelské a asistenční služby je potřebné doplňovat i dalšími druhy sociálních (např. tísňová péče) a zdravotnických služeb (domácí zdravotnická péče) přispívajících k setrvání seniorů v domácím prostředí.

-
Opatření	3. 1	Udržení současných kapacit pečovatelských služeb.
Opatření	3. 2	Podpora financování pečovatelských služeb ve venkovských oblastech.
Opatření	3. 3	Podpora spolupráce obcí na zajištění dostupnosti pečovatelských služeb ve všech sídlech Plzeňského kraje.
Opatření	3. 4	Zkvalitnění prezentace pečovatelských služeb.
Opatření	3. 5	Efektivnější propagace asistenčních služeb.
Opatření	3. 6	Podpora tísňové a domácí zdravotnické péče.

Cíl 4. Zvýšení informovanosti o možnostech pomoci seniorům

Nedílnou součástí poskytování sociálních služeb je kvalitní a srozumitelná informovanost o obsahu daných služeb. Současné postupy jsou sice funkční, ale je nutné je dále rozvíjet a hledat další alternativní způsoby pro oslovení nejenom samotných seniorů, ale i jejich dětí, které o ně pečují.

Nedílnou součástí informovanosti, je zaměřit se na budoucí seniory, kteří by měli mít možnost znát rozsah pomoci, kterou jednou budou potřebovat.

Nutné je zaměřit se i na samotné obce, města (včetně jednotlivých obvodů města Plzně) a návazné služby (především z oblasti zdravotnictví) a na propojení používaných informačních nástrojů v rámci celého kraje. Klíčová je však podpora spolupráce nejen v oblasti informovanosti, ale i v koordinaci a provázanosti poskytování služeb seniorům.

Opatření	4. 1	Podpora vzájemné spolupráce sociálních služeb, zdravotnických zařízení a lékařů, včetně zvyšování jejich vzájemné informovanosti.
Opatření	4. 2	Podpora vzájemné spolupráce obcí i měst.
Opatření	4. 3	Podpora veřejných akcí prezentující pomoc občanům ve stáří.
Opatření	4. 4	Srozumitelné informování o existenci příspěvku na péči a náležitostí potřebných k jeho přidělení.
Opatření	4. 5	Zvyšování informovanosti o sociálních službách.
Opatření	4. 6	Propojení webového portálu o sociálních službách města Plzně s internetovým portálem Plzeňského kraje.
Opatření	4. 7	Rozvoj projektu Bezpečný kraj.
Opatření	4. 8	Podpora osvěty vedoucích a klíčových pracovníků obcí a měst (volení zástupci, tajemníci úřadu, apod.).

Cíl 5. Zefektivnění služeb domovů pro seniory a podpora domů se zvláštním režimem

Nabídka pobytových služeb na území kraje vychází z historického rozložení služeb a dále z možností území. Současné služby je nutné dále zkvalitňovat a vzhledem k demografickému vývoji podporovat jejich navýšení. Toto navýšení nemůže být na úkor podpory terénních služeb. Současné zkvalitňování služeb je propojené s finanční podporou zaměřenou na jednotlivé segmenty, tzn. jak vzdělávání zaměstnanců, tak stavební úpravy a vybavení objektů.

Navyšování současných kapacit musí být propojeno s reálnou potřebou, dostupností, současnými trendy v péči o seniory a finančními možnostmi systému.

Opatření	5. 1	Zkvalitňování současných pobytových služeb pro seniory.
Opatření	5. 2	Posílení kontinuálního vzdělávání pracovníků – vazba na cíl č. 1.
Opatření	5. 3	Zřizování dalších pobytových zařízení na základě skutečné potřeby.
Opatření	5. 4	Podpora navýšení kapacit domovů se zvláštním režimem.
Opatření	5. 5	Podpora zdravotní péče v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem.

Cíl 6. Podpora transparentního financování sociálních služeb

Financování sociálních služeb je úzce propojeno s předešlými cíli. Pro zkvalitnění dostupnosti služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí je nezbytné zohlednit místní a časovou náročnost poskytování jednotlivých služeb. Dále je důležité zohlednit náročnost služby u klienta vzhledem k jeho stavu.

Konkrétně se jedná o:

- *zohlednění vyšší časové náročnosti při obsluze některých klientů,*
- *zohlednění vzdáleností při péči o klienty ve venkovských oblastech v terénních službách,*

Při rozdělování finančních prostředků je rovněž nutné zohlednit spádovost sociálních služeb na území města Plzeň pro občany z velké části Plzeňského kraje.

Nutné je ujasnit vykazování služeb a dát k dispozici poskytovatelům sociálních služeb informace o postupu hodnocení jejich žádostí o finanční podporu a zveřejnění návrhu financování sociálních služeb zasílaného Plzeňským krajem na MPSV.

Nedílnou součástí zefektivnění celého systému je kontrola a posuzování přidělování Příspěvků na péči z pohledu sociální situace občana.

Opatření	6. 1	Zajištění zpětné vazby při rozdělování finančních prostředků na sociální služby v Plzeňském kraji.
Opatření	6. 2	Hledání možností zohlednění územní působnosti při poskytování terénních sociálních služeb.
Opatření	6. 3	Hledání možností zohlednění kvality a dostupnosti služby při rozdělování finančních prostředků.
Opatření	6. 4	Propojení výstupů z procesů komunitního plánování s přidělováním finančních prostředků na krajské a státní úrovni.
Opatření	6. 5	Snaha o zapojení dalších obcí do spolufinancování sociálních služeb.
Opatření	6. 6	Hledat řešení stálého snižování finančních prostředků.

Cíl 7. Podpora pečujících osob

Pečující osoby jsou důležitou součástí péče o seniory. Ve většině případů se jedná o rodinné příslušníky – děti či partnery. Věk pečujících osob se pohybuje na hranici produktivního věku a seniorského věku, v případě partnerů se převážně jedná o stejnou věkovou kategorii jako u pečované osoby.

Pečující osoby se potýkají s:

- osamocení,
- současně probíhající péči o seniora a vlastní nezletilé děti,
- neznalostí možností péče,
- finančními problémy,
- ztrátou vazeb na pracovní trh.

Opatření	7. 1	Individuální nabídka podpory pečujícím osobám a rodinám, ve kterých se pečuje.
Opatření	7. 2	Cílené informování pečujících osob o možnostech a způsobech péče a možné podpory.
Opatření	7. 3	Zviditelnění příkladů dobré praxe.

Cíl 8. Systémové změny v oblasti poskytování soc. služeb

Poskytování sociálních služeb na území Plzeňského kraje logicky souvisí s povinnostmi vycházejících z platných zákonných norem. Je nutné spolupracovat se subjekty, tzn. jednotlivými obcemi a městy, Úřady práce, MPSV, samotnými poskytovateli sociálních služeb, okolními kraji a dalšími institucemi, které se na poskytování pomoci podílejí, komunikovat současné problémy stávajícího systému a iniciovat systémové změny.

Spolupráce je potřebná pro zefektivnění současného systému a pro posílení role kraje v mapování skutečné potřeby služeb, hodnocení jejich kvality a vytváření vazby kvality a potřeby na rozdělované finanční prostředky. Vhodné by bylo zajištění podpory procesů plánování sociálních služeb na krajské úrovni z prostředků MPSV.

-
Opatření	8. 1	Posílení role kraje v sociální politice.
Opatření	8. 2	Pravidelná aktualizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji a zapojení zástupců uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb do jeho vyhodnocování a změn.
Opatření	8. 3	Hledání řešení podpory dodržování vyživovací povinnosti v rámci rodiny.
Opatření	8. 4	Hledání možností dokládání skutečné finanční situace seniorů.
Opatření	8. 5	Podpořit zajištění kratších lhůt při přidělování příspěvku na péči a průhlednost celého procesu.
Opatření	8. 6	Zajištění transparentnosti přidělování PnP a kontroly jeho využívání na zajištění péče.
Opatření	8. 7	Podpora malometrážních bytů / bytů zvláštního určení pro seniory a finanční dostupnosti bezbariérového bydlení.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt

PODPORA ODBORNÝCH PARTNERSTVÍ

ZAMĚŘENÝCH NA PODPORU SENIORŮ V PLZEŇSKÉM KRAJI

Projekt Podpora plánování rozvoje sociálních služeb formou založení odborných partnerství (registrační číslo: CZ.1.04/3.1.03/78.00014) je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

NÁVRHY KLÍČOVÝCH DOPORUČENÍ/CÍLŮ A OPATŘENÍ

Následující doporučení vycházejí z analýz a jednání odborných koalic, které probíhaly od podzimu 2012 do léta 2013 jako součást projektu Podpora odborných partnerství realizovaného Centrem pro komunitní práci západní Čechy za partnerské podpory Plzeňského kraje.

Doporučení mají přispět ke zkvalitnění a zefektivnění řešení potřeb seniorů. Jedná se o doporučení vztahující se k celému Plzeňskému kraji. V případě města Plzeň se jedná o udržení a podporu současného stavu.

Na realizaci doporučení se mají podílet všechny subjekty působící v oblasti zajištění potřeb seniorů; nejedná se o doporučení, která má realizovat pouze Plzeňský kraj.

Pojem „podpora“, který se v řadě následujících doporučení objevuje, znamená, že realizace daných aktivit je v kraji potřebná a Plzeňský kraj i další subjekty působící v dané oblasti budou hledat možnosti jejich zavedení, rozvoje či udržení. Bude se jednat jak o finanční zdroje (vnitřní, pokud budou k dispozici, i o podporu při získávání zdrojů externích), tak o podporu organizační, metodickou či propagační. Některá opatření přesahují kompetenční možnosti kraje i subjektů podílejících se na tvorbě opatření a v tomto případě je jejich smyslem upozornění na daný problém a na potřebu hledání jeho řešení např. na centrální úrovni.

Pořadí jednotlivých doporučení (cílů) neuvádí jejich důležitost.

Cíl 1. Zvyšování odbornosti pracovníků v terénních a pobytových službách pro seniory

Pro udržení a zvyšování kvality poskytování sociálních služeb je nutné dále podporovat současnou nabídku různých forem vzdělávacích aktivit. Nedílnou součástí zvyšování odbornosti poskytovatelů sociálních služeb je dostupná supervize, sdílení dobré i špatné praxe a výměna zkušenosti při práci s klienty.

Pro jejich realizaci jsou podstatná tato kritéria:

- vycházet z reálných potřeb odborníků pracujících v sociálních službách, které jsou odlišné v různých částech kraje (venkov a větší města apod.),
- rozvíjet již získané znalosti a odbornost,
- reagovat na individuální potřeby jednotlivců,
- podporovat praktické a kvalitní formy vzdělávání, včetně zvyšování odbornosti formou cílených konzultací,
- zajištění místní dostupnosti vzdělávacích aktivit na území celého kraje.

Opatření 1. 1 Podpora vzdělávacích aktivit zvyšujících kvalitu služeb.

Opatření 1. 2 Podpora využívání supervize a výměny zkušeností.

Supervize je pro všechny poskytovatele důležitý nástroj pro zvyšování kvality služeb, přínosné pro poskytovatele z území je podporovat informovanost o roli supervize v sociální práci, naučit se využívat ji jak při klientské tak manažerské práci.

Opatření 1. 3 Podpora sdílení dobré praxe.

Velká část poskytovatelů sociálních služeb pracuje v malých týmech, izolovaných v rámci dané služby a území. Sdílení dobré i špatné praxe podpoří rozvoj daných služeb, bude inspirací pro zvyšování kvality a efektivity služby.

Opatření 1. 4 Podpora spolupráce při realizaci vzdělávacích aktivit mezi městem Plzeň a ostatními obcemi/městy.

V různých částech kraje jsou realizovány vzdělávací aktivity, které mohou využít i subjekty působící mimo dané město. Je přínosné podporovat výměnu informací o jednotlivých vzdělávacích aktivitách, jasně deklarovat, že jsou přístupné všem odborníkům z kraje. Současně zajistit přehledný způsob informování o těchto vzdělávacích aktivitách.

Cíl 2. Zvýšení a udržení kapacity odlehčovacích služeb, denních a týdenních stacionářů a hospicových služeb pro seniory

Odlehčovací služby, denní a týdenní stacionáře pro seniory a hospicová péče jsou nedílnou součástí podpory péče o seniory v domácím prostředí. Jedná se o služby, které navazují na péči rodiny či jiné blízké osoby. Z pohledu celého území kraje je nutné nejenom udržení současné kapacity těchto služeb, ale i její navýšení.

Navýšení kapacit odlehčovacích služeb a zajištění jejich flexibility je možné propojovat s prostorovými možnostmi služeb – domovů pro seniory a bývalých domovů s pečovatelskou službou – dnes bytů zvláštního určení.

Plánování kapacit denních a týdenních stacionářů musí vycházet jak z reálných potřeb cílové skupiny, tak i z dopravní a časové dostupnosti těchto služeb.

Hospicové služby je nutné zachovat v minimálně takovém rozsahu jako je současný stav, vhodné je rozšíření nabídky domácí hospicové péče.

Pro zajištění dostupnosti uvedených služeb je nutné podporovat i různé formy dopravy pro seniory.

Opatření 2.1 Podpora navýšení současných kapacit odlehčovacích služeb.

Opatření 2.2 Podpora denních a týdenních stacionářů pro seniory.

Opatření 2.3 Podpora individuální dopravy pro seniory.

Velká část služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí se potýká s dopravní dostupností. Doprava zajišťující dostupnost služeb denních i týdenních stacionářů je pro jejich realizaci nezbytná.

Opatření 2.4 Udržení podpory hospicové péče.

Cíl 3. Udržení a rozvoj pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory a podpora setrvání seniorů v domácím prostředí

Klíčová pro zajištění dostupnosti pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory je jejich finanční podpora. Pečovatelské služby poskytují subjekty různých právních forem. Je nezbytná osvěta zaměřená na obce a města, které jsou co do počtu subjektů klíčovými poskytovateli pečovatelské služby v Plzeňském kraji, upozorňující na roli pečovatelské služby v životě seniorů. Základem je nejenom kvalita dané služby, její dostupnost i mimo hranice dané obce, ale i schopnost prezentovat se jako kvalifikovaná služba, která primárně doplňuje péči o občany, kteří to potřebují. Potřebné je i vysvětlení výrazu asistenční služba jak pro laickou, tak odbornou veřejnost. Pečovatelské a asistenční služby je potřebné doplňovat i dalšími druhy sociálních (např. tísňová péče) a zdravotnických služeb (domácí zdravotnická péče) přispívajících k setrvání seniorů v domácím prostředí.

-
Opatření	3. 1	Udržení současných kapacit pečovatelských služeb.
Opatření	3. 2	Podpora financování pečovatelských služeb ve venkovských oblastech.
Opatření	3. 3	Podpora spolupráce obcí na zajištění dostupnosti pečovatelských služeb ve všech sídlech Plzeňského kraje.
Opatření	3. 4	Zkvalitnění prezentace pečovatelských služeb.
Opatření	3. 5	Efektivnější propagace asistenčních služeb.
Opatření	3. 6	Podpora tísňové a domácí zdravotnické péče.

Cíl 4. Zvýšení informovanosti o možnostech pomoci seniorům

Nedílnou součástí poskytování sociálních služeb je kvalitní a srozumitelná informovanost o obsahu daných služeb. Současné postupy jsou sice funkční, ale je nutné je dále rozvíjet a hledat další alternativní způsoby pro oslovení nejenom samotných seniorů, ale i jejich dětí, které o ně pečují.

Nedílnou součástí informovanosti, je zaměřit se na budoucí seniory, kteří by měli mít možnost znát rozsah pomoci, kterou jednou budou potřebovat.

Nutné je zaměřit se i na samotné obce, města (včetně jednotlivých obvodů města Plzně) a návazné služby (především z oblasti zdravotnictví) a na propojení používaných informačních nástrojů v rámci celého kraje. Klíčová je však podpora spolupráce nejen v oblasti informovanosti, ale i v koordinaci a provázanosti poskytování služeb seniorům.

Opatření	4. 1	Podpora vzájemné spolupráce sociálních služeb, zdravotnických zařízení a lékařů, včetně zvyšování jejich vzájemné informovanosti.
Opatření	4. 2	Podpora vzájemné spolupráce obcí i měst.
Opatření	4. 3	Podpora veřejných akcí prezentující pomoc občanům ve stáří.
Opatření	4. 4	Srozumitelné informování o existenci příspěvku na péči a náležitostí potřebných k jeho přidělení.
Opatření	4. 5	Zvyšování informovanosti o sociálních službách.
Opatření	4. 6	Propojení webového portálu o sociálních službách města Plzně s internetovým portálem Plzeňského kraje.
Opatření	4. 7	Rozvoj projektu Bezpečný kraj.
Opatření	4. 8	Podpora osvěty vedoucích a klíčových pracovníků obcí a měst (volení zástupci, tajemníci úřadu, apod.).

Cíl 5. Zefektivnění služeb domovů pro seniory a podpora domů se zvláštním režimem

Nabídka pobytových služeb na území kraje vychází z historického rozložení služeb a dále z možností území. Současné služby je nutné dále zkvalitňovat a vzhledem k demografickému vývoji podporovat jejich navýšení. Toto navýšení nemůže být na úkor podpory terénních služeb. Současné zkvalitňování služeb je propojené s finanční podporou zaměřenou na jednotlivé segmenty, tzn. jak vzdělávání zaměstnanců, tak stavební úpravy a vybavení objektů.

Navyšování současných kapacit musí být propojeno s reálnou potřebou, dostupností, současnými trendy v péči o seniory a finančními možnostmi systému.

Opatření	5. 1	Zkvalitňování současných pobytových služeb pro seniory.
Opatření	5. 2	Posílení kontinuálního vzdělávání pracovníků – vazba na cíl č. 1.
Opatření	5. 3	Zřizování dalších pobytových zařízení na základě skutečné potřeby.
Opatření	5. 4	Podpora navýšení kapacit domovů se zvláštním režimem.
Opatření	5. 5	Podpora zdravotní péče v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem.

Cíl 6. Podpora transparentního financování sociálních služeb

Financování sociálních služeb je úzce propojeno s předešlými cíli. Pro zkvalitnění dostupnosti služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí je nezbytné zohlednit místní a časovou náročnost poskytování jednotlivých služeb. Dále je důležité zohlednit náročnost služby u klienta vzhledem k jeho stavu.

Konkrétně se jedná o:

- *zohlednění vyšší časové náročnosti při obsluze některých klientů,*
- *zohlednění vzdáleností při péči o klienty ve venkovských oblastech v terénních službách,*

Při rozdělování finančních prostředků je rovněž nutné zohlednit spádovost sociálních služeb na území města Plzeň pro občany z velké části Plzeňského kraje.

Nutné je ujasnit vykazování služeb a dát k dispozici poskytovatelům sociálních služeb informace o postupu hodnocení jejich žádostí o finanční podporu a zveřejnění návrhu financování sociálních služeb zasílaného Plzeňským krajem na MPSV.

Nedílnou součástí zefektivnění celého systému je kontrola a posuzování přidělování Příspěvků na péči z pohledu sociální situace občana.

Opatření	6. 1	Zajištění zpětné vazby při rozdělování finančních prostředků na sociální služby v Plzeňském kraji.
Opatření	6. 2	Hledání možností zohlednění územní působnosti při poskytování terénních sociálních služeb.
Opatření	6. 3	Hledání možností zohlednění kvality a dostupnosti služby při rozdělování finančních prostředků.
Opatření	6. 4	Propojení výstupů z procesů komunitního plánování s přidělováním finančních prostředků na krajské a státní úrovni.
Opatření	6. 5	Snaha o zapojení dalších obcí do spolufinancování sociálních služeb.
Opatření	6. 6	Hledat řešení stálého snižování finančních prostředků.

Cíl 7. Podpora pečujících osob

Pečující osoby jsou důležitou součástí péče o seniory. Ve většině případů se jedná o rodinné příslušníky – děti či partnery. Věk pečujících osob se pohybuje na hranici produktivního věku a seniorského věku, v případě partnerů se převážně jedná o stejnou věkovou kategorii jako u pečované osoby.

Pečující osoby se potýkají s:

- osamocení,
- současně probíhající péči o seniora a vlastní nezletilé děti,
- neznalostí možností péče,
- finančními problémy,
- ztrátou vazeb na pracovní trh.

Opatření	7. 1	Individuální nabídka podpory pečujícím osobám a rodinám, ve kterých se pečuje.
Opatření	7. 2	Cílené informování pečujících osob o možnostech a způsobech péče a možné podpory.
Opatření	7. 3	Zviditelnění příkladů dobré praxe.

Cíl 8. Systémové změny v oblasti poskytování soc. služeb

Poskytování sociálních služeb na území Plzeňského kraje logicky souvisí s povinnostmi vycházejících z platných zákonných norem. Je nutné spolupracovat se subjekty, tzn. jednotlivými obcemi a městy, Úřady práce, MPSV, samotnými poskytovateli sociálních služeb, okolními kraji a dalšími institucemi, které se na poskytování pomoci podílejí, komunikovat současné problémy stávajícího systému a iniciovat systémové změny.

Spolupráce je potřebná pro zefektivnění současného systému a pro posílení role kraje v mapování skutečné potřeby služeb, hodnocení jejich kvality a vytváření vazby kvality a potřeby na rozdělované finanční prostředky. Vhodné by bylo zajištění podpory procesů plánování sociálních služeb na krajské úrovni z prostředků MPSV.

-
Opatření	8. 1	Posílení role kraje v sociální politice.
Opatření	8. 2	Pravidelná aktualizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji a zapojení zástupců uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb do jeho vyhodnocování a změn.
Opatření	8. 3	Hledání řešení podpory dodržování vyživovací povinnosti v rámci rodiny.
Opatření	8. 4	Hledání možností dokládání skutečné finanční situace seniorů.
Opatření	8. 5	Podpořit zajištění kratších lhůt při přidělování příspěvku na péči a průhlednost celého procesu.
Opatření	8. 6	Zajištění transparentnosti přidělování PnP a kontroly jeho využívání na zajištění péče.
Opatření	8. 7	Podpora malometrážních bytů / bytů zvláštního určení pro seniory a finanční dostupnosti bezbariérového bydlení.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt

PODPORA ODBORNÝCH PARTNERSTVÍ

ZAMĚŘENÝCH NA PODPORU SENIORŮ V PLZEŇSKÉM KRAJI

Projekt Podpora plánování rozvoje sociálních služeb formou založení odborných partnerství (registrační číslo: CZ.1.04/3.1.03/78.00014) je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

NÁVRHY KLÍČOVÝCH DOPORUČENÍ/CÍLŮ A OPATŘENÍ

Následující doporučení vycházejí z analýz a jednání odborných koalic, které probíhaly od podzimu 2012 do léta 2013 jako součást projektu Podpora odborných partnerství realizovaného Centrem pro komunitní práci západní Čechy za partnerské podpory Plzeňského kraje.

Doporučení mají přispět ke zkvalitnění a zefektivnění řešení potřeb seniorů. Jedná se o doporučení vztahující se k celému Plzeňskému kraji. V případě města Plzeň se jedná o udržení a podporu současného stavu.

Na realizaci doporučení se mají podílet všechny subjekty působící v oblasti zajištění potřeb seniorů; nejedná se o doporučení, která má realizovat pouze Plzeňský kraj.

Pojem „podpora“, který se v řadě následujících doporučení objevuje, znamená, že realizace daných aktivit je v kraji potřebná a Plzeňský kraj i další subjekty působící v dané oblasti budou hledat možnosti jejich zavedení, rozvoje či udržení. Bude se jednat jak o finanční zdroje (vnitřní, pokud budou k dispozici, i o podporu při získávání zdrojů externích), tak o podporu organizační, metodickou či propagační. Některá opatření přesahují kompetenční možnosti kraje i subjektů podílejících se na tvorbě opatření a v tomto případě je jejich smyslem upozornění na daný problém a na potřebu hledání jeho řešení např. na centrální úrovni.

Pořadí jednotlivých doporučení (cílů) neuvádí jejich důležitost.

Cíl 1. Zvyšování odbornosti pracovníků v terénních a pobytových službách pro seniory

Pro udržení a zvyšování kvality poskytování sociálních služeb je nutné dále podporovat současnou nabídku různých forem vzdělávacích aktivit. Nedílnou součástí zvyšování odbornosti poskytovatelů sociálních služeb je dostupná supervize, sdílení dobré i špatné praxe a výměna zkušenosti při práci s klienty.

Pro jejich realizaci jsou podstatná tato kritéria:

- vycházet z reálných potřeb odborníků pracujících v sociálních službách, které jsou odlišné v různých částech kraje (venkov a větší města apod.),
- rozvíjet již získané znalosti a odbornost,
- reagovat na individuální potřeby jednotlivců,
- podporovat praktické a kvalitní formy vzdělávání, včetně zvyšování odbornosti formou cílených konzultací,
- zajištění místní dostupnosti vzdělávacích aktivit na území celého kraje.

Opatření 1. 1 Podpora vzdělávacích aktivit zvyšujících kvalitu služeb.

Opatření 1. 2 Podpora využívání supervize a výměny zkušeností.

Supervize je pro všechny poskytovatele důležitý nástroj pro zvyšování kvality služeb, přínosné pro poskytovatele z území je podporovat informovanost o roli supervize v sociální práci, naučit se využívat ji jak při klientské tak manažerské práci.

Opatření 1. 3 Podpora sdílení dobré praxe.

Velká část poskytovatelů sociálních služeb pracuje v malých týmech, izolovaných v rámci dané služby a území. Sdílení dobré i špatné praxe podpoří rozvoj daných služeb, bude inspirací pro zvyšování kvality a efektivity služby.

Opatření 1. 4 Podpora spolupráce při realizaci vzdělávacích aktivit mezi městem Plzeň a ostatními obcemi/městy.

V různých částech kraje jsou realizovány vzdělávací aktivity, které mohou využít i subjekty působící mimo dané město. Je přínosné podporovat výměnu informací o jednotlivých vzdělávacích aktivitách, jasně deklarovat, že jsou přístupné všem odborníkům z kraje. Současně zajistit přehledný způsob informování o těchto vzdělávacích aktivitách.

Cíl 2. Zvýšení a udržení kapacity odlehčovacích služeb, denních a týdenních stacionářů a hospicových služeb pro seniory

Odlehčovací služby, denní a týdenní stacionáře pro seniory a hospicová péče jsou nedílnou součástí podpory péče o seniory v domácím prostředí. Jedná se o služby, které navazují na péči rodiny či jiné blízké osoby. Z pohledu celého území kraje je nutné nejenom udržení současné kapacity těchto služeb, ale i její navýšení.

Navýšení kapacit odlehčovacích služeb a zajištění jejich flexibility je možné propojovat s prostorovými možnostmi služeb – domovů pro seniory a bývalých domovů s pečovatelskou službou – dnes bytů zvláštního určení.

Plánování kapacit denních a týdenních stacionářů musí vycházet jak z reálných potřeb cílové skupiny, tak i z dopravní a časové dostupnosti těchto služeb.

Hospicové služby je nutné zachovat v minimálně takovém rozsahu jako je současný stav, vhodné je rozšíření nabídky domácí hospicové péče.

Pro zajištění dostupnosti uvedených služeb je nutné podporovat i různé formy dopravy pro seniory.

Opatření 2.1 Podpora navýšení současných kapacit odlehčovacích služeb.

Opatření 2.2 Podpora denních a týdenních stacionářů pro seniory.

Opatření 2.3 Podpora individuální dopravy pro seniory.

Velká část služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí se potýká s dopravní dostupností. Doprava zajišťující dostupnost služeb denních i týdenních stacionářů je pro jejich realizaci nezbytná.

Opatření 2.4 Udržení podpory hospicové péče.

Cíl 3. Udržení a rozvoj pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory a podpora setrvání seniorů v domácím prostředí

Klíčová pro zajištění dostupnosti pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory je jejich finanční podpora. Pečovatelské služby poskytují subjekty různých právních forem. Je nezbytná osvěta zaměřená na obce a města, které jsou co do počtu subjektů klíčovými poskytovateli pečovatelské služby v Plzeňském kraji, upozorňující na roli pečovatelské služby v životě seniorů. Základem je nejenom kvalita dané služby, její dostupnost i mimo hranice dané obce, ale i schopnost prezentovat se jako kvalifikovaná služba, která primárně doplňuje péči o občany, kteří to potřebují. Potřebné je i vysvětlení výrazu asistenční služba jak pro laickou, tak odbornou veřejnost. Pečovatelské a asistenční služby je potřebné doplňovat i dalšími druhy sociálních (např. tísňová péče) a zdravotnických služeb (domácí zdravotnická péče) přispívajících k setrvání seniorů v domácím prostředí.

-
Opatření	3. 1	Udržení současných kapacit pečovatelských služeb.
Opatření	3. 2	Podpora financování pečovatelských služeb ve venkovských oblastech.
Opatření	3. 3	Podpora spolupráce obcí na zajištění dostupnosti pečovatelských služeb ve všech sídlech Plzeňského kraje.
Opatření	3. 4	Zkvalitnění prezentace pečovatelských služeb.
Opatření	3. 5	Efektivnější propagace asistenčních služeb.
Opatření	3. 6	Podpora tísňové a domácí zdravotnické péče.

Cíl 4. Zvýšení informovanosti o možnostech pomoci seniorům

Nedílnou součástí poskytování sociálních služeb je kvalitní a srozumitelná informovanost o obsahu daných služeb. Současné postupy jsou sice funkční, ale je nutné je dále rozvíjet a hledat další alternativní způsoby pro oslovení nejenom samotných seniorů, ale i jejich dětí, které o ně pečují.

Nedílnou součástí informovanosti, je zaměřit se na budoucí seniory, kteří by měli mít možnost znát rozsah pomoci, kterou jednou budou potřebovat.

Nutné je zaměřit se i na samotné obce, města (včetně jednotlivých obvodů města Plzně) a návazné služby (především z oblasti zdravotnictví) a na propojení používaných informačních nástrojů v rámci celého kraje. Klíčová je však podpora spolupráce nejen v oblasti informovanosti, ale i v koordinaci a provázanosti poskytování služeb seniorům.

Opatření	4. 1	Podpora vzájemné spolupráce sociálních služeb, zdravotnických zařízení a lékařů, včetně zvyšování jejich vzájemné informovanosti.
Opatření	4. 2	Podpora vzájemné spolupráce obcí i měst.
Opatření	4. 3	Podpora veřejných akcí prezentující pomoc občanům ve stáří.
Opatření	4. 4	Srozumitelné informování o existenci příspěvku na péči a náležitostí potřebných k jeho přidělení.
Opatření	4. 5	Zvyšování informovanosti o sociálních službách.
Opatření	4. 6	Propojení webového portálu o sociálních službách města Plzně s internetovým portálem Plzeňského kraje.
Opatření	4. 7	Rozvoj projektu Bezpečný kraj.
Opatření	4. 8	Podpora osvěty vedoucích a klíčových pracovníků obcí a měst (volení zástupci, tajemníci úřadu, apod.).

Cíl 5. Zefektivnění služeb domovů pro seniory a podpora domů se zvláštním režimem

Nabídka pobytových služeb na území kraje vychází z historického rozložení služeb a dále z možností území. Současné služby je nutné dále zkvalitňovat a vzhledem k demografickému vývoji podporovat jejich navýšení. Toto navýšení nemůže být na úkor podpory terénních služeb. Současné zkvalitňování služeb je propojené s finanční podporou zaměřenou na jednotlivé segmenty, tzn. jak vzdělávání zaměstnanců, tak stavební úpravy a vybavení objektů.

Navyšování současných kapacit musí být propojeno s reálnou potřebou, dostupností, současnými trendy v péči o seniory a finančními možnostmi systému.

Opatření	5. 1	Zkvalitňování současných pobytových služeb pro seniory.
Opatření	5. 2	Posílení kontinuálního vzdělávání pracovníků – vazba na cíl č. 1.
Opatření	5. 3	Zřizování dalších pobytových zařízení na základě skutečné potřeby.
Opatření	5. 4	Podpora navýšení kapacit domovů se zvláštním režimem.
Opatření	5. 5	Podpora zdravotní péče v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem.

Cíl 6. Podpora transparentního financování sociálních služeb

Financování sociálních služeb je úzce propojeno s předešlými cíli. Pro zkvalitnění dostupnosti služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí je nezbytné zohlednit místní a časovou náročnost poskytování jednotlivých služeb. Dále je důležité zohlednit náročnost služby u klienta vzhledem k jeho stavu.

Konkrétně se jedná o:

- *zohlednění vyšší časové náročnosti při obsluze některých klientů,*
- *zohlednění vzdáleností při péči o klienty ve venkovských oblastech v terénních službách,*

Při rozdělování finančních prostředků je rovněž nutné zohlednit spádovost sociálních služeb na území města Plzeň pro občany z velké části Plzeňského kraje.

Nutné je ujasnit vykazování služeb a dát k dispozici poskytovatelům sociálních služeb informace o postupu hodnocení jejich žádostí o finanční podporu a zveřejnění návrhu financování sociálních služeb zasílaného Plzeňským krajem na MPSV.

Nedílnou součástí zefektivnění celého systému je kontrola a posuzování přidělování Příspěvků na péči z pohledu sociální situace občana.

Opatření	6. 1	Zajištění zpětné vazby při rozdělování finančních prostředků na sociální služby v Plzeňském kraji.
Opatření	6. 2	Hledání možností zohlednění územní působnosti při poskytování terénních sociálních služeb.
Opatření	6. 3	Hledání možností zohlednění kvality a dostupnosti služby při rozdělování finančních prostředků.
Opatření	6. 4	Propojení výstupů z procesů komunitního plánování s přidělováním finančních prostředků na krajské a státní úrovni.
Opatření	6. 5	Snaha o zapojení dalších obcí do spolufinancování sociálních služeb.
Opatření	6. 6	Hledat řešení stálého snižování finančních prostředků.

Cíl 7. Podpora pečujících osob

Pečující osoby jsou důležitou součástí péče o seniory. Ve většině případů se jedná o rodinné příslušníky – děti či partnery. Věk pečujících osob se pohybuje na hranici produktivního věku a seniorského věku, v případě partnerů se převážně jedná o stejnou věkovou kategorii jako u pečované osoby.

Pečující osoby se potýkají s:

- osamocení,
- současně probíhající péči o seniora a vlastní nezletilé děti,
- neznalostí možností péče,
- finančními problémy,
- ztrátou vazeb na pracovní trh.

Opatření	7. 1	Individuální nabídka podpory pečujícím osobám a rodinám, ve kterých se pečuje.
Opatření	7. 2	Cílené informování pečujících osob o možnostech a způsobech péče a možné podpory.
Opatření	7. 3	Zviditelnění příkladů dobré praxe.

Cíl 8. Systémové změny v oblasti poskytování soc. služeb

Poskytování sociálních služeb na území Plzeňského kraje logicky souvisí s povinnostmi vycházejících z platných zákonných norem. Je nutné spolupracovat se subjekty, tzn. jednotlivými obcemi a městy, Úřady práce, MPSV, samotnými poskytovateli sociálních služeb, okolními kraji a dalšími institucemi, které se na poskytování pomoci podílejí, komunikovat současné problémy stávajícího systému a iniciovat systémové změny.

Spolupráce je potřebná pro zefektivnění současného systému a pro posílení role kraje v mapování skutečné potřeby služeb, hodnocení jejich kvality a vytváření vazby kvality a potřeby na rozdělované finanční prostředky. Vhodné by bylo zajištění podpory procesů plánování sociálních služeb na krajské úrovni z prostředků MPSV.

-
Opatření	8. 1	Posílení role kraje v sociální politice.
Opatření	8. 2	Pravidelná aktualizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji a zapojení zástupců uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb do jeho vyhodnocování a změn.
Opatření	8. 3	Hledání řešení podpory dodržování vyživovací povinnosti v rámci rodiny.
Opatření	8. 4	Hledání možností dokládání skutečné finanční situace seniorů.
Opatření	8. 5	Podpořit zajištění kratších lhůt při přidělování příspěvku na péči a průhlednost celého procesu.
Opatření	8. 6	Zajištění transparentnosti přidělování PnP a kontroly jeho využívání na zajištění péče.
Opatření	8. 7	Podpora malometrážních bytů / bytů zvláštního určení pro seniory a finanční dostupnosti bezbariérového bydlení.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt

PODPORA ODBORNÝCH PARTNERSTVÍ

ZAMĚŘENÝCH NA PODPORU SENIORŮ V PLZEŇSKÉM KRAJI

Projekt Podpora plánování rozvoje sociálních služeb formou založení odborných partnerství (registrační číslo: CZ.1.04/3.1.03/78.00014) je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

NÁVRHY KLÍČOVÝCH DOPORUČENÍ/CÍLŮ A OPATŘENÍ

Následující doporučení vycházejí z analýz a jednání odborných koalic, které probíhaly od podzimu 2012 do léta 2013 jako součást projektu Podpora odborných partnerství realizovaného Centrem pro komunitní práci západní Čechy za partnerské podpory Plzeňského kraje.

Doporučení mají přispět ke zkvalitnění a zefektivnění řešení potřeb seniorů. Jedná se o doporučení vztahující se k celému Plzeňskému kraji. V případě města Plzeň se jedná o udržení a podporu současného stavu.

Na realizaci doporučení se mají podílet všechny subjekty působící v oblasti zajištění potřeb seniorů; nejedná se o doporučení, která má realizovat pouze Plzeňský kraj.

Pojem „podpora“, který se v řadě následujících doporučení objevuje, znamená, že realizace daných aktivit je v kraji potřebná a Plzeňský kraj i další subjekty působící v dané oblasti budou hledat možnosti jejich zavedení, rozvoje či udržení. Bude se jednat jak o finanční zdroje (vnitřní, pokud budou k dispozici, i o podporu při získávání zdrojů externích), tak o podporu organizační, metodickou či propagační. Některá opatření přesahují kompetenční možnosti kraje i subjektů podílejících se na tvorbě opatření a v tomto případě je jejich smyslem upozornění na daný problém a na potřebu hledání jeho řešení např. na centrální úrovni.

Pořadí jednotlivých doporučení (cílů) neuvádí jejich důležitost.

Cíl 1. Zvyšování odbornosti pracovníků v terénních a pobytových službách pro seniory

Pro udržení a zvyšování kvality poskytování sociálních služeb je nutné dále podporovat současnou nabídku různých forem vzdělávacích aktivit. Nedílnou součástí zvyšování odbornosti poskytovatelů sociálních služeb je dostupná supervize, sdílení dobré i špatné praxe a výměna zkušenosti při práci s klienty.

Pro jejich realizaci jsou podstatná tato kritéria:

- vycházet z reálných potřeb odborníků pracujících v sociálních službách, které jsou odlišné v různých částech kraje (venkov a větší města apod.),
- rozvíjet již získané znalosti a odbornost,
- reagovat na individuální potřeby jednotlivců,
- podporovat praktické a kvalitní formy vzdělávání, včetně zvyšování odbornosti formou cílených konzultací,
- zajištění místní dostupnosti vzdělávacích aktivit na území celého kraje.

Opatření 1. 1 Podpora vzdělávacích aktivit zvyšujících kvalitu služeb.

Opatření 1. 2 Podpora využívání supervize a výměny zkušeností.

Supervize je pro všechny poskytovatele důležitý nástroj pro zvyšování kvality služeb, přínosné pro poskytovatele z území je podporovat informovanost o roli supervize v sociální práci, naučit se využívat ji jak při klientské tak manažerské práci.

Opatření 1. 3 Podpora sdílení dobré praxe.

Velká část poskytovatelů sociálních služeb pracuje v malých týmech, izolovaných v rámci dané služby a území. Sdílení dobré i špatné praxe podpoří rozvoj daných služeb, bude inspirací pro zvyšování kvality a efektivity služby.

Opatření 1. 4 Podpora spolupráce při realizaci vzdělávacích aktivit mezi městem Plzeň a ostatními obcemi/městy.

V různých částech kraje jsou realizovány vzdělávací aktivity, které mohou využít i subjekty působící mimo dané město. Je přínosné podporovat výměnu informací o jednotlivých vzdělávacích aktivitách, jasně deklarovat, že jsou přístupné všem odborníkům z kraje. Současně zajistit přehledný způsob informování o těchto vzdělávacích aktivitách.

Cíl 2. Zvýšení a udržení kapacity odlehčovacích služeb, denních a týdenních stacionářů a hospicových služeb pro seniory

Odlehčovací služby, denní a týdenní stacionáře pro seniory a hospicová péče jsou nedílnou součástí podpory péče o seniory v domácím prostředí. Jedná se o služby, které navazují na péči rodiny či jiné blízké osoby. Z pohledu celého území kraje je nutné nejenom udržení současné kapacity těchto služeb, ale i její navýšení.

Navýšení kapacit odlehčovacích služeb a zajištění jejich flexibility je možné propojovat s prostorovými možnostmi služeb – domovů pro seniory a bývalých domovů s pečovatelskou službou – dnes bytů zvláštního určení.

Plánování kapacit denních a týdenních stacionářů musí vycházet jak z reálných potřeb cílové skupiny, tak i z dopravní a časové dostupnosti těchto služeb.

Hospicové služby je nutné zachovat v minimálně takovém rozsahu jako je současný stav, vhodné je rozšíření nabídky domácí hospicové péče.

Pro zajištění dostupnosti uvedených služeb je nutné podporovat i různé formy dopravy pro seniory.

Opatření 2.1 Podpora navýšení současných kapacit odlehčovacích služeb.

Opatření 2.2 Podpora denních a týdenních stacionářů pro seniory.

Opatření 2.3 Podpora individuální dopravy pro seniory.

Velká část služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí se potýká s dopravní dostupností. Doprava zajišťující dostupnost služeb denních i týdenních stacionářů je pro jejich realizaci nezbytná.

Opatření 2.4 Udržení podpory hospicové péče.

Cíl 3. Udržení a rozvoj pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory a podpora setrvání seniorů v domácím prostředí

Klíčová pro zajištění dostupnosti pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory je jejich finanční podpora. Pečovatelské služby poskytují subjekty různých právních forem. Je nezbytná osvěta zaměřená na obce a města, které jsou co do počtu subjektů klíčovými poskytovateli pečovatelské služby v Plzeňském kraji, upozorňující na roli pečovatelské služby v životě seniorů. Základem je nejenom kvalita dané služby, její dostupnost i mimo hranice dané obce, ale i schopnost prezentovat se jako kvalifikovaná služba, která primárně doplňuje péči o občany, kteří to potřebují. Potřebné je i vysvětlení výrazu asistenční služba jak pro laickou, tak odbornou veřejnost. Pečovatelské a asistenční služby je potřebné doplňovat i dalšími druhy sociálních (např. tísňová péče) a zdravotnických služeb (domácí zdravotnická péče) přispívajících k setrvání seniorů v domácím prostředí.

-
Opatření	3. 1	Udržení současných kapacit pečovatelských služeb.
Opatření	3. 2	Podpora financování pečovatelských služeb ve venkovských oblastech.
Opatření	3. 3	Podpora spolupráce obcí na zajištění dostupnosti pečovatelských služeb ve všech sídlech Plzeňského kraje.
Opatření	3. 4	Zkvalitnění prezentace pečovatelských služeb.
Opatření	3. 5	Efektivnější propagace asistenčních služeb.
Opatření	3. 6	Podpora tísňové a domácí zdravotnické péče.

Cíl 4. Zvýšení informovanosti o možnostech pomoci seniorům

Nedílnou součástí poskytování sociálních služeb je kvalitní a srozumitelná informovanost o obsahu daných služeb. Současné postupy jsou sice funkční, ale je nutné je dále rozvíjet a hledat další alternativní způsoby pro oslovení nejenom samotných seniorů, ale i jejich dětí, které o ně pečují.

Nedílnou součástí informovanosti, je zaměřit se na budoucí seniory, kteří by měli mít možnost znát rozsah pomoci, kterou jednou budou potřebovat.

Nutné je zaměřit se i na samotné obce, města (včetně jednotlivých obvodů města Plzně) a návazné služby (především z oblasti zdravotnictví) a na propojení používaných informačních nástrojů v rámci celého kraje. Klíčová je však podpora spolupráce nejen v oblasti informovanosti, ale i v koordinaci a provázanosti poskytování služeb seniorům.

Opatření	4. 1	Podpora vzájemné spolupráce sociálních služeb, zdravotnických zařízení a lékařů, včetně zvyšování jejich vzájemné informovanosti.
Opatření	4. 2	Podpora vzájemné spolupráce obcí i měst.
Opatření	4. 3	Podpora veřejných akcí prezentující pomoc občanům ve stáří.
Opatření	4. 4	Srozumitelné informování o existenci příspěvku na péči a náležitostí potřebných k jeho přidělení.
Opatření	4. 5	Zvyšování informovanosti o sociálních službách.
Opatření	4. 6	Propojení webového portálu o sociálních službách města Plzně s internetovým portálem Plzeňského kraje.
Opatření	4. 7	Rozvoj projektu Bezpečný kraj.
Opatření	4. 8	Podpora osvěty vedoucích a klíčových pracovníků obcí a měst (volení zástupci, tajemníci úřadu, apod.).

Cíl 5. Zefektivnění služeb domovů pro seniory a podpora domů se zvláštním režimem

Nabídka pobytových služeb na území kraje vychází z historického rozložení služeb a dále z možností území. Současné služby je nutné dále zkvalitňovat a vzhledem k demografickému vývoji podporovat jejich navýšení. Toto navýšení nemůže být na úkor podpory terénních služeb. Současné zkvalitňování služeb je propojené s finanční podporou zaměřenou na jednotlivé segmenty, tzn. jak vzdělávání zaměstnanců, tak stavební úpravy a vybavení objektů.

Navyšování současných kapacit musí být propojeno s reálnou potřebou, dostupností, současnými trendy v péči o seniory a finančními možnostmi systému.

Opatření	5. 1	Zkvalitňování současných pobytových služeb pro seniory.
Opatření	5. 2	Posílení kontinuálního vzdělávání pracovníků – vazba na cíl č. 1.
Opatření	5. 3	Zřizování dalších pobytových zařízení na základě skutečné potřeby.
Opatření	5. 4	Podpora navýšení kapacit domovů se zvláštním režimem.
Opatření	5. 5	Podpora zdravotní péče v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem.

Cíl 6. Podpora transparentního financování sociálních služeb

Financování sociálních služeb je úzce propojeno s předešlými cíli. Pro zkvalitnění dostupnosti služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí je nezbytné zohlednit místní a časovou náročnost poskytování jednotlivých služeb. Dále je důležité zohlednit náročnost služby u klienta vzhledem k jeho stavu.

Konkrétně se jedná o:

- *zohlednění vyšší časové náročnosti při obsluze některých klientů,*
- *zohlednění vzdáleností při péči o klienty ve venkovských oblastech v terénních službách,*

Při rozdělování finančních prostředků je rovněž nutné zohlednit spádovost sociálních služeb na území města Plzeň pro občany z velké části Plzeňského kraje.

Nutné je ujasnit vykazování služeb a dát k dispozici poskytovatelům sociálních služeb informace o postupu hodnocení jejich žádostí o finanční podporu a zveřejnění návrhu financování sociálních služeb zasílaného Plzeňským krajem na MPSV.

Nedílnou součástí zefektivnění celého systému je kontrola a posuzování přidělování Příspěvků na péči z pohledu sociální situace občana.

Opatření	6. 1	Zajištění zpětné vazby při rozdělování finančních prostředků na sociální služby v Plzeňském kraji.
Opatření	6. 2	Hledání možností zohlednění územní působnosti při poskytování terénních sociálních služeb.
Opatření	6. 3	Hledání možností zohlednění kvality a dostupnosti služby při rozdělování finančních prostředků.
Opatření	6. 4	Propojení výstupů z procesů komunitního plánování s přidělováním finančních prostředků na krajské a státní úrovni.
Opatření	6. 5	Snaha o zapojení dalších obcí do spolufinancování sociálních služeb.
Opatření	6. 6	Hledat řešení stálého snižování finančních prostředků.

Cíl 7. Podpora pečujících osob

Pečující osoby jsou důležitou součástí péče o seniory. Ve většině případů se jedná o rodinné příslušníky – děti či partnery. Věk pečujících osob se pohybuje na hranici produktivního věku a seniorského věku, v případě partnerů se převážně jedná o stejnou věkovou kategorii jako u pečované osoby.

Pečující osoby se potýkají s:

- osamocení,
- současně probíhající péči o seniora a vlastní nezletilé děti,
- neznalostí možností péče,
- finančními problémy,
- ztrátou vazeb na pracovní trh.

Opatření	7. 1	Individuální nabídka podpory pečujícím osobám a rodinám, ve kterých se pečuje.
Opatření	7. 2	Cílené informování pečujících osob o možnostech a způsobech péče a možné podpory.
Opatření	7. 3	Zviditelnění příkladů dobré praxe.

Cíl 8. Systémové změny v oblasti poskytování soc. služeb

Poskytování sociálních služeb na území Plzeňského kraje logicky souvisí s povinnostmi vycházejících z platných zákonných norem. Je nutné spolupracovat se subjekty, tzn. jednotlivými obcemi a městy, Úřady práce, MPSV, samotnými poskytovateli sociálních služeb, okolními kraji a dalšími institucemi, které se na poskytování pomoci podílejí, komunikovat současné problémy stávajícího systému a iniciovat systémové změny.

Spolupráce je potřebná pro zefektivnění současného systému a pro posílení role kraje v mapování skutečné potřeby služeb, hodnocení jejich kvality a vytváření vazby kvality a potřeby na rozdělované finanční prostředky. Vhodné by bylo zajištění podpory procesů plánování sociálních služeb na krajské úrovni z prostředků MPSV.

-
Opatření	8. 1	Posílení role kraje v sociální politice.
Opatření	8. 2	Pravidelná aktualizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji a zapojení zástupců uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb do jeho vyhodnocování a změn.
Opatření	8. 3	Hledání řešení podpory dodržování vyživovací povinnosti v rámci rodiny.
Opatření	8. 4	Hledání možností dokládání skutečné finanční situace seniorů.
Opatření	8. 5	Podpořit zajištění kratších lhůt při přidělování příspěvku na péči a průhlednost celého procesu.
Opatření	8. 6	Zajištění transparentnosti přidělování PnP a kontroly jeho využívání na zajištění péče.
Opatření	8. 7	Podpora malometrážních bytů / bytů zvláštního určení pro seniory a finanční dostupnosti bezbariérového bydlení.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt

PODPORA ODBORNÝCH PARTNERSTVÍ

ZAMĚŘENÝCH NA PODPORU SENIORŮ V PLZEŇSKÉM KRAJI

Projekt Podpora plánování rozvoje sociálních služeb formou založení odborných partnerství (registrační číslo: CZ.1.04/3.1.03/78.00014) je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

NÁVRHY KLÍČOVÝCH DOPORUČENÍ/CÍLŮ A OPATŘENÍ

Následující doporučení vycházejí z analýz a jednání odborných koalic, které probíhaly od podzimu 2012 do léta 2013 jako součást projektu Podpora odborných partnerství realizovaného Centrem pro komunitní práci západní Čechy za partnerské podpory Plzeňského kraje.

Doporučení mají přispět ke zkvalitnění a zefektivnění řešení potřeb seniorů. Jedná se o doporučení vztahující se k celému Plzeňskému kraji. V případě města Plzeň se jedná o udržení a podporu současného stavu.

Na realizaci doporučení se mají podílet všechny subjekty působící v oblasti zajištění potřeb seniorů; nejedná se o doporučení, která má realizovat pouze Plzeňský kraj.

Pojem „podpora“, který se v řadě následujících doporučení objevuje, znamená, že realizace daných aktivit je v kraji potřebná a Plzeňský kraj i další subjekty působící v dané oblasti budou hledat možnosti jejich zavedení, rozvoje či udržení. Bude se jednat jak o finanční zdroje (vnitřní, pokud budou k dispozici, i o podporu při získávání zdrojů externích), tak o podporu organizační, metodickou či propagační. Některá opatření přesahují kompetenční možnosti kraje i subjektů podílejících se na tvorbě opatření a v tomto případě je jejich smyslem upozornění na daný problém a na potřebu hledání jeho řešení např. na centrální úrovni.

Pořadí jednotlivých doporučení (cílů) neuvádí jejich důležitost.

Cíl 1. Zvyšování odbornosti pracovníků v terénních a pobytových službách pro seniory

Pro udržení a zvyšování kvality poskytování sociálních služeb je nutné dále podporovat současnou nabídku různých forem vzdělávacích aktivit. Nedílnou součástí zvyšování odbornosti poskytovatelů sociálních služeb je dostupná supervize, sdílení dobré i špatné praxe a výměna zkušenosti při práci s klienty.

Pro jejich realizaci jsou podstatná tato kritéria:

- vycházet z reálných potřeb odborníků pracujících v sociálních službách, které jsou odlišné v různých částech kraje (venkov a větší města apod.),
- rozvíjet již získané znalosti a odbornost,
- reagovat na individuální potřeby jednotlivců,
- podporovat praktické a kvalitní formy vzdělávání, včetně zvyšování odbornosti formou cílených konzultací,
- zajištění místní dostupnosti vzdělávacích aktivit na území celého kraje.

Opatření 1. 1 Podpora vzdělávacích aktivit zvyšujících kvalitu služeb.

Opatření 1. 2 Podpora využívání supervize a výměny zkušeností.

Supervize je pro všechny poskytovatele důležitý nástroj pro zvyšování kvality služeb, přínosné pro poskytovatele z území je podporovat informovanost o roli supervize v sociální práci, naučit se využívat ji jak při klientské tak manažerské práci.

Opatření 1. 3 Podpora sdílení dobré praxe.

Velká část poskytovatelů sociálních služeb pracuje v malých týmech, izolovaných v rámci dané služby a území. Sdílení dobré i špatné praxe podpoří rozvoj daných služeb, bude inspirací pro zvyšování kvality a efektivity služby.

Opatření 1. 4 Podpora spolupráce při realizaci vzdělávacích aktivit mezi městem Plzeň a ostatními obcemi/městy.

V různých částech kraje jsou realizovány vzdělávací aktivity, které mohou využít i subjekty působící mimo dané město. Je přínosné podporovat výměnu informací o jednotlivých vzdělávacích aktivitách, jasně deklarovat, že jsou přístupné všem odborníkům z kraje. Současně zajistit přehledný způsob informování o těchto vzdělávacích aktivitách.

Cíl 2. Zvýšení a udržení kapacity odlehčovacích služeb, denních a týdenních stacionářů a hospicových služeb pro seniory

Odlehčovací služby, denní a týdenní stacionáře pro seniory a hospicová péče jsou nedílnou součástí podpory péče o seniory v domácím prostředí. Jedná se o služby, které navazují na péči rodiny či jiné blízké osoby. Z pohledu celého území kraje je nutné nejenom udržení současné kapacity těchto služeb, ale i její navýšení.

Navýšení kapacit odlehčovacích služeb a zajištění jejich flexibility je možné propojovat s prostorovými možnostmi služeb – domovů pro seniory a bývalých domovů s pečovatelskou službou – dnes bytů zvláštního určení.

Plánování kapacit denních a týdenních stacionářů musí vycházet jak z reálných potřeb cílové skupiny, tak i z dopravní a časové dostupnosti těchto služeb.

Hospicové služby je nutné zachovat v minimálně takovém rozsahu jako je současný stav, vhodné je rozšíření nabídky domácí hospicové péče.

Pro zajištění dostupnosti uvedených služeb je nutné podporovat i různé formy dopravy pro seniory.

Opatření 2.1 Podpora navýšení současných kapacit odlehčovacích služeb.

Opatření 2.2 Podpora denních a týdenních stacionářů pro seniory.

Opatření 2.3 Podpora individuální dopravy pro seniory.

Velká část služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí se potýká s dopravní dostupností. Doprava zajišťující dostupnost služeb denních i týdenních stacionářů je pro jejich realizaci nezbytná.

Opatření 2.4 Udržení podpory hospicové péče.

Cíl 3. Udržení a rozvoj pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory a podpora setrvání seniorů v domácím prostředí

Klíčová pro zajištění dostupnosti pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory je jejich finanční podpora. Pečovatelské služby poskytují subjekty různých právních forem. Je nezbytná osvěta zaměřená na obce a města, které jsou co do počtu subjektů klíčovými poskytovateli pečovatelské služby v Plzeňském kraji, upozorňující na roli pečovatelské služby v životě seniorů. Základem je nejenom kvalita dané služby, její dostupnost i mimo hranice dané obce, ale i schopnost prezentovat se jako kvalifikovaná služba, která primárně doplňuje péči o občany, kteří to potřebují. Potřebné je i vysvětlení výrazu asistenční služba jak pro laickou, tak odbornou veřejnost. Pečovatelské a asistenční služby je potřebné doplňovat i dalšími druhy sociálních (např. tísňová péče) a zdravotnických služeb (domácí zdravotnická péče) přispívajících k setrvání seniorů v domácím prostředí.

-
Opatření	3. 1	Udržení současných kapacit pečovatelských služeb.
Opatření	3. 2	Podpora financování pečovatelských služeb ve venkovských oblastech.
Opatření	3. 3	Podpora spolupráce obcí na zajištění dostupnosti pečovatelských služeb ve všech sídlech Plzeňského kraje.
Opatření	3. 4	Zkvalitnění prezentace pečovatelských služeb.
Opatření	3. 5	Efektivnější propagace asistenčních služeb.
Opatření	3. 6	Podpora tísňové a domácí zdravotnické péče.

Cíl 4. Zvýšení informovanosti o možnostech pomoci seniorům

Nedílnou součástí poskytování sociálních služeb je kvalitní a srozumitelná informovanost o obsahu daných služeb. Současné postupy jsou sice funkční, ale je nutné je dále rozvíjet a hledat další alternativní způsoby pro oslovení nejenom samotných seniorů, ale i jejich dětí, které o ně pečují.

Nedílnou součástí informovanosti, je zaměřit se na budoucí seniory, kteří by měli mít možnost znát rozsah pomoci, kterou jednou budou potřebovat.

Nutné je zaměřit se i na samotné obce, města (včetně jednotlivých obvodů města Plzně) a návazné služby (především z oblasti zdravotnictví) a na propojení používaných informačních nástrojů v rámci celého kraje. Klíčová je však podpora spolupráce nejen v oblasti informovanosti, ale i v koordinaci a provázanosti poskytování služeb seniorům.

Opatření	4. 1	Podpora vzájemné spolupráce sociálních služeb, zdravotnických zařízení a lékařů, včetně zvyšování jejich vzájemné informovanosti.
Opatření	4. 2	Podpora vzájemné spolupráce obcí i měst.
Opatření	4. 3	Podpora veřejných akcí prezentující pomoc občanům ve stáří.
Opatření	4. 4	Srozumitelné informování o existenci příspěvku na péči a náležitostí potřebných k jeho přidělení.
Opatření	4. 5	Zvyšování informovanosti o sociálních službách.
Opatření	4. 6	Propojení webového portálu o sociálních službách města Plzně s internetovým portálem Plzeňského kraje.
Opatření	4. 7	Rozvoj projektu Bezpečný kraj.
Opatření	4. 8	Podpora osvěty vedoucích a klíčových pracovníků obcí a měst (volení zástupci, tajemníci úřadu, apod.).

Cíl 5. Zefektivnění služeb domovů pro seniory a podpora domů se zvláštním režimem

Nabídka pobytových služeb na území kraje vychází z historického rozložení služeb a dále z možností území. Současné služby je nutné dále zkvalitňovat a vzhledem k demografickému vývoji podporovat jejich navýšení. Toto navýšení nemůže být na úkor podpory terénních služeb. Současné zkvalitňování služeb je propojené s finanční podporou zaměřenou na jednotlivé segmenty, tzn. jak vzdělávání zaměstnanců, tak stavební úpravy a vybavení objektů.

Navyšování současných kapacit musí být propojeno s reálnou potřebou, dostupností, současnými trendy v péči o seniory a finančními možnostmi systému.

Opatření	5. 1	Zkvalitňování současných pobytových služeb pro seniory.
Opatření	5. 2	Posílení kontinuálního vzdělávání pracovníků – vazba na cíl č. 1.
Opatření	5. 3	Zřizování dalších pobytových zařízení na základě skutečné potřeby.
Opatření	5. 4	Podpora navýšení kapacit domovů se zvláštním režimem.
Opatření	5. 5	Podpora zdravotní péče v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem.

Cíl 6. Podpora transparentního financování sociálních služeb

Financování sociálních služeb je úzce propojeno s předešlými cíli. Pro zkvalitnění dostupnosti služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí je nezbytné zohlednit místní a časovou náročnost poskytování jednotlivých služeb. Dále je důležité zohlednit náročnost služby u klienta vzhledem k jeho stavu.

Konkrétně se jedná o:

- *zohlednění vyšší časové náročnosti při obsluze některých klientů,*
- *zohlednění vzdáleností při péči o klienty ve venkovských oblastech v terénních službách,*

Při rozdělování finančních prostředků je rovněž nutné zohlednit spádovost sociálních služeb na území města Plzeň pro občany z velké části Plzeňského kraje.

Nutné je ujasnit vykazování služeb a dát k dispozici poskytovatelům sociálních služeb informace o postupu hodnocení jejich žádostí o finanční podporu a zveřejnění návrhu financování sociálních služeb zasílaného Plzeňským krajem na MPSV.

Nedílnou součástí zefektivnění celého systému je kontrola a posuzování přidělování Příspěvků na péči z pohledu sociální situace občana.

Opatření	6. 1	Zajištění zpětné vazby při rozdělování finančních prostředků na sociální služby v Plzeňském kraji.
Opatření	6. 2	Hledání možností zohlednění územní působnosti při poskytování terénních sociálních služeb.
Opatření	6. 3	Hledání možností zohlednění kvality a dostupnosti služby při rozdělování finančních prostředků.
Opatření	6. 4	Propojení výstupů z procesů komunitního plánování s přidělováním finančních prostředků na krajské a státní úrovni.
Opatření	6. 5	Snaha o zapojení dalších obcí do spolufinancování sociálních služeb.
Opatření	6. 6	Hledat řešení stálého snižování finančních prostředků.

Cíl 7. Podpora pečujících osob

Pečující osoby jsou důležitou součástí péče o seniory. Ve většině případů se jedná o rodinné příslušníky – děti či partnery. Věk pečujících osob se pohybuje na hranici produktivního věku a seniorského věku, v případě partnerů se převážně jedná o stejnou věkovou kategorii jako u pečované osoby.

Pečující osoby se potýkají s:

- osamocení,
- současně probíhající péči o seniora a vlastní nezletilé děti,
- neznalostí možností péče,
- finančními problémy,
- ztrátou vazeb na pracovní trh.

Opatření	7. 1	Individuální nabídka podpory pečujícím osobám a rodinám, ve kterých se pečuje.
Opatření	7. 2	Cílené informování pečujících osob o možnostech a způsobech péče a možné podpory.
Opatření	7. 3	Zviditelnění příkladů dobré praxe.

Cíl 8. Systémové změny v oblasti poskytování soc. služeb

Poskytování sociálních služeb na území Plzeňského kraje logicky souvisí s povinnostmi vycházejících z platných zákonných norem. Je nutné spolupracovat se subjekty, tzn. jednotlivými obcemi a městy, Úřady práce, MPSV, samotnými poskytovateli sociálních služeb, okolními kraji a dalšími institucemi, které se na poskytování pomoci podílejí, komunikovat současné problémy stávajícího systému a iniciovat systémové změny.

Spolupráce je potřebná pro zefektivnění současného systému a pro posílení role kraje v mapování skutečné potřeby služeb, hodnocení jejich kvality a vytváření vazby kvality a potřeby na rozdělované finanční prostředky. Vhodné by bylo zajištění podpory procesů plánování sociálních služeb na krajské úrovni z prostředků MPSV.

-
Opatření	8. 1	Posílení role kraje v sociální politice.
Opatření	8. 2	Pravidelná aktualizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji a zapojení zástupců uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb do jeho vyhodnocování a změn.
Opatření	8. 3	Hledání řešení podpory dodržování vyživovací povinnosti v rámci rodiny.
Opatření	8. 4	Hledání možností dokládání skutečné finanční situace seniorů.
Opatření	8. 5	Podpořit zajištění kratších lhůt při přidělování příspěvku na péči a průhlednost celého procesu.
Opatření	8. 6	Zajištění transparentnosti přidělování PnP a kontroly jeho využívání na zajištění péče.
Opatření	8. 7	Podpora malometrážních bytů / bytů zvláštního určení pro seniory a finanční dostupnosti bezbariérového bydlení.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt

PODPORA ODBORNÝCH PARTNERSTVÍ

ZAMĚŘENÝCH NA PODPORU SENIORŮ V PLZEŇSKÉM KRAJI

Projekt Podpora plánování rozvoje sociálních služeb formou založení odborných partnerství (registrační číslo: CZ.1.04/3.1.03/78.00014) je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

NÁVRHY KLÍČOVÝCH DOPORUČENÍ/CÍLŮ A OPATŘENÍ

Následující doporučení vycházejí z analýz a jednání odborných koalic, které probíhaly od podzimu 2012 do léta 2013 jako součást projektu Podpora odborných partnerství realizovaného Centrem pro komunitní práci západní Čechy za partnerské podpory Plzeňského kraje.

Doporučení mají přispět ke zkvalitnění a zefektivnění řešení potřeb seniorů. Jedná se o doporučení vztahující se k celému Plzeňskému kraji. V případě města Plzeň se jedná o udržení a podporu současného stavu.

Na realizaci doporučení se mají podílet všechny subjekty působící v oblasti zajištění potřeb seniorů; nejedná se o doporučení, která má realizovat pouze Plzeňský kraj.

Pojem „podpora“, který se v řadě následujících doporučení objevuje, znamená, že realizace daných aktivit je v kraji potřebná a Plzeňský kraj i další subjekty působící v dané oblasti budou hledat možnosti jejich zavedení, rozvoje či udržení. Bude se jednat jak o finanční zdroje (vnitřní, pokud budou k dispozici, i o podporu při získávání zdrojů externích), tak o podporu organizační, metodickou či propagační. Některá opatření přesahují kompetenční možnosti kraje i subjektů podílejících se na tvorbě opatření a v tomto případě je jejich smyslem upozornění na daný problém a na potřebu hledání jeho řešení např. na centrální úrovni.

Pořadí jednotlivých doporučení (cílů) neuvádí jejich důležitost.

Cíl 1. Zvyšování odbornosti pracovníků v terénních a pobytových službách pro seniory

Pro udržení a zvyšování kvality poskytování sociálních služeb je nutné dále podporovat současnou nabídku různých forem vzdělávacích aktivit. Nedílnou součástí zvyšování odbornosti poskytovatelů sociálních služeb je dostupná supervize, sdílení dobré i špatné praxe a výměna zkušenosti při práci s klienty.

Pro jejich realizaci jsou podstatná tato kritéria:

- vycházet z reálných potřeb odborníků pracujících v sociálních službách, které jsou odlišné v různých částech kraje (venkov a větší města apod.),
- rozvíjet již získané znalosti a odbornost,
- reagovat na individuální potřeby jednotlivců,
- podporovat praktické a kvalitní formy vzdělávání, včetně zvyšování odbornosti formou cílených konzultací,
- zajištění místní dostupnosti vzdělávacích aktivit na území celého kraje.

Opatření 1. 1 Podpora vzdělávacích aktivit zvyšujících kvalitu služeb.

Opatření 1. 2 Podpora využívání supervize a výměny zkušeností.

Supervize je pro všechny poskytovatele důležitý nástroj pro zvyšování kvality služeb, přínosné pro poskytovatele z území je podporovat informovanost o roli supervize v sociální práci, naučit se využívat ji jak při klientské tak manažerské práci.

Opatření 1. 3 Podpora sdílení dobré praxe.

Velká část poskytovatelů sociálních služeb pracuje v malých týmech, izolovaných v rámci dané služby a území. Sdílení dobré i špatné praxe podpoří rozvoj daných služeb, bude inspirací pro zvyšování kvality a efektivity služby.

Opatření 1. 4 Podpora spolupráce při realizaci vzdělávacích aktivit mezi městem Plzeň a ostatními obcemi/městy.

V různých částech kraje jsou realizovány vzdělávací aktivity, které mohou využít i subjekty působící mimo dané město. Je přínosné podporovat výměnu informací o jednotlivých vzdělávacích aktivitách, jasně deklarovat, že jsou přístupné všem odborníkům z kraje. Současně zajistit přehledný způsob informování o těchto vzdělávacích aktivitách.

Cíl 2. Zvýšení a udržení kapacity odlehčovacích služeb, denních a týdenních stacionářů a hospicových služeb pro seniory

Odlehčovací služby, denní a týdenní stacionáře pro seniory a hospicová péče jsou nedílnou součástí podpory péče o seniory v domácím prostředí. Jedná se o služby, které navazují na péči rodiny či jiné blízké osoby. Z pohledu celého území kraje je nutné nejenom udržení současné kapacity těchto služeb, ale i její navýšení.

Navýšení kapacit odlehčovacích služeb a zajištění jejich flexibility je možné propojovat s prostorovými možnostmi služeb – domovů pro seniory a bývalých domovů s pečovatelskou službou – dnes bytů zvláštního určení.

Plánování kapacit denních a týdenních stacionářů musí vycházet jak z reálných potřeb cílové skupiny, tak i z dopravní a časové dostupnosti těchto služeb.

Hospicové služby je nutné zachovat v minimálně takovém rozsahu jako je současný stav, vhodné je rozšíření nabídky domácí hospicové péče.

Pro zajištění dostupnosti uvedených služeb je nutné podporovat i různé formy dopravy pro seniory.

Opatření 2.1 Podpora navýšení současných kapacit odlehčovacích služeb.

Opatření 2.2 Podpora denních a týdenních stacionářů pro seniory.

Opatření 2.3 Podpora individuální dopravy pro seniory.

Velká část služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí se potýká s dopravní dostupností. Doprava zajišťující dostupnost služeb denních i týdenních stacionářů je pro jejich realizaci nezbytná.

Opatření 2.4 Udržení podpory hospicové péče.

Cíl 3. Udržení a rozvoj pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory a podpora setrvání seniorů v domácím prostředí

Klíčová pro zajištění dostupnosti pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory je jejich finanční podpora. Pečovatelské služby poskytují subjekty různých právních forem. Je nezbytná osvěta zaměřená na obce a města, které jsou co do počtu subjektů klíčovými poskytovateli pečovatelské služby v Plzeňském kraji, upozorňující na roli pečovatelské služby v životě seniorů. Základem je nejenom kvalita dané služby, její dostupnost i mimo hranice dané obce, ale i schopnost prezentovat se jako kvalifikovaná služba, která primárně doplňuje péči o občany, kteří to potřebují. Potřebné je i vysvětlení výrazu asistenční služba jak pro laickou, tak odbornou veřejnost. Pečovatelské a asistenční služby je potřebné doplňovat i dalšími druhy sociálních (např. tísňová péče) a zdravotnických služeb (domácí zdravotnická péče) přispívajících k setrvání seniorů v domácím prostředí.

-
Opatření	3. 1	Udržení současných kapacit pečovatelských služeb.
Opatření	3. 2	Podpora financování pečovatelských služeb ve venkovských oblastech.
Opatření	3. 3	Podpora spolupráce obcí na zajištění dostupnosti pečovatelských služeb ve všech sídlech Plzeňského kraje.
Opatření	3. 4	Zkvalitnění prezentace pečovatelských služeb.
Opatření	3. 5	Efektivnější propagace asistenčních služeb.
Opatření	3. 6	Podpora tísňové a domácí zdravotnické péče.

Cíl 4. Zvýšení informovanosti o možnostech pomoci seniorům

Nedílnou součástí poskytování sociálních služeb je kvalitní a srozumitelná informovanost o obsahu daných služeb. Současné postupy jsou sice funkční, ale je nutné je dále rozvíjet a hledat další alternativní způsoby pro oslovení nejenom samotných seniorů, ale i jejich dětí, které o ně pečují.

Nedílnou součástí informovanosti, je zaměřit se na budoucí seniory, kteří by měli mít možnost znát rozsah pomoci, kterou jednou budou potřebovat.

Nutné je zaměřit se i na samotné obce, města (včetně jednotlivých obvodů města Plzně) a návazné služby (především z oblasti zdravotnictví) a na propojení používaných informačních nástrojů v rámci celého kraje. Klíčová je však podpora spolupráce nejen v oblasti informovanosti, ale i v koordinaci a provázanosti poskytování služeb seniorům.

Opatření	4. 1	Podpora vzájemné spolupráce sociálních služeb, zdravotnických zařízení a lékařů, včetně zvyšování jejich vzájemné informovanosti.
Opatření	4. 2	Podpora vzájemné spolupráce obcí i měst.
Opatření	4. 3	Podpora veřejných akcí prezentující pomoc občanům ve stáří.
Opatření	4. 4	Srozumitelné informování o existenci příspěvku na péči a náležitostí potřebných k jeho přidělení.
Opatření	4. 5	Zvyšování informovanosti o sociálních službách.
Opatření	4. 6	Propojení webového portálu o sociálních službách města Plzně s internetovým portálem Plzeňského kraje.
Opatření	4. 7	Rozvoj projektu Bezpečný kraj.
Opatření	4. 8	Podpora osvěty vedoucích a klíčových pracovníků obcí a měst (volení zástupci, tajemníci úřadu, apod.).

Cíl 5. Zefektivnění služeb domovů pro seniory a podpora domů se zvláštním režimem

Nabídka pobytových služeb na území kraje vychází z historického rozložení služeb a dále z možností území. Současné služby je nutné dále zkvalitňovat a vzhledem k demografickému vývoji podporovat jejich navýšení. Toto navýšení nemůže být na úkor podpory terénních služeb. Současné zkvalitňování služeb je propojené s finanční podporou zaměřenou na jednotlivé segmenty, tzn. jak vzdělávání zaměstnanců, tak stavební úpravy a vybavení objektů.

Navyšování současných kapacit musí být propojeno s reálnou potřebou, dostupností, současnými trendy v péči o seniory a finančními možnostmi systému.

Opatření	5. 1	Zkvalitňování současných pobytových služeb pro seniory.
Opatření	5. 2	Posílení kontinuálního vzdělávání pracovníků – vazba na cíl č. 1.
Opatření	5. 3	Zřizování dalších pobytových zařízení na základě skutečné potřeby.
Opatření	5. 4	Podpora navýšení kapacit domovů se zvláštním režimem.
Opatření	5. 5	Podpora zdravotní péče v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem.

Cíl 6. Podpora transparentního financování sociálních služeb

Financování sociálních služeb je úzce propojeno s předešlými cíli. Pro zkvalitnění dostupnosti služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí je nezbytné zohlednit místní a časovou náročnost poskytování jednotlivých služeb. Dále je důležité zohlednit náročnost služby u klienta vzhledem k jeho stavu.

Konkrétně se jedná o:

- *zohlednění vyšší časové náročnosti při obsluze některých klientů,*
- *zohlednění vzdáleností při péči o klienty ve venkovských oblastech v terénních službách,*

Při rozdělování finančních prostředků je rovněž nutné zohlednit spádovost sociálních služeb na území města Plzeň pro občany z velké části Plzeňského kraje.

Nutné je ujasnit vykazování služeb a dát k dispozici poskytovatelům sociálních služeb informace o postupu hodnocení jejich žádostí o finanční podporu a zveřejnění návrhu financování sociálních služeb zasílaného Plzeňským krajem na MPSV.

Nedílnou součástí zefektivnění celého systému je kontrola a posuzování přidělování Příspěvků na péči z pohledu sociální situace občana.

Opatření	6. 1	Zajištění zpětné vazby při rozdělování finančních prostředků na sociální služby v Plzeňském kraji.
Opatření	6. 2	Hledání možností zohlednění územní působnosti při poskytování terénních sociálních služeb.
Opatření	6. 3	Hledání možností zohlednění kvality a dostupnosti služby při rozdělování finančních prostředků.
Opatření	6. 4	Propojení výstupů z procesů komunitního plánování s přidělováním finančních prostředků na krajské a státní úrovni.
Opatření	6. 5	Snaha o zapojení dalších obcí do spolufinancování sociálních služeb.
Opatření	6. 6	Hledat řešení stálého snižování finančních prostředků.

Cíl 7. Podpora pečujících osob

Pečující osoby jsou důležitou součástí péče o seniory. Ve většině případů se jedná o rodinné příslušníky – děti či partnery. Věk pečujících osob se pohybuje na hranici produktivního věku a seniorského věku, v případě partnerů se převážně jedná o stejnou věkovou kategorii jako u pečované osoby.

Pečující osoby se potýkají s:

- osamocení,
- současně probíhající péči o seniora a vlastní nezletilé děti,
- neznalostí možností péče,
- finančními problémy,
- ztrátou vazeb na pracovní trh.

Opatření	7. 1	Individuální nabídka podpory pečujícím osobám a rodinám, ve kterých se pečuje.
Opatření	7. 2	Cílené informování pečujících osob o možnostech a způsobech péče a možné podpory.
Opatření	7. 3	Zviditelnění příkladů dobré praxe.

Cíl 8. Systémové změny v oblasti poskytování soc. služeb

Poskytování sociálních služeb na území Plzeňského kraje logicky souvisí s povinnostmi vycházejících z platných zákonných norem. Je nutné spolupracovat se subjekty, tzn. jednotlivými obcemi a městy, Úřady práce, MPSV, samotnými poskytovateli sociálních služeb, okolními kraji a dalšími institucemi, které se na poskytování pomoci podílejí, komunikovat současné problémy stávajícího systému a iniciovat systémové změny.

Spolupráce je potřebná pro zefektivnění současného systému a pro posílení role kraje v mapování skutečné potřeby služeb, hodnocení jejich kvality a vytváření vazby kvality a potřeby na rozdělované finanční prostředky. Vhodné by bylo zajištění podpory procesů plánování sociálních služeb na krajské úrovni z prostředků MPSV.

-
Opatření	8. 1	Posílení role kraje v sociální politice.
Opatření	8. 2	Pravidelná aktualizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji a zapojení zástupců uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb do jeho vyhodnocování a změn.
Opatření	8. 3	Hledání řešení podpory dodržování vyživovací povinnosti v rámci rodiny.
Opatření	8. 4	Hledání možností dokládání skutečné finanční situace seniorů.
Opatření	8. 5	Podpořit zajištění kratších lhůt při přidělování příspěvku na péči a průhlednost celého procesu.
Opatření	8. 6	Zajištění transparentnosti přidělování PnP a kontroly jeho využívání na zajištění péče.
Opatření	8. 7	Podpora malometrážních bytů / bytů zvláštního určení pro seniory a finanční dostupnosti bezbariérového bydlení.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt

PODPORA ODBORNÝCH PARTNERSTVÍ

ZAMĚŘENÝCH NA PODPORU SENIORŮ V PLZEŇSKÉM KRAJI

Projekt Podpora plánování rozvoje sociálních služeb formou založení odborných partnerství (registrační číslo: CZ.1.04/3.1.03/78.00014) je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

NÁVRHY KLÍČOVÝCH DOPORUČENÍ/CÍLŮ A OPATŘENÍ

Následující doporučení vycházejí z analýz a jednání odborných koalic, které probíhaly od podzimu 2012 do léta 2013 jako součást projektu Podpora odborných partnerství realizovaného Centrem pro komunitní práci západní Čechy za partnerské podpory Plzeňského kraje.

Doporučení mají přispět ke zkvalitnění a zefektivnění řešení potřeb seniorů. Jedná se o doporučení vztahující se k celému Plzeňskému kraji. V případě města Plzeň se jedná o udržení a podporu současného stavu.

Na realizaci doporučení se mají podílet všechny subjekty působící v oblasti zajištění potřeb seniorů; nejedná se o doporučení, která má realizovat pouze Plzeňský kraj.

Pojem „podpora“, který se v řadě následujících doporučení objevuje, znamená, že realizace daných aktivit je v kraji potřebná a Plzeňský kraj i další subjekty působící v dané oblasti budou hledat možnosti jejich zavedení, rozvoje či udržení. Bude se jednat jak o finanční zdroje (vnitřní, pokud budou k dispozici, i o podporu při získávání zdrojů externích), tak o podporu organizační, metodickou či propagační. Některá opatření přesahují kompetenční možnosti kraje i subjektů podílejících se na tvorbě opatření a v tomto případě je jejich smyslem upozornění na daný problém a na potřebu hledání jeho řešení např. na centrální úrovni.

Pořadí jednotlivých doporučení (cílů) neuvádí jejich důležitost.

Cíl 1. Zvyšování odbornosti pracovníků v terénních a pobytových službách pro seniory

Pro udržení a zvyšování kvality poskytování sociálních služeb je nutné dále podporovat současnou nabídku různých forem vzdělávacích aktivit. Nedílnou součástí zvyšování odbornosti poskytovatelů sociálních služeb je dostupná supervize, sdílení dobré i špatné praxe a výměna zkušenosti při práci s klienty.

Pro jejich realizaci jsou podstatná tato kritéria:

- vycházet z reálných potřeb odborníků pracujících v sociálních službách, které jsou odlišné v různých částech kraje (venkov a větší města apod.),
- rozvíjet již získané znalosti a odbornost,
- reagovat na individuální potřeby jednotlivců,
- podporovat praktické a kvalitní formy vzdělávání, včetně zvyšování odbornosti formou cílených konzultací,
- zajištění místní dostupnosti vzdělávacích aktivit na území celého kraje.

Opatření 1. 1 Podpora vzdělávacích aktivit zvyšujících kvalitu služeb.

Opatření 1. 2 Podpora využívání supervize a výměny zkušeností.

Supervize je pro všechny poskytovatele důležitý nástroj pro zvyšování kvality služeb, přínosné pro poskytovatele z území je podporovat informovanost o roli supervize v sociální práci, naučit se využívat ji jak při klientské tak manažerské práci.

Opatření 1. 3 Podpora sdílení dobré praxe.

Velká část poskytovatelů sociálních služeb pracuje v malých týmech, izolovaných v rámci dané služby a území. Sdílení dobré i špatné praxe podpoří rozvoj daných služeb, bude inspirací pro zvyšování kvality a efektivity služby.

Opatření 1. 4 Podpora spolupráce při realizaci vzdělávacích aktivit mezi městem Plzeň a ostatními obcemi/městy.

V různých částech kraje jsou realizovány vzdělávací aktivity, které mohou využít i subjekty působící mimo dané město. Je přínosné podporovat výměnu informací o jednotlivých vzdělávacích aktivitách, jasně deklarovat, že jsou přístupné všem odborníkům z kraje. Současně zajistit přehledný způsob informování o těchto vzdělávacích aktivitách.

Cíl 2. Zvýšení a udržení kapacity odlehčovacích služeb, denních a týdenních stacionářů a hospicových služeb pro seniory

Odlehčovací služby, denní a týdenní stacionáře pro seniory a hospicová péče jsou nedílnou součástí podpory péče o seniory v domácím prostředí. Jedná se o služby, které navazují na péči rodiny či jiné blízké osoby. Z pohledu celého území kraje je nutné nejenom udržení současné kapacity těchto služeb, ale i její navýšení.

Navýšení kapacit odlehčovacích služeb a zajištění jejich flexibility je možné propojovat s prostorovými možnostmi služeb – domovů pro seniory a bývalých domovů s pečovatelskou službou – dnes bytů zvláštního určení.

Plánování kapacit denních a týdenních stacionářů musí vycházet jak z reálných potřeb cílové skupiny, tak i z dopravní a časové dostupnosti těchto služeb.

Hospicové služby je nutné zachovat v minimálně takovém rozsahu jako je současný stav, vhodné je rozšíření nabídky domácí hospicové péče.

Pro zajištění dostupnosti uvedených služeb je nutné podporovat i různé formy dopravy pro seniory.

Opatření 2.1 Podpora navýšení současných kapacit odlehčovacích služeb.

Opatření 2.2 Podpora denních a týdenních stacionářů pro seniory.

Opatření 2.3 Podpora individuální dopravy pro seniory.

Velká část služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí se potýká s dopravní dostupností. Doprava zajišťující dostupnost služeb denních i týdenních stacionářů je pro jejich realizaci nezbytná.

Opatření 2.4 Udržení podpory hospicové péče.

Cíl 3. Udržení a rozvoj pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory a podpora setrvání seniorů v domácím prostředí

Klíčová pro zajištění dostupnosti pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory je jejich finanční podpora. Pečovatelské služby poskytují subjekty různých právních forem. Je nezbytná osvěta zaměřená na obce a města, které jsou co do počtu subjektů klíčovými poskytovateli pečovatelské služby v Plzeňském kraji, upozorňující na roli pečovatelské služby v životě seniorů. Základem je nejenom kvalita dané služby, její dostupnost i mimo hranice dané obce, ale i schopnost prezentovat se jako kvalifikovaná služba, která primárně doplňuje péči o občany, kteří to potřebují. Potřebné je i vysvětlení výrazu asistenční služba jak pro laickou, tak odbornou veřejnost. Pečovatelské a asistenční služby je potřebné doplňovat i dalšími druhy sociálních (např. tísňová péče) a zdravotnických služeb (domácí zdravotnická péče) přispívajících k setrvání seniorů v domácím prostředí.

-
Opatření	3. 1	Udržení současných kapacit pečovatelských služeb.
Opatření	3. 2	Podpora financování pečovatelských služeb ve venkovských oblastech.
Opatření	3. 3	Podpora spolupráce obcí na zajištění dostupnosti pečovatelských služeb ve všech sídlech Plzeňského kraje.
Opatření	3. 4	Zkvalitnění prezentace pečovatelských služeb.
Opatření	3. 5	Efektivnější propagace asistenčních služeb.
Opatření	3. 6	Podpora tísňové a domácí zdravotnické péče.

Cíl 4. Zvýšení informovanosti o možnostech pomoci seniorům

Nedílnou součástí poskytování sociálních služeb je kvalitní a srozumitelná informovanost o obsahu daných služeb. Současné postupy jsou sice funkční, ale je nutné je dále rozvíjet a hledat další alternativní způsoby pro oslovení nejenom samotných seniorů, ale i jejich dětí, které o ně pečují.

Nedílnou součástí informovanosti, je zaměřit se na budoucí seniory, kteří by měli mít možnost znát rozsah pomoci, kterou jednou budou potřebovat.

Nutné je zaměřit se i na samotné obce, města (včetně jednotlivých obvodů města Plzně) a návazné služby (především z oblasti zdravotnictví) a na propojení používaných informačních nástrojů v rámci celého kraje. Klíčová je však podpora spolupráce nejen v oblasti informovanosti, ale i v koordinaci a provázanosti poskytování služeb seniorům.

Opatření	4. 1	Podpora vzájemné spolupráce sociálních služeb, zdravotnických zařízení a lékařů, včetně zvyšování jejich vzájemné informovanosti.
Opatření	4. 2	Podpora vzájemné spolupráce obcí i měst.
Opatření	4. 3	Podpora veřejných akcí prezentující pomoc občanům ve stáří.
Opatření	4. 4	Srozumitelné informování o existenci příspěvku na péči a náležitostí potřebných k jeho přidělení.
Opatření	4. 5	Zvyšování informovanosti o sociálních službách.
Opatření	4. 6	Propojení webového portálu o sociálních službách města Plzně s internetovým portálem Plzeňského kraje.
Opatření	4. 7	Rozvoj projektu Bezpečný kraj.
Opatření	4. 8	Podpora osvěty vedoucích a klíčových pracovníků obcí a měst (volení zástupci, tajemníci úřadu, apod.).

Cíl 5. Zefektivnění služeb domovů pro seniory a podpora domů se zvláštním režimem

Nabídka pobytových služeb na území kraje vychází z historického rozložení služeb a dále z možností území. Současné služby je nutné dále zkvalitňovat a vzhledem k demografickému vývoji podporovat jejich navýšení. Toto navýšení nemůže být na úkor podpory terénních služeb. Současné zkvalitňování služeb je propojené s finanční podporou zaměřenou na jednotlivé segmenty, tzn. jak vzdělávání zaměstnanců, tak stavební úpravy a vybavení objektů.

Navyšování současných kapacit musí být propojeno s reálnou potřebou, dostupností, současnými trendy v péči o seniory a finančními možnostmi systému.

Opatření	5. 1	Zkvalitňování současných pobytových služeb pro seniory.
Opatření	5. 2	Posílení kontinuálního vzdělávání pracovníků – vazba na cíl č. 1.
Opatření	5. 3	Zřizování dalších pobytových zařízení na základě skutečné potřeby.
Opatření	5. 4	Podpora navýšení kapacit domovů se zvláštním režimem.
Opatření	5. 5	Podpora zdravotní péče v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem.

Cíl 6. Podpora transparentního financování sociálních služeb

Financování sociálních služeb je úzce propojeno s předešlými cíli. Pro zkvalitnění dostupnosti služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí je nezbytné zohlednit místní a časovou náročnost poskytování jednotlivých služeb. Dále je důležité zohlednit náročnost služby u klienta vzhledem k jeho stavu.

Konkrétně se jedná o:

- *zohlednění vyšší časové náročnosti při obsluze některých klientů,*
- *zohlednění vzdáleností při péči o klienty ve venkovských oblastech v terénních službách,*

Při rozdělování finančních prostředků je rovněž nutné zohlednit spádovost sociálních služeb na území města Plzeň pro občany z velké části Plzeňského kraje.

Nutné je ujasnit vykazování služeb a dát k dispozici poskytovatelům sociálních služeb informace o postupu hodnocení jejich žádostí o finanční podporu a zveřejnění návrhu financování sociálních služeb zasílaného Plzeňským krajem na MPSV.

Nedílnou součástí zefektivnění celého systému je kontrola a posuzování přidělování Příspěvků na péči z pohledu sociální situace občana.

Opatření	6. 1	Zajištění zpětné vazby při rozdělování finančních prostředků na sociální služby v Plzeňském kraji.
Opatření	6. 2	Hledání možností zohlednění územní působnosti při poskytování terénních sociálních služeb.
Opatření	6. 3	Hledání možností zohlednění kvality a dostupnosti služby při rozdělování finančních prostředků.
Opatření	6. 4	Propojení výstupů z procesů komunitního plánování s přidělováním finančních prostředků na krajské a státní úrovni.
Opatření	6. 5	Snaha o zapojení dalších obcí do spolufinancování sociálních služeb.
Opatření	6. 6	Hledat řešení stálého snižování finančních prostředků.

Cíl 7. Podpora pečujících osob

Pečující osoby jsou důležitou součástí péče o seniory. Ve většině případů se jedná o rodinné příslušníky – děti či partnery. Věk pečujících osob se pohybuje na hranici produktivního věku a seniorského věku, v případě partnerů se převážně jedná o stejnou věkovou kategorii jako u pečované osoby.

Pečující osoby se potýkají s:

- osamocení,
- současně probíhající péči o seniora a vlastní nezletilé děti,
- neznalostí možností péče,
- finančními problémy,
- ztrátou vazeb na pracovní trh.

Opatření	7. 1	Individuální nabídka podpory pečujícím osobám a rodinám, ve kterých se pečuje.
Opatření	7. 2	Cílené informování pečujících osob o možnostech a způsobech péče a možné podpory.
Opatření	7. 3	Zviditelnění příkladů dobré praxe.

Cíl 8. Systémové změny v oblasti poskytování soc. služeb

Poskytování sociálních služeb na území Plzeňského kraje logicky souvisí s povinnostmi vycházejících z platných zákonných norem. Je nutné spolupracovat se subjekty, tzn. jednotlivými obcemi a městy, Úřady práce, MPSV, samotnými poskytovateli sociálních služeb, okolními kraji a dalšími institucemi, které se na poskytování pomoci podílejí, komunikovat současné problémy stávajícího systému a iniciovat systémové změny.

Spolupráce je potřebná pro zefektivnění současného systému a pro posílení role kraje v mapování skutečné potřeby služeb, hodnocení jejich kvality a vytváření vazby kvality a potřeby na rozdělované finanční prostředky. Vhodné by bylo zajištění podpory procesů plánování sociálních služeb na krajské úrovni z prostředků MPSV.

-
Opatření	8. 1	Posílení role kraje v sociální politice.
Opatření	8. 2	Pravidelná aktualizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji a zapojení zástupců uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb do jeho vyhodnocování a změn.
Opatření	8. 3	Hledání řešení podpory dodržování vyživovací povinnosti v rámci rodiny.
Opatření	8. 4	Hledání možností dokládání skutečné finanční situace seniorů.
Opatření	8. 5	Podpořit zajištění kratších lhůt při přidělování příspěvku na péči a průhlednost celého procesu.
Opatření	8. 6	Zajištění transparentnosti přidělování PnP a kontroly jeho využívání na zajištění péče.
Opatření	8. 7	Podpora malometrážních bytů / bytů zvláštního určení pro seniory a finanční dostupnosti bezbariérového bydlení.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt

PODPORA ODBORNÝCH PARTNERSTVÍ

ZAMĚŘENÝCH NA PODPORU SENIORŮ V PLZEŇSKÉM KRAJI

Projekt Podpora plánování rozvoje sociálních služeb formou založení odborných partnerství (registrační číslo: CZ.1.04/3.1.03/78.00014) je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

NÁVRHY KLÍČOVÝCH DOPORUČENÍ/CÍLŮ A OPATŘENÍ

Následující doporučení vycházejí z analýz a jednání odborných koalic, které probíhaly od podzimu 2012 do léta 2013 jako součást projektu Podpora odborných partnerství realizovaného Centrem pro komunitní práci západní Čechy za partnerské podpory Plzeňského kraje.

Doporučení mají přispět ke zkvalitnění a zefektivnění řešení potřeb seniorů. Jedná se o doporučení vztahující se k celému Plzeňskému kraji. V případě města Plzeň se jedná o udržení a podporu současného stavu.

Na realizaci doporučení se mají podílet všechny subjekty působící v oblasti zajištění potřeb seniorů; nejedná se o doporučení, která má realizovat pouze Plzeňský kraj.

Pojem „podpora“, který se v řadě následujících doporučení objevuje, znamená, že realizace daných aktivit je v kraji potřebná a Plzeňský kraj i další subjekty působící v dané oblasti budou hledat možnosti jejich zavedení, rozvoje či udržení. Bude se jednat jak o finanční zdroje (vnitřní, pokud budou k dispozici, i o podporu při získávání zdrojů externích), tak o podporu organizační, metodickou či propagační. Některá opatření přesahují kompetenční možnosti kraje i subjektů podílejících se na tvorbě opatření a v tomto případě je jejich smyslem upozornění na daný problém a na potřebu hledání jeho řešení např. na centrální úrovni.

Pořadí jednotlivých doporučení (cílů) neuvádí jejich důležitost.

Cíl 1. Zvyšování odbornosti pracovníků v terénních a pobytových službách pro seniory

Pro udržení a zvyšování kvality poskytování sociálních služeb je nutné dále podporovat současnou nabídku různých forem vzdělávacích aktivit. Nedílnou součástí zvyšování odbornosti poskytovatelů sociálních služeb je dostupná supervize, sdílení dobré i špatné praxe a výměna zkušenosti při práci s klienty.

Pro jejich realizaci jsou podstatná tato kritéria:

- vycházet z reálných potřeb odborníků pracujících v sociálních službách, které jsou odlišné v různých částech kraje (venkov a větší města apod.),
- rozvíjet již získané znalosti a odbornost,
- reagovat na individuální potřeby jednotlivců,
- podporovat praktické a kvalitní formy vzdělávání, včetně zvyšování odbornosti formou cílených konzultací,
- zajištění místní dostupnosti vzdělávacích aktivit na území celého kraje.

Opatření 1. 1 Podpora vzdělávacích aktivit zvyšujících kvalitu služeb.

Opatření 1. 2 Podpora využívání supervize a výměny zkušeností.

Supervize je pro všechny poskytovatele důležitý nástroj pro zvyšování kvality služeb, přínosné pro poskytovatele z území je podporovat informovanost o roli supervize v sociální práci, naučit se využívat ji jak při klientské tak manažerské práci.

Opatření 1. 3 Podpora sdílení dobré praxe.

Velká část poskytovatelů sociálních služeb pracuje v malých týmech, izolovaných v rámci dané služby a území. Sdílení dobré i špatné praxe podpoří rozvoj daných služeb, bude inspirací pro zvyšování kvality a efektivity služby.

Opatření 1. 4 Podpora spolupráce při realizaci vzdělávacích aktivit mezi městem Plzeň a ostatními obcemi/městy.

V různých částech kraje jsou realizovány vzdělávací aktivity, které mohou využít i subjekty působící mimo dané město. Je přínosné podporovat výměnu informací o jednotlivých vzdělávacích aktivitách, jasně deklarovat, že jsou přístupné všem odborníkům z kraje. Současně zajistit přehledný způsob informování o těchto vzdělávacích aktivitách.

Cíl 2. Zvýšení a udržení kapacity odlehčovacích služeb, denních a týdenních stacionářů a hospicových služeb pro seniory

Odlehčovací služby, denní a týdenní stacionáře pro seniory a hospicová péče jsou nedílnou součástí podpory péče o seniory v domácím prostředí. Jedná se o služby, které navazují na péči rodiny či jiné blízké osoby. Z pohledu celého území kraje je nutné nejenom udržení současné kapacity těchto služeb, ale i její navýšení.

Navýšení kapacit odlehčovacích služeb a zajištění jejich flexibility je možné propojovat s prostorovými možnostmi služeb – domovů pro seniory a bývalých domovů s pečovatelskou službou – dnes bytů zvláštního určení.

Plánování kapacit denních a týdenních stacionářů musí vycházet jak z reálných potřeb cílové skupiny, tak i z dopravní a časové dostupnosti těchto služeb.

Hospicové služby je nutné zachovat v minimálně takovém rozsahu jako je současný stav, vhodné je rozšíření nabídky domácí hospicové péče.

Pro zajištění dostupnosti uvedených služeb je nutné podporovat i různé formy dopravy pro seniory.

Opatření 2.1 Podpora navýšení současných kapacit odlehčovacích služeb.

Opatření 2.2 Podpora denních a týdenních stacionářů pro seniory.

Opatření 2.3 Podpora individuální dopravy pro seniory.

Velká část služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí se potýká s dopravní dostupností. Doprava zajišťující dostupnost služeb denních i týdenních stacionářů je pro jejich realizaci nezbytná.

Opatření 2.4 Udržení podpory hospicové péče.

Cíl 3. Udržení a rozvoj pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory a podpora setrvání seniorů v domácím prostředí

Klíčová pro zajištění dostupnosti pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory je jejich finanční podpora. Pečovatelské služby poskytují subjekty různých právních forem. Je nezbytná osvěta zaměřená na obce a města, které jsou co do počtu subjektů klíčovými poskytovateli pečovatelské služby v Plzeňském kraji, upozorňující na roli pečovatelské služby v životě seniorů. Základem je nejenom kvalita dané služby, její dostupnost i mimo hranice dané obce, ale i schopnost prezentovat se jako kvalifikovaná služba, která primárně doplňuje péči o občany, kteří to potřebují. Potřebné je i vysvětlení výrazu asistenční služba jak pro laickou, tak odbornou veřejnost. Pečovatelské a asistenční služby je potřebné doplňovat i dalšími druhy sociálních (např. tísňová péče) a zdravotnických služeb (domácí zdravotnická péče) přispívajících k setrvání seniorů v domácím prostředí.

-
Opatření	3. 1	Udržení současných kapacit pečovatelských služeb.
Opatření	3. 2	Podpora financování pečovatelských služeb ve venkovských oblastech.
Opatření	3. 3	Podpora spolupráce obcí na zajištění dostupnosti pečovatelských služeb ve všech sídlech Plzeňského kraje.
Opatření	3. 4	Zkvalitnění prezentace pečovatelských služeb.
Opatření	3. 5	Efektivnější propagace asistenčních služeb.
Opatření	3. 6	Podpora tísňové a domácí zdravotnické péče.

Cíl 4. Zvýšení informovanosti o možnostech pomoci seniorům

Nedílnou součástí poskytování sociálních služeb je kvalitní a srozumitelná informovanost o obsahu daných služeb. Současné postupy jsou sice funkční, ale je nutné je dále rozvíjet a hledat další alternativní způsoby pro oslovení nejenom samotných seniorů, ale i jejich dětí, které o ně pečují.

Nedílnou součástí informovanosti, je zaměřit se na budoucí seniory, kteří by měli mít možnost znát rozsah pomoci, kterou jednou budou potřebovat.

Nutné je zaměřit se i na samotné obce, města (včetně jednotlivých obvodů města Plzně) a návazné služby (především z oblasti zdravotnictví) a na propojení používaných informačních nástrojů v rámci celého kraje. Klíčová je však podpora spolupráce nejen v oblasti informovanosti, ale i v koordinaci a provázanosti poskytování služeb seniorům.

Opatření	4. 1	Podpora vzájemné spolupráce sociálních služeb, zdravotnických zařízení a lékařů, včetně zvyšování jejich vzájemné informovanosti.
Opatření	4. 2	Podpora vzájemné spolupráce obcí i měst.
Opatření	4. 3	Podpora veřejných akcí prezentující pomoc občanům ve stáří.
Opatření	4. 4	Srozumitelné informování o existenci příspěvku na péči a náležitostí potřebných k jeho přidělení.
Opatření	4. 5	Zvyšování informovanosti o sociálních službách.
Opatření	4. 6	Propojení webového portálu o sociálních službách města Plzně s internetovým portálem Plzeňského kraje.
Opatření	4. 7	Rozvoj projektu Bezpečný kraj.
Opatření	4. 8	Podpora osvěty vedoucích a klíčových pracovníků obcí a měst (volení zástupci, tajemníci úřadu, apod.).

Cíl 5. Zefektivnění služeb domovů pro seniory a podpora domů se zvláštním režimem

Nabídka pobytových služeb na území kraje vychází z historického rozložení služeb a dále z možností území. Současné služby je nutné dále zkvalitňovat a vzhledem k demografickému vývoji podporovat jejich navýšení. Toto navýšení nemůže být na úkor podpory terénních služeb. Současné zkvalitňování služeb je propojené s finanční podporou zaměřenou na jednotlivé segmenty, tzn. jak vzdělávání zaměstnanců, tak stavební úpravy a vybavení objektů.

Navyšování současných kapacit musí být propojeno s reálnou potřebou, dostupností, současnými trendy v péči o seniory a finančními možnostmi systému.

Opatření	5. 1	Zkvalitňování současných pobytových služeb pro seniory.
Opatření	5. 2	Posílení kontinuálního vzdělávání pracovníků – vazba na cíl č. 1.
Opatření	5. 3	Zřizování dalších pobytových zařízení na základě skutečné potřeby.
Opatření	5. 4	Podpora navýšení kapacit domovů se zvláštním režimem.
Opatření	5. 5	Podpora zdravotní péče v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem.

Cíl 6. Podpora transparentního financování sociálních služeb

Financování sociálních služeb je úzce propojeno s předešlými cíli. Pro zkvalitnění dostupnosti služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí je nezbytné zohlednit místní a časovou náročnost poskytování jednotlivých služeb. Dále je důležité zohlednit náročnost služby u klienta vzhledem k jeho stavu.

Konkrétně se jedná o:

- *zohlednění vyšší časové náročnosti při obsluze některých klientů,*
- *zohlednění vzdáleností při péči o klienty ve venkovských oblastech v terénních službách,*

Při rozdělování finančních prostředků je rovněž nutné zohlednit spádovost sociálních služeb na území města Plzeň pro občany z velké části Plzeňského kraje.

Nutné je ujasnit vykazování služeb a dát k dispozici poskytovatelům sociálních služeb informace o postupu hodnocení jejich žádostí o finanční podporu a zveřejnění návrhu financování sociálních služeb zasílaného Plzeňským krajem na MPSV.

Nedílnou součástí zefektivnění celého systému je kontrola a posuzování přidělování Příspěvků na péči z pohledu sociální situace občana.

Opatření	6. 1	Zajištění zpětné vazby při rozdělování finančních prostředků na sociální služby v Plzeňském kraji.
Opatření	6. 2	Hledání možností zohlednění územní působnosti při poskytování terénních sociálních služeb.
Opatření	6. 3	Hledání možností zohlednění kvality a dostupnosti služby při rozdělování finančních prostředků.
Opatření	6. 4	Propojení výstupů z procesů komunitního plánování s přidělováním finančních prostředků na krajské a státní úrovni.
Opatření	6. 5	Snaha o zapojení dalších obcí do spolufinancování sociálních služeb.
Opatření	6. 6	Hledat řešení stálého snižování finančních prostředků.

Cíl 7. Podpora pečujících osob

Pečující osoby jsou důležitou součástí péče o seniory. Ve většině případů se jedná o rodinné příslušníky – děti či partnery. Věk pečujících osob se pohybuje na hranici produktivního věku a seniorského věku, v případě partnerů se převážně jedná o stejnou věkovou kategorii jako u pečované osoby.

Pečující osoby se potýkají s:

- osamocení,
- současně probíhající péči o seniora a vlastní nezletilé děti,
- neznalostí možností péče,
- finančními problémy,
- ztrátou vazeb na pracovní trh.

Opatření	7. 1	Individuální nabídka podpory pečujícím osobám a rodinám, ve kterých se pečuje.
Opatření	7. 2	Cílené informování pečujících osob o možnostech a způsobech péče a možné podpory.
Opatření	7. 3	Zviditelnění příkladů dobré praxe.

Cíl 8. Systémové změny v oblasti poskytování soc. služeb

Poskytování sociálních služeb na území Plzeňského kraje logicky souvisí s povinnostmi vycházejících z platných zákonných norem. Je nutné spolupracovat se subjekty, tzn. jednotlivými obcemi a městy, Úřady práce, MPSV, samotnými poskytovateli sociálních služeb, okolními kraji a dalšími institucemi, které se na poskytování pomoci podílejí, komunikovat současné problémy stávajícího systému a iniciovat systémové změny.

Spolupráce je potřebná pro zefektivnění současného systému a pro posílení role kraje v mapování skutečné potřeby služeb, hodnocení jejich kvality a vytváření vazby kvality a potřeby na rozdělované finanční prostředky. Vhodné by bylo zajištění podpory procesů plánování sociálních služeb na krajské úrovni z prostředků MPSV.

-
Opatření	8. 1	Posílení role kraje v sociální politice.
Opatření	8. 2	Pravidelná aktualizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji a zapojení zástupců uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb do jeho vyhodnocování a změn.
Opatření	8. 3	Hledání řešení podpory dodržování vyživovací povinnosti v rámci rodiny.
Opatření	8. 4	Hledání možností dokládání skutečné finanční situace seniorů.
Opatření	8. 5	Podpořit zajištění kratších lhůt při přidělování příspěvku na péči a průhlednost celého procesu.
Opatření	8. 6	Zajištění transparentnosti přidělování PnP a kontroly jeho využívání na zajištění péče.
Opatření	8. 7	Podpora malometrážních bytů / bytů zvláštního určení pro seniory a finanční dostupnosti bezbariérového bydlení.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt

PODPORA ODBORNÝCH PARTNERSTVÍ

ZAMĚŘENÝCH NA PODPORU SENIORŮ V PLZEŇSKÉM KRAJI

Projekt Podpora plánování rozvoje sociálních služeb formou založení odborných partnerství (registrační číslo: CZ.1.04/3.1.03/78.00014) je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

NÁVRHY KLÍČOVÝCH DOPORUČENÍ/CÍLŮ A OPATŘENÍ

Následující doporučení vycházejí z analýz a jednání odborných koalic, které probíhaly od podzimu 2012 do léta 2013 jako součást projektu Podpora odborných partnerství realizovaného Centrem pro komunitní práci západní Čechy za partnerské podpory Plzeňského kraje.

Doporučení mají přispět ke zkvalitnění a zefektivnění řešení potřeb seniorů. Jedná se o doporučení vztahující se k celému Plzeňskému kraji. V případě města Plzeň se jedná o udržení a podporu současného stavu.

Na realizaci doporučení se mají podílet všechny subjekty působící v oblasti zajištění potřeb seniorů; nejedná se o doporučení, která má realizovat pouze Plzeňský kraj.

Pojem „podpora“, který se v řadě následujících doporučení objevuje, znamená, že realizace daných aktivit je v kraji potřebná a Plzeňský kraj i další subjekty působící v dané oblasti budou hledat možnosti jejich zavedení, rozvoje či udržení. Bude se jednat jak o finanční zdroje (vnitřní, pokud budou k dispozici, i o podporu při získávání zdrojů externích), tak o podporu organizační, metodickou či propagační. Některá opatření přesahují kompetenční možnosti kraje i subjektů podílejících se na tvorbě opatření a v tomto případě je jejich smyslem upozornění na daný problém a na potřebu hledání jeho řešení např. na centrální úrovni.

Pořadí jednotlivých doporučení (cílů) neuvádí jejich důležitost.

Cíl 1. Zvyšování odbornosti pracovníků v terénních a pobytových službách pro seniory

Pro udržení a zvyšování kvality poskytování sociálních služeb je nutné dále podporovat současnou nabídku různých forem vzdělávacích aktivit. Nedílnou součástí zvyšování odbornosti poskytovatelů sociálních služeb je dostupná supervize, sdílení dobré i špatné praxe a výměna zkušenosti při práci s klienty.

Pro jejich realizaci jsou podstatná tato kritéria:

- vycházet z reálných potřeb odborníků pracujících v sociálních službách, které jsou odlišné v různých částech kraje (venkov a větší města apod.),
- rozvíjet již získané znalosti a odbornost,
- reagovat na individuální potřeby jednotlivců,
- podporovat praktické a kvalitní formy vzdělávání, včetně zvyšování odbornosti formou cílených konzultací,
- zajištění místní dostupnosti vzdělávacích aktivit na území celého kraje.

Opatření 1. 1 Podpora vzdělávacích aktivit zvyšujících kvalitu služeb.

Opatření 1. 2 Podpora využívání supervize a výměny zkušeností.

Supervize je pro všechny poskytovatele důležitý nástroj pro zvyšování kvality služeb, přínosné pro poskytovatele z území je podporovat informovanost o roli supervize v sociální práci, naučit se využívat ji jak při klientské tak manažerské práci.

Opatření 1. 3 Podpora sdílení dobré praxe.

Velká část poskytovatelů sociálních služeb pracuje v malých týmech, izolovaných v rámci dané služby a území. Sdílení dobré i špatné praxe podpoří rozvoj daných služeb, bude inspirací pro zvyšování kvality a efektivity služby.

Opatření 1. 4 Podpora spolupráce při realizaci vzdělávacích aktivit mezi městem Plzeň a ostatními obcemi/městy.

V různých částech kraje jsou realizovány vzdělávací aktivity, které mohou využít i subjekty působící mimo dané město. Je přínosné podporovat výměnu informací o jednotlivých vzdělávacích aktivitách, jasně deklarovat, že jsou přístupné všem odborníkům z kraje. Současně zajistit přehledný způsob informování o těchto vzdělávacích aktivitách.

Cíl 2. Zvýšení a udržení kapacity odlehčovacích služeb, denních a týdenních stacionářů a hospicových služeb pro seniory

Odlehčovací služby, denní a týdenní stacionáře pro seniory a hospicová péče jsou nedílnou součástí podpory péče o seniory v domácím prostředí. Jedná se o služby, které navazují na péči rodiny či jiné blízké osoby. Z pohledu celého území kraje je nutné nejenom udržení současné kapacity těchto služeb, ale i její navýšení.

Navýšení kapacit odlehčovacích služeb a zajištění jejich flexibility je možné propojovat s prostorovými možnostmi služeb – domovů pro seniory a bývalých domovů s pečovatelskou službou – dnes bytů zvláštního určení.

Plánování kapacit denních a týdenních stacionářů musí vycházet jak z reálných potřeb cílové skupiny, tak i z dopravní a časové dostupnosti těchto služeb.

Hospicové služby je nutné zachovat v minimálně takovém rozsahu jako je současný stav, vhodné je rozšíření nabídky domácí hospicové péče.

Pro zajištění dostupnosti uvedených služeb je nutné podporovat i různé formy dopravy pro seniory.

Opatření 2.1 Podpora navýšení současných kapacit odlehčovacích služeb.

Opatření 2.2 Podpora denních a týdenních stacionářů pro seniory.

Opatření 2.3 Podpora individuální dopravy pro seniory.

Velká část služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí se potýká s dopravní dostupností. Doprava zajišťující dostupnost služeb denních i týdenních stacionářů je pro jejich realizaci nezbytná.

Opatření 2.4 Udržení podpory hospicové péče.

Cíl 3. Udržení a rozvoj pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory a podpora setrvání seniorů v domácím prostředí

Klíčová pro zajištění dostupnosti pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory je jejich finanční podpora. Pečovatelské služby poskytují subjekty různých právních forem. Je nezbytná osvěta zaměřená na obce a města, které jsou co do počtu subjektů klíčovými poskytovateli pečovatelské služby v Plzeňském kraji, upozorňující na roli pečovatelské služby v životě seniorů. Základem je nejenom kvalita dané služby, její dostupnost i mimo hranice dané obce, ale i schopnost prezentovat se jako kvalifikovaná služba, která primárně doplňuje péči o občany, kteří to potřebují. Potřebné je i vysvětlení výrazu asistenční služba jak pro laickou, tak odbornou veřejnost. Pečovatelské a asistenční služby je potřebné doplňovat i dalšími druhy sociálních (např. tísňová péče) a zdravotnických služeb (domácí zdravotnická péče) přispívajících k setrvání seniorů v domácím prostředí.

-
Opatření	3. 1	Udržení současných kapacit pečovatelských služeb.
Opatření	3. 2	Podpora financování pečovatelských služeb ve venkovských oblastech.
Opatření	3. 3	Podpora spolupráce obcí na zajištění dostupnosti pečovatelských služeb ve všech sídlech Plzeňského kraje.
Opatření	3. 4	Zkvalitnění prezentace pečovatelských služeb.
Opatření	3. 5	Efektivnější propagace asistenčních služeb.
Opatření	3. 6	Podpora tísňové a domácí zdravotnické péče.

Cíl 4. Zvýšení informovanosti o možnostech pomoci seniorům

Nedílnou součástí poskytování sociálních služeb je kvalitní a srozumitelná informovanost o obsahu daných služeb. Současné postupy jsou sice funkční, ale je nutné je dále rozvíjet a hledat další alternativní způsoby pro oslovení nejenom samotných seniorů, ale i jejich dětí, které o ně pečují.

Nedílnou součástí informovanosti, je zaměřit se na budoucí seniory, kteří by měli mít možnost znát rozsah pomoci, kterou jednou budou potřebovat.

Nutné je zaměřit se i na samotné obce, města (včetně jednotlivých obvodů města Plzně) a návazné služby (především z oblasti zdravotnictví) a na propojení používaných informačních nástrojů v rámci celého kraje. Klíčová je však podpora spolupráce nejen v oblasti informovanosti, ale i v koordinaci a provázanosti poskytování služeb seniorům.

Opatření	4. 1	Podpora vzájemné spolupráce sociálních služeb, zdravotnických zařízení a lékařů, včetně zvyšování jejich vzájemné informovanosti.
Opatření	4. 2	Podpora vzájemné spolupráce obcí i měst.
Opatření	4. 3	Podpora veřejných akcí prezentující pomoc občanům ve stáří.
Opatření	4. 4	Srozumitelné informování o existenci příspěvku na péči a náležitostí potřebných k jeho přidělení.
Opatření	4. 5	Zvyšování informovanosti o sociálních službách.
Opatření	4. 6	Propojení webového portálu o sociálních službách města Plzně s internetovým portálem Plzeňského kraje.
Opatření	4. 7	Rozvoj projektu Bezpečný kraj.
Opatření	4. 8	Podpora osvěty vedoucích a klíčových pracovníků obcí a měst (volení zástupci, tajemníci úřadu, apod.).

Cíl 5. Zefektivnění služeb domovů pro seniory a podpora domů se zvláštním režimem

Nabídka pobytových služeb na území kraje vychází z historického rozložení služeb a dále z možností území. Současné služby je nutné dále zkvalitňovat a vzhledem k demografickému vývoji podporovat jejich navýšení. Toto navýšení nemůže být na úkor podpory terénních služeb. Současné zkvalitňování služeb je propojené s finanční podporou zaměřenou na jednotlivé segmenty, tzn. jak vzdělávání zaměstnanců, tak stavební úpravy a vybavení objektů.

Navyšování současných kapacit musí být propojeno s reálnou potřebou, dostupností, současnými trendy v péči o seniory a finančními možnostmi systému.

Opatření	5. 1	Zkvalitňování současných pobytových služeb pro seniory.
Opatření	5. 2	Posílení kontinuálního vzdělávání pracovníků – vazba na cíl č. 1.
Opatření	5. 3	Zřizování dalších pobytových zařízení na základě skutečné potřeby.
Opatření	5. 4	Podpora navýšení kapacit domovů se zvláštním režimem.
Opatření	5. 5	Podpora zdravotní péče v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem.

Cíl 6. Podpora transparentního financování sociálních služeb

Financování sociálních služeb je úzce propojeno s předešlými cíli. Pro zkvalitnění dostupnosti služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí je nezbytné zohlednit místní a časovou náročnost poskytování jednotlivých služeb. Dále je důležité zohlednit náročnost služby u klienta vzhledem k jeho stavu.

Konkrétně se jedná o:

- *zohlednění vyšší časové náročnosti při obsluze některých klientů,*
- *zohlednění vzdáleností při péči o klienty ve venkovských oblastech v terénních službách,*

Při rozdělování finančních prostředků je rovněž nutné zohlednit spádovost sociálních služeb na území města Plzeň pro občany z velké části Plzeňského kraje.

Nutné je ujasnit vykazování služeb a dát k dispozici poskytovatelům sociálních služeb informace o postupu hodnocení jejich žádostí o finanční podporu a zveřejnění návrhu financování sociálních služeb zasílaného Plzeňským krajem na MPSV.

Nedílnou součástí zefektivnění celého systému je kontrola a posuzování přidělování Příspěvků na péči z pohledu sociální situace občana.

Opatření	6. 1	Zajištění zpětné vazby při rozdělování finančních prostředků na sociální služby v Plzeňském kraji.
Opatření	6. 2	Hledání možností zohlednění územní působnosti při poskytování terénních sociálních služeb.
Opatření	6. 3	Hledání možností zohlednění kvality a dostupnosti služby při rozdělování finančních prostředků.
Opatření	6. 4	Propojení výstupů z procesů komunitního plánování s přidělováním finančních prostředků na krajské a státní úrovni.
Opatření	6. 5	Snaha o zapojení dalších obcí do spolufinancování sociálních služeb.
Opatření	6. 6	Hledat řešení stálého snižování finančních prostředků.

Cíl 7. Podpora pečujících osob

Pečující osoby jsou důležitou součástí péče o seniory. Ve většině případů se jedná o rodinné příslušníky – děti či partnery. Věk pečujících osob se pohybuje na hranici produktivního věku a seniorského věku, v případě partnerů se převážně jedná o stejnou věkovou kategorii jako u pečované osoby.

Pečující osoby se potýkají s:

- osamocení,
- současně probíhající péči o seniora a vlastní nezletilé děti,
- neznalostí možností péče,
- finančními problémy,
- ztrátou vazeb na pracovní trh.

Opatření	7. 1	Individuální nabídka podpory pečujícím osobám a rodinám, ve kterých se pečuje.
Opatření	7. 2	Cílené informování pečujících osob o možnostech a způsobech péče a možné podpory.
Opatření	7. 3	Zviditelnění příkladů dobré praxe.

Cíl 8. Systémové změny v oblasti poskytování soc. služeb

Poskytování sociálních služeb na území Plzeňského kraje logicky souvisí s povinnostmi vycházejících z platných zákonných norem. Je nutné spolupracovat se subjekty, tzn. jednotlivými obcemi a městy, Úřady práce, MPSV, samotnými poskytovateli sociálních služeb, okolními kraji a dalšími institucemi, které se na poskytování pomoci podílejí, komunikovat současné problémy stávajícího systému a iniciovat systémové změny.

Spolupráce je potřebná pro zefektivnění současného systému a pro posílení role kraje v mapování skutečné potřeby služeb, hodnocení jejich kvality a vytváření vazby kvality a potřeby na rozdělované finanční prostředky. Vhodné by bylo zajištění podpory procesů plánování sociálních služeb na krajské úrovni z prostředků MPSV.

-
Opatření	8. 1	Posílení role kraje v sociální politice.
Opatření	8. 2	Pravidelná aktualizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji a zapojení zástupců uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb do jeho vyhodnocování a změn.
Opatření	8. 3	Hledání řešení podpory dodržování vyživovací povinnosti v rámci rodiny.
Opatření	8. 4	Hledání možností dokládání skutečné finanční situace seniorů.
Opatření	8. 5	Podpořit zajištění kratších lhůt při přidělování příspěvku na péči a průhlednost celého procesu.
Opatření	8. 6	Zajištění transparentnosti přidělování PnP a kontroly jeho využívání na zajištění péče.
Opatření	8. 7	Podpora malometrážních bytů / bytů zvláštního určení pro seniory a finanční dostupnosti bezbariérového bydlení.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt

PODPORA ODBORNÝCH PARTNERSTVÍ

ZAMĚŘENÝCH NA PODPORU SENIORŮ V PLZEŇSKÉM KRAJI

Projekt Podpora plánování rozvoje sociálních služeb formou založení odborných partnerství (registrační číslo: CZ.1.04/3.1.03/78.00014) je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

NÁVRHY KLÍČOVÝCH DOPORUČENÍ/CÍLŮ A OPATŘENÍ

Následující doporučení vycházejí z analýz a jednání odborných koalic, které probíhaly od podzimu 2012 do léta 2013 jako součást projektu Podpora odborných partnerství realizovaného Centrem pro komunitní práci západní Čechy za partnerské podpory Plzeňského kraje.

Doporučení mají přispět ke zkvalitnění a zefektivnění řešení potřeb seniorů. Jedná se o doporučení vztahující se k celému Plzeňskému kraji. V případě města Plzeň se jedná o udržení a podporu současného stavu.

Na realizaci doporučení se mají podílet všechny subjekty působící v oblasti zajištění potřeb seniorů; nejedná se o doporučení, která má realizovat pouze Plzeňský kraj.

Pojem „podpora“, který se v řadě následujících doporučení objevuje, znamená, že realizace daných aktivit je v kraji potřebná a Plzeňský kraj i další subjekty působící v dané oblasti budou hledat možnosti jejich zavedení, rozvoje či udržení. Bude se jednat jak o finanční zdroje (vnitřní, pokud budou k dispozici, i o podporu při získávání zdrojů externích), tak o podporu organizační, metodickou či propagační. Některá opatření přesahují kompetenční možnosti kraje i subjektů podílejících se na tvorbě opatření a v tomto případě je jejich smyslem upozornění na daný problém a na potřebu hledání jeho řešení např. na centrální úrovni.

Pořadí jednotlivých doporučení (cílů) neuvádí jejich důležitost.

Cíl 1. Zvyšování odbornosti pracovníků v terénních a pobytových službách pro seniory

Pro udržení a zvyšování kvality poskytování sociálních služeb je nutné dále podporovat současnou nabídku různých forem vzdělávacích aktivit. Nedílnou součástí zvyšování odbornosti poskytovatelů sociálních služeb je dostupná supervize, sdílení dobré i špatné praxe a výměna zkušenosti při práci s klienty.

Pro jejich realizaci jsou podstatná tato kritéria:

- vycházet z reálných potřeb odborníků pracujících v sociálních službách, které jsou odlišné v různých částech kraje (venkov a větší města apod.),
- rozvíjet již získané znalosti a odbornost,
- reagovat na individuální potřeby jednotlivců,
- podporovat praktické a kvalitní formy vzdělávání, včetně zvyšování odbornosti formou cílených konzultací,
- zajištění místní dostupnosti vzdělávacích aktivit na území celého kraje.

Opatření 1.1 Podpora vzdělávacích aktivit zvyšujících kvalitu služeb.

Opatření 1.2 Podpora využívání supervize a výměny zkušeností.

Supervize je pro všechny poskytovatele důležitý nástroj pro zvyšování kvality služeb, přínosné pro poskytovatele z území je podporovat informovanost o roli supervize v sociální práci, naučit se využívat ji jak při klientské tak manažerské práci.

Opatření 1.3 Podpora sdílení dobré praxe.

Velká část poskytovatelů sociálních služeb pracuje v malých týmech, izolovaných v rámci dané služby a území. Sdílení dobré i špatné praxe podpoří rozvoj daných služeb, bude inspirací pro zvyšování kvality a efektivity služby.

Opatření 1.4 Podpora spolupráce při realizaci vzdělávacích aktivit mezi městem Plzeň a ostatními obcemi/městy.

V různých částech kraje jsou realizovány vzdělávací aktivity, které mohou využít i subjekty působící mimo dané město. Je přínosné podporovat výměnu informací o jednotlivých vzdělávacích aktivitách, jasně deklarovat, že jsou přístupné všem odborníkům z kraje. Současně zajistit přehledný způsob informování o těchto vzdělávacích aktivitách.

Cíl 2. Zvýšení a udržení kapacity odlehčovacích služeb, denních a týdenních stacionářů a hospicových služeb pro seniory

Odlehčovací služby, denní a týdenní stacionáře pro seniory a hospicová péče jsou nedílnou součástí podpory péče o seniory v domácím prostředí. Jedná se o služby, které navazují na péči rodiny či jiné blízké osoby. Z pohledu celého území kraje je nutné nejenom udržení současné kapacity těchto služeb, ale i její navýšení.

Navýšení kapacit odlehčovacích služeb a zajištění jejich flexibility je možné propojovat s prostorovými možnostmi služeb – domovů pro seniory a bývalých domovů s pečovatelskou službou – dnes bytů zvláštního určení.

Plánování kapacit denních a týdenních stacionářů musí vycházet jak z reálných potřeb cílové skupiny, tak i z dopravní a časové dostupnosti těchto služeb.

Hospicové služby je nutné zachovat v minimálně takovém rozsahu jako je současný stav, vhodné je rozšíření nabídky domácí hospicové péče.

Pro zajištění dostupnosti uvedených služeb je nutné podporovat i různé formy dopravy pro seniory.

Opatření 2.1 Podpora navýšení současných kapacit odlehčovacích služeb.

Opatření 2.2 Podpora denních a týdenních stacionářů pro seniory.

Opatření 2.3 Podpora individuální dopravy pro seniory.

Velká část služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí se potýká s dopravní dostupností. Doprava zajišťující dostupnost služeb denních i týdenních stacionářů je pro jejich realizaci nezbytná.

Opatření 2.4 Udržení podpory hospicové péče.

Cíl 3. Udržení a rozvoj pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory a podpora setrvání seniorů v domácím prostředí

Klíčová pro zajištění dostupnosti pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory je jejich finanční podpora. Pečovatelské služby poskytují subjekty různých právních forem. Je nezbytná osvěta zaměřená na obce a města, které jsou co do počtu subjektů klíčovými poskytovateli pečovatelské služby v Plzeňském kraji, upozorňující na roli pečovatelské služby v životě seniorů. Základem je nejenom kvalita dané služby, její dostupnost i mimo hranice dané obce, ale i schopnost prezentovat se jako kvalifikovaná služba, která primárně doplňuje péči o občany, kteří to potřebují. Potřebné je i vysvětlení výrazu asistenční služba jak pro laickou, tak odbornou veřejnost. Pečovatelské a asistenční služby je potřebné doplňovat i dalšími druhy sociálních (např. tísňová péče) a zdravotnických služeb (domácí zdravotnická péče) přispívajících k setrvání seniorů v domácím prostředí.

-
Opatření	3. 1	Udržení současných kapacit pečovatelských služeb.
Opatření	3. 2	Podpora financování pečovatelských služeb ve venkovských oblastech.
Opatření	3. 3	Podpora spolupráce obcí na zajištění dostupnosti pečovatelských služeb ve všech sídlech Plzeňského kraje.
Opatření	3. 4	Zkvalitnění prezentace pečovatelských služeb.
Opatření	3. 5	Efektivnější propagace asistenčních služeb.
Opatření	3. 6	Podpora tísňové a domácí zdravotnické péče.

Cíl 4. Zvýšení informovanosti o možnostech pomoci seniorům

Nedílnou součástí poskytování sociálních služeb je kvalitní a srozumitelná informovanost o obsahu daných služeb. Současné postupy jsou sice funkční, ale je nutné je dále rozvíjet a hledat další alternativní způsoby pro oslovení nejenom samotných seniorů, ale i jejich dětí, které o ně pečují.

Nedílnou součástí informovanosti, je zaměřit se na budoucí seniory, kteří by měli mít možnost znát rozsah pomoci, kterou jednou budou potřebovat.

Nutné je zaměřit se i na samotné obce, města (včetně jednotlivých obvodů města Plzně) a návazné služby (především z oblasti zdravotnictví) a na propojení používaných informačních nástrojů v rámci celého kraje. Klíčová je však podpora spolupráce nejen v oblasti informovanosti, ale i v koordinaci a provázanosti poskytování služeb seniorům.

Opatření	4. 1	Podpora vzájemné spolupráce sociálních služeb, zdravotnických zařízení a lékařů, včetně zvyšování jejich vzájemné informovanosti.
Opatření	4. 2	Podpora vzájemné spolupráce obcí i měst.
Opatření	4. 3	Podpora veřejných akcí prezentující pomoc občanům ve stáří.
Opatření	4. 4	Srozumitelné informování o existenci příspěvku na péči a náležitostí potřebných k jeho přidělení.
Opatření	4. 5	Zvyšování informovanosti o sociálních službách.
Opatření	4. 6	Propojení webového portálu o sociálních službách města Plzně s internetovým portálem Plzeňského kraje.
Opatření	4. 7	Rozvoj projektu Bezpečný kraj.
Opatření	4. 8	Podpora osvěty vedoucích a klíčových pracovníků obcí a měst (volení zástupci, tajemníci úřadu, apod.).

Cíl 5. Zefektivnění služeb domovů pro seniory a podpora domů se zvláštním režimem

Nabídka pobytových služeb na území kraje vychází z historického rozložení služeb a dále z možností území. Současné služby je nutné dále zkvalitňovat a vzhledem k demografickému vývoji podporovat jejich navýšení. Toto navýšení nemůže být na úkor podpory terénních služeb. Současné zkvalitňování služeb je propojené s finanční podporou zaměřenou na jednotlivé segmenty, tzn. jak vzdělávání zaměstnanců, tak stavební úpravy a vybavení objektů.

Navyšování současných kapacit musí být propojeno s reálnou potřebou, dostupností, současnými trendy v péči o seniory a finančními možnostmi systému.

Opatření	5. 1	Zkvalitňování současných pobytových služeb pro seniory.
Opatření	5. 2	Posílení kontinuálního vzdělávání pracovníků – vazba na cíl č. 1.
Opatření	5. 3	Zřizování dalších pobytových zařízení na základě skutečné potřeby.
Opatření	5. 4	Podpora navýšení kapacit domovů se zvláštním režimem.
Opatření	5. 5	Podpora zdravotní péče v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem.

Cíl 6. Podpora transparentního financování sociálních služeb

Financování sociálních služeb je úzce propojeno s předešlými cíli. Pro zkvalitnění dostupnosti služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí je nezbytné zohlednit místní a časovou náročnost poskytování jednotlivých služeb. Dále je důležité zohlednit náročnost služby u klienta vzhledem k jeho stavu.

Konkrétně se jedná o:

- *zohlednění vyšší časové náročnosti při obsluze některých klientů,*
- *zohlednění vzdáleností při péči o klienty ve venkovských oblastech v terénních službách,*

Při rozdělování finančních prostředků je rovněž nutné zohlednit spádovost sociálních služeb na území města Plzeň pro občany z velké části Plzeňského kraje.

Nutné je ujasnit vykazování služeb a dát k dispozici poskytovatelům sociálních služeb informace o postupu hodnocení jejich žádostí o finanční podporu a zveřejnění návrhu financování sociálních služeb zasílaného Plzeňským krajem na MPSV.

Nedílnou součástí zefektivnění celého systému je kontrola a posuzování přidělování Příspěvků na péči z pohledu sociální situace občana.

Opatření	6. 1	Zajištění zpětné vazby při rozdělování finančních prostředků na sociální služby v Plzeňském kraji.
Opatření	6. 2	Hledání možností zohlednění územní působnosti při poskytování terénních sociálních služeb.
Opatření	6. 3	Hledání možností zohlednění kvality a dostupnosti služby při rozdělování finančních prostředků.
Opatření	6. 4	Propojení výstupů z procesů komunitního plánování s přidělováním finančních prostředků na krajské a státní úrovni.
Opatření	6. 5	Snaha o zapojení dalších obcí do spolufinancování sociálních služeb.
Opatření	6. 6	Hledat řešení stálého snižování finančních prostředků.

Cíl 7. Podpora pečujících osob

Pečující osoby jsou důležitou součástí péče o seniory. Ve většině případů se jedná o rodinné příslušníky – děti či partnery. Věk pečujících osob se pohybuje na hranici produktivního věku a seniorského věku, v případě partnerů se převážně jedná o stejnou věkovou kategorii jako u pečované osoby.

Pečující osoby se potýkají s:

- osamocení,
- současně probíhající péči o seniora a vlastní nezletilé děti,
- neznalostí možností péče,
- finančními problémy,
- ztrátou vazeb na pracovní trh.

Opatření	7. 1	Individuální nabídka podpory pečujícím osobám a rodinám, ve kterých se pečuje.
Opatření	7. 2	Cílené informování pečujících osob o možnostech a způsobech péče a možné podpory.
Opatření	7. 3	Zviditelnění příkladů dobré praxe.

Cíl 8. Systémové změny v oblasti poskytování soc. služeb

Poskytování sociálních služeb na území Plzeňského kraje logicky souvisí s povinnostmi vycházejících z platných zákonných norem. Je nutné spolupracovat se subjekty, tzn. jednotlivými obcemi a městy, Úřady práce, MPSV, samotnými poskytovateli sociálních služeb, okolními kraji a dalšími institucemi, které se na poskytování pomoci podílejí, komunikovat současné problémy stávajícího systému a iniciovat systémové změny.

Spolupráce je potřebná pro zefektivnění současného systému a pro posílení role kraje v mapování skutečné potřeby služeb, hodnocení jejich kvality a vytváření vazby kvality a potřeby na rozdělované finanční prostředky. Vhodné by bylo zajištění podpory procesů plánování sociálních služeb na krajské úrovni z prostředků MPSV.

-
Opatření	8. 1	Posílení role kraje v sociální politice.
Opatření	8. 2	Pravidelná aktualizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji a zapojení zástupců uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb do jeho vyhodnocování a změn.
Opatření	8. 3	Hledání řešení podpory dodržování vyživovací povinnosti v rámci rodiny.
Opatření	8. 4	Hledání možností dokládání skutečné finanční situace seniorů.
Opatření	8. 5	Podpořit zajištění kratších lhůt při přidělování příspěvku na péči a průhlednost celého procesu.
Opatření	8. 6	Zajištění transparentnosti přidělování PnP a kontroly jeho využívání na zajištění péče.
Opatření	8. 7	Podpora malometrážních bytů / bytů zvláštního určení pro seniory a finanční dostupnosti bezbariérového bydlení.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt

PODPORA ODBORNÝCH PARTNERSTVÍ

ZAMĚŘENÝCH NA PODPORU SENIORŮ V PLZEŇSKÉM KRAJI

Projekt Podpora plánování rozvoje sociálních služeb formou založení odborných partnerství (registrační číslo: CZ.1.04/3.1.03/78.00014) je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

NÁVRHY KLÍČOVÝCH DOPORUČENÍ/CÍLŮ A OPATŘENÍ

Následující doporučení vycházejí z analýz a jednání odborných koalic, které probíhaly od podzimu 2012 do léta 2013 jako součást projektu Podpora odborných partnerství realizovaného Centrem pro komunitní práci západní Čechy za partnerské podpory Plzeňského kraje.

Doporučení mají přispět ke zkvalitnění a zefektivnění řešení potřeb seniorů. Jedná se o doporučení vztahující se k celému Plzeňskému kraji. V případě města Plzeň se jedná o udržení a podporu současného stavu.

Na realizaci doporučení se mají podílet všechny subjekty působící v oblasti zajištění potřeb seniorů; nejedná se o doporučení, která má realizovat pouze Plzeňský kraj.

Pojem „podpora“, který se v řadě následujících doporučení objevuje, znamená, že realizace daných aktivit je v kraji potřebná a Plzeňský kraj i další subjekty působící v dané oblasti budou hledat možnosti jejich zavedení, rozvoje či udržení. Bude se jednat jak o finanční zdroje (vnitřní, pokud budou k dispozici, i o podporu při získávání zdrojů externích), tak o podporu organizační, metodickou či propagační. Některá opatření přesahují kompetenční možnosti kraje i subjektů podílejících se na tvorbě opatření a v tomto případě je jejich smyslem upozornění na daný problém a na potřebu hledání jeho řešení např. na centrální úrovni.

Pořadí jednotlivých doporučení (cílů) neuvádí jejich důležitost.

Cíl 1. Zvyšování odbornosti pracovníků v terénních a pobytových službách pro seniory

Pro udržení a zvyšování kvality poskytování sociálních služeb je nutné dále podporovat současnou nabídku různých forem vzdělávacích aktivit. Nedílnou součástí zvyšování odbornosti poskytovatelů sociálních služeb je dostupná supervize, sdílení dobré i špatné praxe a výměna zkušenosti při práci s klienty.

Pro jejich realizaci jsou podstatná tato kritéria:

- vycházet z reálných potřeb odborníků pracujících v sociálních službách, které jsou odlišné v různých částech kraje (venkov a větší města apod.),
- rozvíjet již získané znalosti a odbornost,
- reagovat na individuální potřeby jednotlivců,
- podporovat praktické a kvalitní formy vzdělávání, včetně zvyšování odbornosti formou cílených konzultací,
- zajištění místní dostupnosti vzdělávacích aktivit na území celého kraje.

Opatření 1. 1 Podpora vzdělávacích aktivit zvyšujících kvalitu služeb.

Opatření 1. 2 Podpora využívání supervize a výměny zkušeností.

Supervize je pro všechny poskytovatele důležitý nástroj pro zvyšování kvality služeb, přínosné pro poskytovatele z území je podporovat informovanost o roli supervize v sociální práci, naučit se využívat ji jak při klientské tak manažerské práci.

Opatření 1. 3 Podpora sdílení dobré praxe.

Velká část poskytovatelů sociálních služeb pracuje v malých týmech, izolovaných v rámci dané služby a území. Sdílení dobré i špatné praxe podpoří rozvoj daných služeb, bude inspirací pro zvyšování kvality a efektivity služby.

Opatření 1. 4 Podpora spolupráce při realizaci vzdělávacích aktivit mezi městem Plzeň a ostatními obcemi/městy.

V různých částech kraje jsou realizovány vzdělávací aktivity, které mohou využít i subjekty působící mimo dané město. Je přínosné podporovat výměnu informací o jednotlivých vzdělávacích aktivitách, jasně deklarovat, že jsou přístupné všem odborníkům z kraje. Současně zajistit přehledný způsob informování o těchto vzdělávacích aktivitách.

Cíl 2. Zvýšení a udržení kapacity odlehčovacích služeb, denních a týdenních stacionářů a hospicových služeb pro seniory

Odlehčovací služby, denní a týdenní stacionáře pro seniory a hospicová péče jsou nedílnou součástí podpory péče o seniory v domácím prostředí. Jedná se o služby, které navazují na péči rodiny či jiné blízké osoby. Z pohledu celého území kraje je nutné nejenom udržení současné kapacity těchto služeb, ale i její navýšení.

Navýšení kapacit odlehčovacích služeb a zajištění jejich flexibility je možné propojovat s prostorovými možnostmi služeb – domovů pro seniory a bývalých domovů s pečovatelskou službou – dnes bytů zvláštního určení.

Plánování kapacit denních a týdenních stacionářů musí vycházet jak z reálných potřeb cílové skupiny, tak i z dopravní a časové dostupnosti těchto služeb.

Hospicové služby je nutné zachovat v minimálně takovém rozsahu jako je současný stav, vhodné je rozšíření nabídky domácí hospicové péče.

Pro zajištění dostupnosti uvedených služeb je nutné podporovat i různé formy dopravy pro seniory.

Opatření 2.1 Podpora navýšení současných kapacit odlehčovacích služeb.

Opatření 2.2 Podpora denních a týdenních stacionářů pro seniory.

Opatření 2.3 Podpora individuální dopravy pro seniory.

Velká část služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí se potýká s dopravní dostupností. Doprava zajišťující dostupnost služeb denních i týdenních stacionářů je pro jejich realizaci nezbytná.

Opatření 2.4 Udržení podpory hospicové péče.

Cíl 3. Udržení a rozvoj pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory a podpora setrvání seniorů v domácím prostředí

Klíčová pro zajištění dostupnosti pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory je jejich finanční podpora. Pečovatelské služby poskytují subjekty různých právních forem. Je nezbytná osvěta zaměřená na obce a města, které jsou co do počtu subjektů klíčovými poskytovateli pečovatelské služby v Plzeňském kraji, upozorňující na roli pečovatelské služby v životě seniorů. Základem je nejenom kvalita dané služby, její dostupnost i mimo hranice dané obce, ale i schopnost prezentovat se jako kvalifikovaná služba, která primárně doplňuje péči o občany, kteří to potřebují. Potřebné je i vysvětlení výrazu asistenční služba jak pro laickou, tak odbornou veřejnost. Pečovatelské a asistenční služby je potřebné doplňovat i dalšími druhy sociálních (např. tísňová péče) a zdravotnických služeb (domácí zdravotnická péče) přispívajících k setrvání seniorů v domácím prostředí.

-
Opatření	3. 1	Udržení současných kapacit pečovatelských služeb.
Opatření	3. 2	Podpora financování pečovatelských služeb ve venkovských oblastech.
Opatření	3. 3	Podpora spolupráce obcí na zajištění dostupnosti pečovatelských služeb ve všech sídlech Plzeňského kraje.
Opatření	3. 4	Zkvalitnění prezentace pečovatelských služeb.
Opatření	3. 5	Efektivnější propagace asistenčních služeb.
Opatření	3. 6	Podpora tísňové a domácí zdravotnické péče.

Cíl 4. Zvýšení informovanosti o možnostech pomoci seniorům

Nedílnou součástí poskytování sociálních služeb je kvalitní a srozumitelná informovanost o obsahu daných služeb. Současné postupy jsou sice funkční, ale je nutné je dále rozvíjet a hledat další alternativní způsoby pro oslovení nejenom samotných seniorů, ale i jejich dětí, které o ně pečují.

Nedílnou součástí informovanosti, je zaměřit se na budoucí seniory, kteří by měli mít možnost znát rozsah pomoci, kterou jednou budou potřebovat.

Nutné je zaměřit se i na samotné obce, města (včetně jednotlivých obvodů města Plzně) a návazné služby (především z oblasti zdravotnictví) a na propojení používaných informačních nástrojů v rámci celého kraje. Klíčová je však podpora spolupráce nejen v oblasti informovanosti, ale i v koordinaci a provázanosti poskytování služeb seniorům.

Opatření	4. 1	Podpora vzájemné spolupráce sociálních služeb, zdravotnických zařízení a lékařů, včetně zvyšování jejich vzájemné informovanosti.
Opatření	4. 2	Podpora vzájemné spolupráce obcí i měst.
Opatření	4. 3	Podpora veřejných akcí prezentující pomoc občanům ve stáří.
Opatření	4. 4	Srozumitelné informování o existenci příspěvku na péči a náležitostí potřebných k jeho přidělení.
Opatření	4. 5	Zvyšování informovanosti o sociálních službách.
Opatření	4. 6	Propojení webového portálu o sociálních službách města Plzně s internetovým portálem Plzeňského kraje.
Opatření	4. 7	Rozvoj projektu Bezpečný kraj.
Opatření	4. 8	Podpora osvěty vedoucích a klíčových pracovníků obcí a měst (volení zástupci, tajemníci úřadu, apod.).

Cíl 5. Zefektivnění služeb domovů pro seniory a podpora domů se zvláštním režimem

Nabídka pobytových služeb na území kraje vychází z historického rozložení služeb a dále z možností území. Současné služby je nutné dále zkvalitňovat a vzhledem k demografickému vývoji podporovat jejich navýšení. Toto navýšení nemůže být na úkor podpory terénních služeb. Současné zkvalitňování služeb je propojené s finanční podporou zaměřenou na jednotlivé segmenty, tzn. jak vzdělávání zaměstnanců, tak stavební úpravy a vybavení objektů.

Navyšování současných kapacit musí být propojeno s reálnou potřebou, dostupností, současnými trendy v péči o seniory a finančními možnostmi systému.

Opatření	5. 1	Zkvalitňování současných pobytových služeb pro seniory.
Opatření	5. 2	Posílení kontinuálního vzdělávání pracovníků – vazba na cíl č. 1.
Opatření	5. 3	Zřizování dalších pobytových zařízení na základě skutečné potřeby.
Opatření	5. 4	Podpora navýšení kapacit domovů se zvláštním režimem.
Opatření	5. 5	Podpora zdravotní péče v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem.

Cíl 6. Podpora transparentního financování sociálních služeb

Financování sociálních služeb je úzce propojeno s předešlými cíli. Pro zkvalitnění dostupnosti služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí je nezbytné zohlednit místní a časovou náročnost poskytování jednotlivých služeb. Dále je důležité zohlednit náročnost služby u klienta vzhledem k jeho stavu.

Konkrétně se jedná o:

- *zohlednění vyšší časové náročnosti při obsluze některých klientů,*
- *zohlednění vzdáleností při péči o klienty ve venkovských oblastech v terénních službách,*

Při rozdělování finančních prostředků je rovněž nutné zohlednit spádovost sociálních služeb na území města Plzeň pro občany z velké části Plzeňského kraje.

Nutné je ujasnit vykazování služeb a dát k dispozici poskytovatelům sociálních služeb informace o postupu hodnocení jejich žádostí o finanční podporu a zveřejnění návrhu financování sociálních služeb zasílaného Plzeňským krajem na MPSV.

Nedílnou součástí zefektivnění celého systému je kontrola a posuzování přidělování Příspěvků na péči z pohledu sociální situace občana.

Opatření	6. 1	Zajištění zpětné vazby při rozdělování finančních prostředků na sociální služby v Plzeňském kraji.
Opatření	6. 2	Hledání možností zohlednění územní působnosti při poskytování terénních sociálních služeb.
Opatření	6. 3	Hledání možností zohlednění kvality a dostupnosti služby při rozdělování finančních prostředků.
Opatření	6. 4	Propojení výstupů z procesů komunitního plánování s přidělováním finančních prostředků na krajské a státní úrovni.
Opatření	6. 5	Snaha o zapojení dalších obcí do spolufinancování sociálních služeb.
Opatření	6. 6	Hledat řešení stálého snižování finančních prostředků.

Cíl 7. Podpora pečujících osob

Pečující osoby jsou důležitou součástí péče o seniory. Ve většině případů se jedná o rodinné příslušníky – děti či partnery. Věk pečujících osob se pohybuje na hranici produktivního věku a seniorského věku, v případě partnerů se převážně jedná o stejnou věkovou kategorii jako u pečované osoby.

Pečující osoby se potýkají s:

- osamocení,
- současně probíhající péči o seniora a vlastní nezletilé děti,
- neznalostí možností péče,
- finančními problémy,
- ztrátou vazeb na pracovní trh.

Opatření	7. 1	Individuální nabídka podpory pečujícím osobám a rodinám, ve kterých se pečuje.
Opatření	7. 2	Cílené informování pečujících osob o možnostech a způsobech péče a možné podpory.
Opatření	7. 3	Zviditelnění příkladů dobré praxe.

Cíl 8. Systémové změny v oblasti poskytování soc. služeb

Poskytování sociálních služeb na území Plzeňského kraje logicky souvisí s povinnostmi vycházejících z platných zákonných norem. Je nutné spolupracovat se subjekty, tzn. jednotlivými obcemi a městy, Úřady práce, MPSV, samotnými poskytovateli sociálních služeb, okolními kraji a dalšími institucemi, které se na poskytování pomoci podílejí, komunikovat současné problémy stávajícího systému a iniciovat systémové změny.

Spolupráce je potřebná pro zefektivnění současného systému a pro posílení role kraje v mapování skutečné potřeby služeb, hodnocení jejich kvality a vytváření vazby kvality a potřeby na rozdělované finanční prostředky. Vhodné by bylo zajištění podpory procesů plánování sociálních služeb na krajské úrovni z prostředků MPSV.

-
Opatření	8. 1	Posílení role kraje v sociální politice.
Opatření	8. 2	Pravidelná aktualizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji a zapojení zástupců uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb do jeho vyhodnocování a změn.
Opatření	8. 3	Hledání řešení podpory dodržování vyživovací povinnosti v rámci rodiny.
Opatření	8. 4	Hledání možností dokládání skutečné finanční situace seniorů.
Opatření	8. 5	Podpořit zajištění kratších lhůt při přidělování příspěvku na péči a průhlednost celého procesu.
Opatření	8. 6	Zajištění transparentnosti přidělování PnP a kontroly jeho využívání na zajištění péče.
Opatření	8. 7	Podpora malometrážních bytů / bytů zvláštního určení pro seniory a finanční dostupnosti bezbariérového bydlení.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt

PODPORA ODBORNÝCH PARTNERSTVÍ

ZAMĚŘENÝCH NA PODPORU SENIORŮ V PLZEŇSKÉM KRAJI

Projekt Podpora plánování rozvoje sociálních služeb formou založení odborných partnerství (registrační číslo: CZ.1.04/3.1.03/78.00014) je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

NÁVRHY KLÍČOVÝCH DOPORUČENÍ/CÍLŮ A OPATŘENÍ

Následující doporučení vycházejí z analýz a jednání odborných koalic, které probíhaly od podzimu 2012 do léta 2013 jako součást projektu Podpora odborných partnerství realizovaného Centrem pro komunitní práci západní Čechy za partnerské podpory Plzeňského kraje.

Doporučení mají přispět ke zkvalitnění a zefektivnění řešení potřeb seniorů. Jedná se o doporučení vztahující se k celému Plzeňskému kraji. V případě města Plzeň se jedná o udržení a podporu současného stavu.

Na realizaci doporučení se mají podílet všechny subjekty působící v oblasti zajištění potřeb seniorů; nejedná se o doporučení, která má realizovat pouze Plzeňský kraj.

Pojem „podpora“, který se v řadě následujících doporučení objevuje, znamená, že realizace daných aktivit je v kraji potřebná a Plzeňský kraj i další subjekty působící v dané oblasti budou hledat možnosti jejich zavedení, rozvoje či udržení. Bude se jednat jak o finanční zdroje (vnitřní, pokud budou k dispozici, i o podporu při získávání zdrojů externích), tak o podporu organizační, metodickou či propagační. Některá opatření přesahují kompetenční možnosti kraje i subjektů podílejících se na tvorbě opatření a v tomto případě je jejich smyslem upozornění na daný problém a na potřebu hledání jeho řešení např. na centrální úrovni.

Pořadí jednotlivých doporučení (cílů) neuvádí jejich důležitost.

Cíl 1. Zvyšování odbornosti pracovníků v terénních a pobytových službách pro seniory

Pro udržení a zvyšování kvality poskytování sociálních služeb je nutné dále podporovat současnou nabídku různých forem vzdělávacích aktivit. Nedílnou součástí zvyšování odbornosti poskytovatelů sociálních služeb je dostupná supervize, sdílení dobré i špatné praxe a výměna zkušenosti při práci s klienty.

Pro jejich realizaci jsou podstatná tato kritéria:

- vycházet z reálných potřeb odborníků pracujících v sociálních službách, které jsou odlišné v různých částech kraje (venkov a větší města apod.),
- rozvíjet již získané znalosti a odbornost,
- reagovat na individuální potřeby jednotlivců,
- podporovat praktické a kvalitní formy vzdělávání, včetně zvyšování odbornosti formou cílených konzultací,
- zajištění místní dostupnosti vzdělávacích aktivit na území celého kraje.

Opatření 1. 1 Podpora vzdělávacích aktivit zvyšujících kvalitu služeb.

Opatření 1. 2 Podpora využívání supervize a výměny zkušeností.

Supervize je pro všechny poskytovatele důležitý nástroj pro zvyšování kvality služeb, přínosné pro poskytovatele z území je podporovat informovanost o roli supervize v sociální práci, naučit se využívat ji jak při klientské tak manažerské práci.

Opatření 1. 3 Podpora sdílení dobré praxe.

Velká část poskytovatelů sociálních služeb pracuje v malých týmech, izolovaných v rámci dané služby a území. Sdílení dobré i špatné praxe podpoří rozvoj daných služeb, bude inspirací pro zvyšování kvality a efektivity služby.

Opatření 1. 4 Podpora spolupráce při realizaci vzdělávacích aktivit mezi městem Plzeň a ostatními obcemi/městy.

V různých částech kraje jsou realizovány vzdělávací aktivity, které mohou využít i subjekty působící mimo dané město. Je přínosné podporovat výměnu informací o jednotlivých vzdělávacích aktivitách, jasně deklarovat, že jsou přístupné všem odborníkům z kraje. Současně zajistit přehledný způsob informování o těchto vzdělávacích aktivitách.

Cíl 2. Zvýšení a udržení kapacity odlehčovacích služeb, denních a týdenních stacionářů a hospicových služeb pro seniory

Odlehčovací služby, denní a týdenní stacionáře pro seniory a hospicová péče jsou nedílnou součástí podpory péče o seniory v domácím prostředí. Jedná se o služby, které navazují na péči rodiny či jiné blízké osoby. Z pohledu celého území kraje je nutné nejenom udržení současné kapacity těchto služeb, ale i její navýšení.

Navýšení kapacit odlehčovacích služeb a zajištění jejich flexibility je možné propojovat s prostorovými možnostmi služeb – domovů pro seniory a bývalých domovů s pečovatelskou službou – dnes bytů zvláštního určení.

Plánování kapacit denních a týdenních stacionářů musí vycházet jak z reálných potřeb cílové skupiny, tak i z dopravní a časové dostupnosti těchto služeb.

Hospicové služby je nutné zachovat v minimálně takovém rozsahu jako je současný stav, vhodné je rozšíření nabídky domácí hospicové péče.

Pro zajištění dostupnosti uvedených služeb je nutné podporovat i různé formy dopravy pro seniory.

Opatření 2.1 Podpora navýšení současných kapacit odlehčovacích služeb.

Opatření 2.2 Podpora denních a týdenních stacionářů pro seniory.

Opatření 2.3 Podpora individuální dopravy pro seniory.

Velká část služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí se potýká s dopravní dostupností. Doprava zajišťující dostupnost služeb denních i týdenních stacionářů je pro jejich realizaci nezbytná.

Opatření 2.4 Udržení podpory hospicové péče.

Cíl 3. Udržení a rozvoj pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory a podpora setrvání seniorů v domácím prostředí

Klíčová pro zajištění dostupnosti pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory je jejich finanční podpora. Pečovatelské služby poskytují subjekty různých právních forem. Je nezbytná osvěta zaměřená na obce a města, které jsou co do počtu subjektů klíčovými poskytovateli pečovatelské služby v Plzeňském kraji, upozorňující na roli pečovatelské služby v životě seniorů. Základem je nejenom kvalita dané služby, její dostupnost i mimo hranice dané obce, ale i schopnost prezentovat se jako kvalifikovaná služba, která primárně doplňuje péči o občany, kteří to potřebují. Potřebné je i vysvětlení výrazu asistenční služba jak pro laickou, tak odbornou veřejnost. Pečovatelské a asistenční služby je potřebné doplňovat i dalšími druhy sociálních (např. tísňová péče) a zdravotnických služeb (domácí zdravotnická péče) přispívajících k setrvání seniorů v domácím prostředí.

-
Opatření	3. 1	Udržení současných kapacit pečovatelských služeb.
Opatření	3. 2	Podpora financování pečovatelských služeb ve venkovských oblastech.
Opatření	3. 3	Podpora spolupráce obcí na zajištění dostupnosti pečovatelských služeb ve všech sídlech Plzeňského kraje.
Opatření	3. 4	Zkvalitnění prezentace pečovatelských služeb.
Opatření	3. 5	Efektivnější propagace asistenčních služeb.
Opatření	3. 6	Podpora tísňové a domácí zdravotnické péče.

Cíl 4. Zvýšení informovanosti o možnostech pomoci seniorům

Nedílnou součástí poskytování sociálních služeb je kvalitní a srozumitelná informovanost o obsahu daných služeb. Současné postupy jsou sice funkční, ale je nutné je dále rozvíjet a hledat další alternativní způsoby pro oslovení nejenom samotných seniorů, ale i jejich dětí, které o ně pečují.

Nedílnou součástí informovanosti, je zaměřit se na budoucí seniory, kteří by měli mít možnost znát rozsah pomoci, kterou jednou budou potřebovat.

Nutné je zaměřit se i na samotné obce, města (včetně jednotlivých obvodů města Plzně) a návazné služby (především z oblasti zdravotnictví) a na propojení používaných informačních nástrojů v rámci celého kraje. Klíčová je však podpora spolupráce nejen v oblasti informovanosti, ale i v koordinaci a provázanosti poskytování služeb seniorům.

Opatření	4. 1	Podpora vzájemné spolupráce sociálních služeb, zdravotnických zařízení a lékařů, včetně zvyšování jejich vzájemné informovanosti.
Opatření	4. 2	Podpora vzájemné spolupráce obcí i měst.
Opatření	4. 3	Podpora veřejných akcí prezentující pomoc občanům ve stáří.
Opatření	4. 4	Srozumitelné informování o existenci příspěvku na péči a náležitostí potřebných k jeho přidělení.
Opatření	4. 5	Zvyšování informovanosti o sociálních službách.
Opatření	4. 6	Propojení webového portálu o sociálních službách města Plzně s internetovým portálem Plzeňského kraje.
Opatření	4. 7	Rozvoj projektu Bezpečný kraj.
Opatření	4. 8	Podpora osvěty vedoucích a klíčových pracovníků obcí a měst (volení zástupci, tajemníci úřadu, apod.).

Cíl 5. Zefektivnění služeb domovů pro seniory a podpora domů se zvláštním režimem

Nabídka pobytových služeb na území kraje vychází z historického rozložení služeb a dále z možností území. Současné služby je nutné dále zkvalitňovat a vzhledem k demografickému vývoji podporovat jejich navýšení. Toto navýšení nemůže být na úkor podpory terénních služeb. Současné zkvalitňování služeb je propojené s finanční podporou zaměřenou na jednotlivé segmenty, tzn. jak vzdělávání zaměstnanců, tak stavební úpravy a vybavení objektů.

Navyšování současných kapacit musí být propojeno s reálnou potřebou, dostupností, současnými trendy v péči o seniory a finančními možnostmi systému.

Opatření	5. 1	Zkvalitňování současných pobytových služeb pro seniory.
Opatření	5. 2	Posílení kontinuálního vzdělávání pracovníků – vazba na cíl č. 1.
Opatření	5. 3	Zřizování dalších pobytových zařízení na základě skutečné potřeby.
Opatření	5. 4	Podpora navýšení kapacit domovů se zvláštním režimem.
Opatření	5. 5	Podpora zdravotní péče v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem.

Cíl 6. Podpora transparentního financování sociálních služeb

Financování sociálních služeb je úzce propojeno s předešlými cíli. Pro zkvalitnění dostupnosti služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí je nezbytné zohlednit místní a časovou náročnost poskytování jednotlivých služeb. Dále je důležité zohlednit náročnost služby u klienta vzhledem k jeho stavu.

Konkrétně se jedná o:

- *zohlednění vyšší časové náročnosti při obsluze některých klientů,*
- *zohlednění vzdáleností při péči o klienty ve venkovských oblastech v terénních službách,*

Při rozdělování finančních prostředků je rovněž nutné zohlednit spádovost sociálních služeb na území města Plzeň pro občany z velké části Plzeňského kraje.

Nutné je ujasnit vykazování služeb a dát k dispozici poskytovatelům sociálních služeb informace o postupu hodnocení jejich žádostí o finanční podporu a zveřejnění návrhu financování sociálních služeb zasílaného Plzeňským krajem na MPSV.

Nedílnou součástí zefektivnění celého systému je kontrola a posuzování přidělování Příspěvků na péči z pohledu sociální situace občana.

Opatření	6. 1	Zajištění zpětné vazby při rozdělování finančních prostředků na sociální služby v Plzeňském kraji.
Opatření	6. 2	Hledání možností zohlednění územní působnosti při poskytování terénních sociálních služeb.
Opatření	6. 3	Hledání možností zohlednění kvality a dostupnosti služby při rozdělování finančních prostředků.
Opatření	6. 4	Propojení výstupů z procesů komunitního plánování s přidělováním finančních prostředků na krajské a státní úrovni.
Opatření	6. 5	Snaha o zapojení dalších obcí do spolufinancování sociálních služeb.
Opatření	6. 6	Hledat řešení stálého snižování finančních prostředků.

Cíl 7. Podpora pečujících osob

Pečující osoby jsou důležitou součástí péče o seniory. Ve většině případů se jedná o rodinné příslušníky – děti či partnery. Věk pečujících osob se pohybuje na hranici produktivního věku a seniorského věku, v případě partnerů se převážně jedná o stejnou věkovou kategorii jako u pečované osoby.

Pečující osoby se potýkají s:

- osamocení,
- současně probíhající péči o seniora a vlastní nezletilé děti,
- neznalostí možností péče,
- finančními problémy,
- ztrátou vazeb na pracovní trh.

Opatření	7. 1	Individuální nabídka podpory pečujícím osobám a rodinám, ve kterých se pečuje.
Opatření	7. 2	Cílené informování pečujících osob o možnostech a způsobech péče a možné podpory.
Opatření	7. 3	Zviditelnění příkladů dobré praxe.

Cíl 8. Systémové změny v oblasti poskytování soc. služeb

Poskytování sociálních služeb na území Plzeňského kraje logicky souvisí s povinnostmi vycházejících z platných zákonných norem. Je nutné spolupracovat se subjekty, tzn. jednotlivými obcemi a městy, Úřady práce, MPSV, samotnými poskytovateli sociálních služeb, okolními kraji a dalšími institucemi, které se na poskytování pomoci podílejí, komunikovat současné problémy stávajícího systému a iniciovat systémové změny.

Spolupráce je potřebná pro zefektivnění současného systému a pro posílení role kraje v mapování skutečné potřeby služeb, hodnocení jejich kvality a vytváření vazby kvality a potřeby na rozdělované finanční prostředky. Vhodné by bylo zajištění podpory procesů plánování sociálních služeb na krajské úrovni z prostředků MPSV.

-
Opatření	8. 1	Posílení role kraje v sociální politice.
Opatření	8. 2	Pravidelná aktualizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji a zapojení zástupců uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb do jeho vyhodnocování a změn.
Opatření	8. 3	Hledání řešení podpory dodržování vyživovací povinnosti v rámci rodiny.
Opatření	8. 4	Hledání možností dokládání skutečné finanční situace seniorů.
Opatření	8. 5	Podpořit zajištění kratších lhůt při přidělování příspěvku na péči a průhlednost celého procesu.
Opatření	8. 6	Zajištění transparentnosti přidělování PnP a kontroly jeho využívání na zajištění péče.
Opatření	8. 7	Podpora malometrážních bytů / bytů zvláštního určení pro seniory a finanční dostupnosti bezbariérového bydlení.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt

PODPORA ODBORNÝCH PARTNERSTVÍ

ZAMĚŘENÝCH NA PODPORU SENIORŮ V PLZEŇSKÉM KRAJI

Projekt Podpora plánování rozvoje sociálních služeb formou založení odborných partnerství (registrační číslo: CZ.1.04/3.1.03/78.00014) je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

NÁVRHY KLÍČOVÝCH DOPORUČENÍ/CÍLŮ A OPATŘENÍ

Následující doporučení vycházejí z analýz a jednání odborných koalic, které probíhaly od podzimu 2012 do léta 2013 jako součást projektu Podpora odborných partnerství realizovaného Centrem pro komunitní práci západní Čechy za partnerské podpory Plzeňského kraje.

Doporučení mají přispět ke zkvalitnění a zefektivnění řešení potřeb seniorů. Jedná se o doporučení vztahující se k celému Plzeňskému kraji. V případě města Plzeň se jedná o udržení a podporu současného stavu.

Na realizaci doporučení se mají podílet všechny subjekty působící v oblasti zajištění potřeb seniorů; nejedná se o doporučení, která má realizovat pouze Plzeňský kraj.

Pojem „podpora“, který se v řadě následujících doporučení objevuje, znamená, že realizace daných aktivit je v kraji potřebná a Plzeňský kraj i další subjekty působící v dané oblasti budou hledat možnosti jejich zavedení, rozvoje či udržení. Bude se jednat jak o finanční zdroje (vnitřní, pokud budou k dispozici, i o podporu při získávání zdrojů externích), tak o podporu organizační, metodickou či propagační. Některá opatření přesahují kompetenční možnosti kraje i subjektů podílejících se na tvorbě opatření a v tomto případě je jejich smyslem upozornění na daný problém a na potřebu hledání jeho řešení např. na centrální úrovni.

Pořadí jednotlivých doporučení (cílů) neuvádí jejich důležitost.

Cíl 1. Zvyšování odbornosti pracovníků v terénních a pobytových službách pro seniory

Pro udržení a zvyšování kvality poskytování sociálních služeb je nutné dále podporovat současnou nabídku různých forem vzdělávacích aktivit. Nedílnou součástí zvyšování odbornosti poskytovatelů sociálních služeb je dostupná supervize, sdílení dobré i špatné praxe a výměna zkušenosti při práci s klienty.

Pro jejich realizaci jsou podstatná tato kritéria:

- vycházet z reálných potřeb odborníků pracujících v sociálních službách, které jsou odlišné v různých částech kraje (venkov a větší města apod.),
- rozvíjet již získané znalosti a odbornost,
- reagovat na individuální potřeby jednotlivců,
- podporovat praktické a kvalitní formy vzdělávání, včetně zvyšování odbornosti formou cílených konzultací,
- zajištění místní dostupnosti vzdělávacích aktivit na území celého kraje.

Opatření 1. 1 Podpora vzdělávacích aktivit zvyšujících kvalitu služeb.

Opatření 1. 2 Podpora využívání supervize a výměny zkušeností.

Supervize je pro všechny poskytovatele důležitý nástroj pro zvyšování kvality služeb, přínosné pro poskytovatele z území je podporovat informovanost o roli supervize v sociální práci, naučit se využívat ji jak při klientské tak manažerské práci.

Opatření 1. 3 Podpora sdílení dobré praxe.

Velká část poskytovatelů sociálních služeb pracuje v malých týmech, izolovaných v rámci dané služby a území. Sdílení dobré i špatné praxe podpoří rozvoj daných služeb, bude inspirací pro zvyšování kvality a efektivity služby.

Opatření 1. 4 Podpora spolupráce při realizaci vzdělávacích aktivit mezi městem Plzeň a ostatními obcemi/městy.

V různých částech kraje jsou realizovány vzdělávací aktivity, které mohou využít i subjekty působící mimo dané město. Je přínosné podporovat výměnu informací o jednotlivých vzdělávacích aktivitách, jasně deklarovat, že jsou přístupné všem odborníkům z kraje. Současně zajistit přehledný způsob informování o těchto vzdělávacích aktivitách.

Cíl 2. Zvýšení a udržení kapacity odlehčovacích služeb, denních a týdenních stacionářů a hospicových služeb pro seniory

Odlehčovací služby, denní a týdenní stacionáře pro seniory a hospicová péče jsou nedílnou součástí podpory péče o seniory v domácím prostředí. Jedná se o služby, které navazují na péči rodiny či jiné blízké osoby. Z pohledu celého území kraje je nutné nejenom udržení současné kapacity těchto služeb, ale i její navýšení.

Navýšení kapacit odlehčovacích služeb a zajištění jejich flexibility je možné propojovat s prostorovými možnostmi služeb – domovů pro seniory a bývalých domovů s pečovatelskou službou – dnes bytů zvláštního určení.

Plánování kapacit denních a týdenních stacionářů musí vycházet jak z reálných potřeb cílové skupiny, tak i z dopravní a časové dostupnosti těchto služeb.

Hospicové služby je nutné zachovat v minimálně takovém rozsahu jako je současný stav, vhodné je rozšíření nabídky domácí hospicové péče.

Pro zajištění dostupnosti uvedených služeb je nutné podporovat i různé formy dopravy pro seniory.

Opatření 2.1 Podpora navýšení současných kapacit odlehčovacích služeb.

Opatření 2.2 Podpora denních a týdenních stacionářů pro seniory.

Opatření 2.3 Podpora individuální dopravy pro seniory.

Velká část služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí se potýká s dopravní dostupností. Doprava zajišťující dostupnost služeb denních i týdenních stacionářů je pro jejich realizaci nezbytná.

Opatření 2.4 Udržení podpory hospicové péče.

Cíl 3. Udržení a rozvoj pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory a podpora setrvání seniorů v domácím prostředí

Klíčová pro zajištění dostupnosti pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory je jejich finanční podpora. Pečovatelské služby poskytují subjekty různých právních forem. Je nezbytná osvěta zaměřená na obce a města, které jsou co do počtu subjektů klíčovými poskytovateli pečovatelské služby v Plzeňském kraji, upozorňující na roli pečovatelské služby v životě seniorů. Základem je nejenom kvalita dané služby, její dostupnost i mimo hranice dané obce, ale i schopnost prezentovat se jako kvalifikovaná služba, která primárně doplňuje péči o občany, kteří to potřebují. Potřebné je i vysvětlení výrazu asistenční služba jak pro laickou, tak odbornou veřejnost. Pečovatelské a asistenční služby je potřebné doplňovat i dalšími druhy sociálních (např. tísňová péče) a zdravotnických služeb (domácí zdravotnická péče) přispívajících k setrvání seniorů v domácím prostředí.

-
Opatření	3. 1	Udržení současných kapacit pečovatelských služeb.
Opatření	3. 2	Podpora financování pečovatelských služeb ve venkovských oblastech.
Opatření	3. 3	Podpora spolupráce obcí na zajištění dostupnosti pečovatelských služeb ve všech sídlech Plzeňského kraje.
Opatření	3. 4	Zkvalitnění prezentace pečovatelských služeb.
Opatření	3. 5	Efektivnější propagace asistenčních služeb.
Opatření	3. 6	Podpora tísňové a domácí zdravotnické péče.

Cíl 4. Zvýšení informovanosti o možnostech pomoci seniorům

Nedílnou součástí poskytování sociálních služeb je kvalitní a srozumitelná informovanost o obsahu daných služeb. Současné postupy jsou sice funkční, ale je nutné je dále rozvíjet a hledat další alternativní způsoby pro oslovení nejenom samotných seniorů, ale i jejich dětí, které o ně pečují.

Nedílnou součástí informovanosti, je zaměřit se na budoucí seniory, kteří by měli mít možnost znát rozsah pomoci, kterou jednou budou potřebovat.

Nutné je zaměřit se i na samotné obce, města (včetně jednotlivých obvodů města Plzně) a návazné služby (především z oblasti zdravotnictví) a na propojení používaných informačních nástrojů v rámci celého kraje. Klíčová je však podpora spolupráce nejen v oblasti informovanosti, ale i v koordinaci a provázanosti poskytování služeb seniorům.

Opatření	4. 1	Podpora vzájemné spolupráce sociálních služeb, zdravotnických zařízení a lékařů, včetně zvyšování jejich vzájemné informovanosti.
Opatření	4. 2	Podpora vzájemné spolupráce obcí i měst.
Opatření	4. 3	Podpora veřejných akcí prezentující pomoc občanům ve stáří.
Opatření	4. 4	Srozumitelné informování o existenci příspěvku na péči a náležitostí potřebných k jeho přidělení.
Opatření	4. 5	Zvyšování informovanosti o sociálních službách.
Opatření	4. 6	Propojení webového portálu o sociálních službách města Plzně s internetovým portálem Plzeňského kraje.
Opatření	4. 7	Rozvoj projektu Bezpečný kraj.
Opatření	4. 8	Podpora osvěty vedoucích a klíčových pracovníků obcí a měst (volení zástupci, tajemníci úřadu, apod.).

Cíl 5. Zefektivnění služeb domovů pro seniory a podpora domů se zvláštním režimem

Nabídka pobytových služeb na území kraje vychází z historického rozložení služeb a dále z možností území. Současné služby je nutné dále zkvalitňovat a vzhledem k demografickému vývoji podporovat jejich navýšení. Toto navýšení nemůže být na úkor podpory terénních služeb. Současné zkvalitňování služeb je propojené s finanční podporou zaměřenou na jednotlivé segmenty, tzn. jak vzdělávání zaměstnanců, tak stavební úpravy a vybavení objektů.

Navyšování současných kapacit musí být propojeno s reálnou potřebou, dostupností, současnými trendy v péči o seniory a finančními možnostmi systému.

Opatření	5. 1	Zkvalitňování současných pobytových služeb pro seniory.
Opatření	5. 2	Posílení kontinuálního vzdělávání pracovníků – vazba na cíl č. 1.
Opatření	5. 3	Zřizování dalších pobytových zařízení na základě skutečné potřeby.
Opatření	5. 4	Podpora navýšení kapacit domovů se zvláštním režimem.
Opatření	5. 5	Podpora zdravotní péče v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem.

Cíl 6. Podpora transparentního financování sociálních služeb

Financování sociálních služeb je úzce propojeno s předešlými cíli. Pro zkvalitnění dostupnosti služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí je nezbytné zohlednit místní a časovou náročnost poskytování jednotlivých služeb. Dále je důležité zohlednit náročnost služby u klienta vzhledem k jeho stavu.

Konkrétně se jedná o:

- *zohlednění vyšší časové náročnosti při obsluze některých klientů,*
- *zohlednění vzdáleností při péči o klienty ve venkovských oblastech v terénních službách,*

Při rozdělování finančních prostředků je rovněž nutné zohlednit spádovost sociálních služeb na území města Plzeň pro občany z velké části Plzeňského kraje.

Nutné je ujasnit vykazování služeb a dát k dispozici poskytovatelům sociálních služeb informace o postupu hodnocení jejich žádostí o finanční podporu a zveřejnění návrhu financování sociálních služeb zasílaného Plzeňským krajem na MPSV.

Nedílnou součástí zefektivnění celého systému je kontrola a posuzování přidělování Příspěvků na péči z pohledu sociální situace občana.

Opatření	6. 1	Zajištění zpětné vazby při rozdělování finančních prostředků na sociální služby v Plzeňském kraji.
Opatření	6. 2	Hledání možností zohlednění územní působnosti při poskytování terénních sociálních služeb.
Opatření	6. 3	Hledání možností zohlednění kvality a dostupnosti služby při rozdělování finančních prostředků.
Opatření	6. 4	Propojení výstupů z procesů komunitního plánování s přidělováním finančních prostředků na krajské a státní úrovni.
Opatření	6. 5	Snaha o zapojení dalších obcí do spolufinancování sociálních služeb.
Opatření	6. 6	Hledat řešení stálého snižování finančních prostředků.

Cíl 7. Podpora pečujících osob

Pečující osoby jsou důležitou součástí péče o seniory. Ve většině případů se jedná o rodinné příslušníky – děti či partnery. Věk pečujících osob se pohybuje na hranici produktivního věku a seniorského věku, v případě partnerů se převážně jedná o stejnou věkovou kategorii jako u pečované osoby.

Pečující osoby se potýkají s:

- osamocení,
- současně probíhající péči o seniora a vlastní nezletilé děti,
- neznalostí možností péče,
- finančními problémy,
- ztrátou vazeb na pracovní trh.

Opatření	7. 1	Individuální nabídka podpory pečujícím osobám a rodinám, ve kterých se pečuje.
Opatření	7. 2	Cílené informování pečujících osob o možnostech a způsobech péče a možné podpory.
Opatření	7. 3	Zviditelnění příkladů dobré praxe.

Cíl 8. Systémové změny v oblasti poskytování soc. služeb

Poskytování sociálních služeb na území Plzeňského kraje logicky souvisí s povinnostmi vycházejících z platných zákonných norem. Je nutné spolupracovat se subjekty, tzn. jednotlivými obcemi a městy, Úřady práce, MPSV, samotnými poskytovateli sociálních služeb, okolními kraji a dalšími institucemi, které se na poskytování pomoci podílejí, komunikovat současné problémy stávajícího systému a iniciovat systémové změny.

Spolupráce je potřebná pro zefektivnění současného systému a pro posílení role kraje v mapování skutečné potřeby služeb, hodnocení jejich kvality a vytváření vazby kvality a potřeby na rozdělované finanční prostředky. Vhodné by bylo zajištění podpory procesů plánování sociálních služeb na krajské úrovni z prostředků MPSV.

-
Opatření	8. 1	Posílení role kraje v sociální politice.
Opatření	8. 2	Pravidelná aktualizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji a zapojení zástupců uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb do jeho vyhodnocování a změn.
Opatření	8. 3	Hledání řešení podpory dodržování vyživovací povinnosti v rámci rodiny.
Opatření	8. 4	Hledání možností dokládání skutečné finanční situace seniorů.
Opatření	8. 5	Podpořit zajištění kratších lhůt při přidělování příspěvku na péči a průhlednost celého procesu.
Opatření	8. 6	Zajištění transparentnosti přidělování PnP a kontroly jeho využívání na zajištění péče.
Opatření	8. 7	Podpora malometrážních bytů / bytů zvláštního určení pro seniory a finanční dostupnosti bezbariérového bydlení.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt

PODPORA ODBORNÝCH PARTNERSTVÍ

ZAMĚŘENÝCH NA PODPORU SENIORŮ V PLZEŇSKÉM KRAJI

Projekt Podpora plánování rozvoje sociálních služeb formou založení odborných partnerství (registrační číslo: CZ.1.04/3.1.03/78.00014) je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

NÁVRHY KLÍČOVÝCH DOPORUČENÍ/CÍLŮ A OPATŘENÍ

Následující doporučení vycházejí z analýz a jednání odborných koalic, které probíhaly od podzimu 2012 do léta 2013 jako součást projektu Podpora odborných partnerství realizovaného Centrem pro komunitní práci západní Čechy za partnerské podpory Plzeňského kraje.

Doporučení mají přispět ke zkvalitnění a zefektivnění řešení potřeb seniorů. Jedná se o doporučení vztahující se k celému Plzeňskému kraji. V případě města Plzeň se jedná o udržení a podporu současného stavu.

Na realizaci doporučení se mají podílet všechny subjekty působící v oblasti zajištění potřeb seniorů; nejedná se o doporučení, která má realizovat pouze Plzeňský kraj.

Pojem „podpora“, který se v řadě následujících doporučení objevuje, znamená, že realizace daných aktivit je v kraji potřebná a Plzeňský kraj i další subjekty působící v dané oblasti budou hledat možnosti jejich zavedení, rozvoje či udržení. Bude se jednat jak o finanční zdroje (vnitřní, pokud budou k dispozici, i o podporu při získávání zdrojů externích), tak o podporu organizační, metodickou či propagační. Některá opatření přesahují kompetenční možnosti kraje i subjektů podílejících se na tvorbě opatření a v tomto případě je jejich smyslem upozornění na daný problém a na potřebu hledání jeho řešení např. na centrální úrovni.

Pořadí jednotlivých doporučení (cílů) neuvádí jejich důležitost.

Cíl 1. Zvyšování odbornosti pracovníků v terénních a pobytových službách pro seniory

Pro udržení a zvyšování kvality poskytování sociálních služeb je nutné dále podporovat současnou nabídku různých forem vzdělávacích aktivit. Nedílnou součástí zvyšování odbornosti poskytovatelů sociálních služeb je dostupná supervize, sdílení dobré i špatné praxe a výměna zkušenosti při práci s klienty.

Pro jejich realizaci jsou podstatná tato kritéria:

- vycházet z reálných potřeb odborníků pracujících v sociálních službách, které jsou odlišné v různých částech kraje (venkov a větší města apod.),
- rozvíjet již získané znalosti a odbornost,
- reagovat na individuální potřeby jednotlivců,
- podporovat praktické a kvalitní formy vzdělávání, včetně zvyšování odbornosti formou cílených konzultací,
- zajištění místní dostupnosti vzdělávacích aktivit na území celého kraje.

Opatření 1. 1 Podpora vzdělávacích aktivit zvyšujících kvalitu služeb.

Opatření 1. 2 Podpora využívání supervize a výměny zkušeností.

Supervize je pro všechny poskytovatele důležitý nástroj pro zvyšování kvality služeb, přínosné pro poskytovatele z území je podporovat informovanost o roli supervize v sociální práci, naučit se využívat ji jak při klientské tak manažerské práci.

Opatření 1. 3 Podpora sdílení dobré praxe.

Velká část poskytovatelů sociálních služeb pracuje v malých týmech, izolovaných v rámci dané služby a území. Sdílení dobré i špatné praxe podpoří rozvoj daných služeb, bude inspirací pro zvyšování kvality a efektivity služby.

Opatření 1. 4 Podpora spolupráce při realizaci vzdělávacích aktivit mezi městem Plzeň a ostatními obcemi/městy.

V různých částech kraje jsou realizovány vzdělávací aktivity, které mohou využít i subjekty působící mimo dané město. Je přínosné podporovat výměnu informací o jednotlivých vzdělávacích aktivitách, jasně deklarovat, že jsou přístupné všem odborníkům z kraje. Současně zajistit přehledný způsob informování o těchto vzdělávacích aktivitách.

Cíl 2. Zvýšení a udržení kapacity odlehčovacích služeb, denních a týdenních stacionářů a hospicových služeb pro seniory

Odlehčovací služby, denní a týdenní stacionáře pro seniory a hospicová péče jsou nedílnou součástí podpory péče o seniory v domácím prostředí. Jedná se o služby, které navazují na péči rodiny či jiné blízké osoby. Z pohledu celého území kraje je nutné nejenom udržení současné kapacity těchto služeb, ale i její navýšení.

Navýšení kapacit odlehčovacích služeb a zajištění jejich flexibility je možné propojovat s prostorovými možnostmi služeb – domovů pro seniory a bývalých domovů s pečovatelskou službou – dnes bytů zvláštního určení.

Plánování kapacit denních a týdenních stacionářů musí vycházet jak z reálných potřeb cílové skupiny, tak i z dopravní a časové dostupnosti těchto služeb.

Hospicové služby je nutné zachovat v minimálně takovém rozsahu jako je současný stav, vhodné je rozšíření nabídky domácí hospicové péče.

Pro zajištění dostupnosti uvedených služeb je nutné podporovat i různé formy dopravy pro seniory.

Opatření 2.1 Podpora navýšení současných kapacit odlehčovacích služeb.

Opatření 2.2 Podpora denních a týdenních stacionářů pro seniory.

Opatření 2.3 Podpora individuální dopravy pro seniory.

Velká část služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí se potýká s dopravní dostupností. Doprava zajišťující dostupnost služeb denních i týdenních stacionářů je pro jejich realizaci nezbytná.

Opatření 2.4 Udržení podpory hospicové péče.

Cíl 3. Udržení a rozvoj pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory a podpora setrvání seniorů v domácím prostředí

Klíčová pro zajištění dostupnosti pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory je jejich finanční podpora. Pečovatelské služby poskytují subjekty různých právních forem. Je nezbytná osvěta zaměřená na obce a města, které jsou co do počtu subjektů klíčovými poskytovateli pečovatelské služby v Plzeňském kraji, upozorňující na roli pečovatelské služby v životě seniorů. Základem je nejenom kvalita dané služby, její dostupnost i mimo hranice dané obce, ale i schopnost prezentovat se jako kvalifikovaná služba, která primárně doplňuje péči o občany, kteří to potřebují. Potřebné je i vysvětlení výrazu asistenční služba jak pro laickou, tak odbornou veřejnost. Pečovatelské a asistenční služby je potřebné doplňovat i dalšími druhy sociálních (např. tísňová péče) a zdravotnických služeb (domácí zdravotnická péče) přispívajících k setrvání seniorů v domácím prostředí.

-
Opatření	3. 1	Udržení současných kapacit pečovatelských služeb.
Opatření	3. 2	Podpora financování pečovatelských služeb ve venkovských oblastech.
Opatření	3. 3	Podpora spolupráce obcí na zajištění dostupnosti pečovatelských služeb ve všech sídlech Plzeňského kraje.
Opatření	3. 4	Zkvalitnění prezentace pečovatelských služeb.
Opatření	3. 5	Efektivnější propagace asistenčních služeb.
Opatření	3. 6	Podpora tísňové a domácí zdravotnické péče.

Cíl 4. Zvýšení informovanosti o možnostech pomoci seniorům

Nedílnou součástí poskytování sociálních služeb je kvalitní a srozumitelná informovanost o obsahu daných služeb. Současné postupy jsou sice funkční, ale je nutné je dále rozvíjet a hledat další alternativní způsoby pro oslovení nejenom samotných seniorů, ale i jejich dětí, které o ně pečují.

Nedílnou součástí informovanosti, je zaměřit se na budoucí seniory, kteří by měli mít možnost znát rozsah pomoci, kterou jednou budou potřebovat.

Nutné je zaměřit se i na samotné obce, města (včetně jednotlivých obvodů města Plzně) a návazné služby (především z oblasti zdravotnictví) a na propojení používaných informačních nástrojů v rámci celého kraje. Klíčová je však podpora spolupráce nejen v oblasti informovanosti, ale i v koordinaci a provázanosti poskytování služeb seniorům.

Opatření	4. 1	Podpora vzájemné spolupráce sociálních služeb, zdravotnických zařízení a lékařů, včetně zvyšování jejich vzájemné informovanosti.
Opatření	4. 2	Podpora vzájemné spolupráce obcí i měst.
Opatření	4. 3	Podpora veřejných akcí prezentující pomoc občanům ve stáří.
Opatření	4. 4	Srozumitelné informování o existenci příspěvku na péči a náležitostí potřebných k jeho přidělení.
Opatření	4. 5	Zvyšování informovanosti o sociálních službách.
Opatření	4. 6	Propojení webového portálu o sociálních službách města Plzně s internetovým portálem Plzeňského kraje.
Opatření	4. 7	Rozvoj projektu Bezpečný kraj.
Opatření	4. 8	Podpora osvěty vedoucích a klíčových pracovníků obcí a měst (volení zástupci, tajemníci úřadu, apod.).

Cíl 5. Zefektivnění služeb domovů pro seniory a podpora domů se zvláštním režimem

Nabídka pobytových služeb na území kraje vychází z historického rozložení služeb a dále z možností území. Současné služby je nutné dále zkvalitňovat a vzhledem k demografickému vývoji podporovat jejich navýšení. Toto navýšení nemůže být na úkor podpory terénních služeb. Současné zkvalitňování služeb je propojené s finanční podporou zaměřenou na jednotlivé segmenty, tzn. jak vzdělávání zaměstnanců, tak stavební úpravy a vybavení objektů.

Navyšování současných kapacit musí být propojeno s reálnou potřebou, dostupností, současnými trendy v péči o seniory a finančními možnostmi systému.

Opatření	5. 1	Zkvalitňování současných pobytových služeb pro seniory.
Opatření	5. 2	Posílení kontinuálního vzdělávání pracovníků – vazba na cíl č. 1.
Opatření	5. 3	Zřizování dalších pobytových zařízení na základě skutečné potřeby.
Opatření	5. 4	Podpora navýšení kapacit domovů se zvláštním režimem.
Opatření	5. 5	Podpora zdravotní péče v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem.

Cíl 6. Podpora transparentního financování sociálních služeb

Financování sociálních služeb je úzce propojeno s předešlými cíli. Pro zkvalitnění dostupnosti služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí je nezbytné zohlednit místní a časovou náročnost poskytování jednotlivých služeb. Dále je důležité zohlednit náročnost služby u klienta vzhledem k jeho stavu.

Konkrétně se jedná o:

- *zohlednění vyšší časové náročnosti při obsluze některých klientů,*
- *zohlednění vzdáleností při péči o klienty ve venkovských oblastech v terénních službách,*

Při rozdělování finančních prostředků je rovněž nutné zohlednit spádovost sociálních služeb na území města Plzeň pro občany z velké části Plzeňského kraje.

Nutné je ujasnit vykazování služeb a dát k dispozici poskytovatelům sociálních služeb informace o postupu hodnocení jejich žádostí o finanční podporu a zveřejnění návrhu financování sociálních služeb zasílaného Plzeňským krajem na MPSV.

Nedílnou součástí zefektivnění celého systému je kontrola a posuzování přidělování Příspěvků na péči z pohledu sociální situace občana.

Opatření	6. 1	Zajištění zpětné vazby při rozdělování finančních prostředků na sociální služby v Plzeňském kraji.
Opatření	6. 2	Hledání možností zohlednění územní působnosti při poskytování terénních sociálních služeb.
Opatření	6. 3	Hledání možností zohlednění kvality a dostupnosti služby při rozdělování finančních prostředků.
Opatření	6. 4	Propojení výstupů z procesů komunitního plánování s přidělováním finančních prostředků na krajské a státní úrovni.
Opatření	6. 5	Snaha o zapojení dalších obcí do spolufinancování sociálních služeb.
Opatření	6. 6	Hledat řešení stálého snižování finančních prostředků.

Cíl 7. Podpora pečujících osob

Pečující osoby jsou důležitou součástí péče o seniory. Ve většině případů se jedná o rodinné příslušníky – děti či partnery. Věk pečujících osob se pohybuje na hranici produktivního věku a seniorského věku, v případě partnerů se převážně jedná o stejnou věkovou kategorii jako u pečované osoby.

Pečující osoby se potýkají s:

- osamocení,
- současně probíhající péči o seniora a vlastní nezletilé děti,
- neznalostí možností péče,
- finančními problémy,
- ztrátou vazeb na pracovní trh.

Opatření	7. 1	Individuální nabídka podpory pečujícím osobám a rodinám, ve kterých se pečuje.
Opatření	7. 2	Cílené informování pečujících osob o možnostech a způsobech péče a možné podpory.
Opatření	7. 3	Zviditelnění příkladů dobré praxe.

Cíl 8. Systémové změny v oblasti poskytování soc. služeb

Poskytování sociálních služeb na území Plzeňského kraje logicky souvisí s povinnostmi vycházejících z platných zákonných norem. Je nutné spolupracovat se subjekty, tzn. jednotlivými obcemi a městy, Úřady práce, MPSV, samotnými poskytovateli sociálních služeb, okolními kraji a dalšími institucemi, které se na poskytování pomoci podílejí, komunikovat současné problémy stávajícího systému a iniciovat systémové změny.

Spolupráce je potřebná pro zefektivnění současného systému a pro posílení role kraje v mapování skutečné potřeby služeb, hodnocení jejich kvality a vytváření vazby kvality a potřeby na rozdělované finanční prostředky. Vhodné by bylo zajištění podpory procesů plánování sociálních služeb na krajské úrovni z prostředků MPSV.

-
Opatření	8. 1	Posílení role kraje v sociální politice.
Opatření	8. 2	Pravidelná aktualizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji a zapojení zástupců uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb do jeho vyhodnocování a změn.
Opatření	8. 3	Hledání řešení podpory dodržování vyživovací povinnosti v rámci rodiny.
Opatření	8. 4	Hledání možností dokládání skutečné finanční situace seniorů.
Opatření	8. 5	Podpořit zajištění kratších lhůt při přidělování příspěvku na péči a průhlednost celého procesu.
Opatření	8. 6	Zajištění transparentnosti přidělování PnP a kontroly jeho využívání na zajištění péče.
Opatření	8. 7	Podpora malometrážních bytů / bytů zvláštního určení pro seniory a finanční dostupnosti bezbariérového bydlení.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt

PODPORA ODBORNÝCH PARTNERSTVÍ

ZAMĚŘENÝCH NA PODPORU SENIORŮ V PLZEŇSKÉM KRAJI

Projekt Podpora plánování rozvoje sociálních služeb formou založení odborných partnerství (registrační číslo: CZ.1.04/3.1.03/78.00014) je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

NÁVRHY KLÍČOVÝCH DOPORUČENÍ/CÍLŮ A OPATŘENÍ

Následující doporučení vycházejí z analýz a jednání odborných koalic, které probíhaly od podzimu 2012 do léta 2013 jako součást projektu Podpora odborných partnerství realizovaného Centrem pro komunitní práci západní Čechy za partnerské podpory Plzeňského kraje.

Doporučení mají přispět ke zkvalitnění a zefektivnění řešení potřeb seniorů. Jedná se o doporučení vztahující se k celému Plzeňskému kraji. V případě města Plzeň se jedná o udržení a podporu současného stavu.

Na realizaci doporučení se mají podílet všechny subjekty působící v oblasti zajištění potřeb seniorů; nejedná se o doporučení, která má realizovat pouze Plzeňský kraj.

Pojem „podpora“, který se v řadě následujících doporučení objevuje, znamená, že realizace daných aktivit je v kraji potřebná a Plzeňský kraj i další subjekty působící v dané oblasti budou hledat možnosti jejich zavedení, rozvoje či udržení. Bude se jednat jak o finanční zdroje (vnitřní, pokud budou k dispozici, i o podporu při získávání zdrojů externích), tak o podporu organizační, metodickou či propagační. Některá opatření přesahují kompetenční možnosti kraje i subjektů podílejících se na tvorbě opatření a v tomto případě je jejich smyslem upozornění na daný problém a na potřebu hledání jeho řešení např. na centrální úrovni.

Pořadí jednotlivých doporučení (cílů) neuvádí jejich důležitost.

Cíl 1. Zvyšování odbornosti pracovníků v terénních a pobytových službách pro seniory

Pro udržení a zvyšování kvality poskytování sociálních služeb je nutné dále podporovat současnou nabídku různých forem vzdělávacích aktivit. Nedílnou součástí zvyšování odbornosti poskytovatelů sociálních služeb je dostupná supervize, sdílení dobré i špatné praxe a výměna zkušenosti při práci s klienty.

Pro jejich realizaci jsou podstatná tato kritéria:

- vycházet z reálných potřeb odborníků pracujících v sociálních službách, které jsou odlišné v různých částech kraje (venkov a větší města apod.),
- rozvíjet již získané znalosti a odbornost,
- reagovat na individuální potřeby jednotlivců,
- podporovat praktické a kvalitní formy vzdělávání, včetně zvyšování odbornosti formou cílených konzultací,
- zajištění místní dostupnosti vzdělávacích aktivit na území celého kraje.

Opatření 1. 1 Podpora vzdělávacích aktivit zvyšujících kvalitu služeb.

Opatření 1. 2 Podpora využívání supervize a výměny zkušeností.

Supervize je pro všechny poskytovatele důležitý nástroj pro zvyšování kvality služeb, přínosné pro poskytovatele z území je podporovat informovanost o roli supervize v sociální práci, naučit se využívat ji jak při klientské tak manažerské práci.

Opatření 1. 3 Podpora sdílení dobré praxe.

Velká část poskytovatelů sociálních služeb pracuje v malých týmech, izolovaných v rámci dané služby a území. Sdílení dobré i špatné praxe podpoří rozvoj daných služeb, bude inspirací pro zvyšování kvality a efektivity služby.

Opatření 1. 4 Podpora spolupráce při realizaci vzdělávacích aktivit mezi městem Plzeň a ostatními obcemi/městy.

V různých částech kraje jsou realizovány vzdělávací aktivity, které mohou využít i subjekty působící mimo dané město. Je přínosné podporovat výměnu informací o jednotlivých vzdělávacích aktivitách, jasně deklarovat, že jsou přístupné všem odborníkům z kraje. Současně zajistit přehledný způsob informování o těchto vzdělávacích aktivitách.

Cíl 2. Zvýšení a udržení kapacity odlehčovacích služeb, denních a týdenních stacionářů a hospicových služeb pro seniory

Odlehčovací služby, denní a týdenní stacionáře pro seniory a hospicová péče jsou nedílnou součástí podpory péče o seniory v domácím prostředí. Jedná se o služby, které navazují na péči rodiny či jiné blízké osoby. Z pohledu celého území kraje je nutné nejenom udržení současné kapacity těchto služeb, ale i její navýšení.

Navýšení kapacit odlehčovacích služeb a zajištění jejich flexibility je možné propojovat s prostorovými možnostmi služeb – domovů pro seniory a bývalých domovů s pečovatelskou službou – dnes bytů zvláštního určení.

Plánování kapacit denních a týdenních stacionářů musí vycházet jak z reálných potřeb cílové skupiny, tak i z dopravní a časové dostupnosti těchto služeb.

Hospicové služby je nutné zachovat v minimálně takovém rozsahu jako je současný stav, vhodné je rozšíření nabídky domácí hospicové péče.

Pro zajištění dostupnosti uvedených služeb je nutné podporovat i různé formy dopravy pro seniory.

Opatření 2.1 Podpora navýšení současných kapacit odlehčovacích služeb.

Opatření 2.2 Podpora denních a týdenních stacionářů pro seniory.

Opatření 2.3 Podpora individuální dopravy pro seniory.

Velká část služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí se potýká s dopravní dostupností. Doprava zajišťující dostupnost služeb denních i týdenních stacionářů je pro jejich realizaci nezbytná.

Opatření 2.4 Udržení podpory hospicové péče.

Cíl 3. Udržení a rozvoj pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory a podpora setrvání seniorů v domácím prostředí

Klíčová pro zajištění dostupnosti pečovatelských a asistenčních služeb pro seniory je jejich finanční podpora. Pečovatelské služby poskytují subjekty různých právních forem. Je nezbytná osvěta zaměřená na obce a města, které jsou co do počtu subjektů klíčovými poskytovateli pečovatelské služby v Plzeňském kraji, upozorňující na roli pečovatelské služby v životě seniorů. Základem je nejenom kvalita dané služby, její dostupnost i mimo hranice dané obce, ale i schopnost prezentovat se jako kvalifikovaná služba, která primárně doplňuje péči o občany, kteří to potřebují. Potřebné je i vysvětlení výrazu asistenční služba jak pro laickou, tak odbornou veřejnost. Pečovatelské a asistenční služby je potřebné doplňovat i dalšími druhy sociálních (např. tísňová péče) a zdravotnických služeb (domácí zdravotnická péče) přispívajících k setrvání seniorů v domácím prostředí.

-
Opatření	3. 1	Udržení současných kapacit pečovatelských služeb.
Opatření	3. 2	Podpora financování pečovatelských služeb ve venkovských oblastech.
Opatření	3. 3	Podpora spolupráce obcí na zajištění dostupnosti pečovatelských služeb ve všech sídlech Plzeňského kraje.
Opatření	3. 4	Zkvalitnění prezentace pečovatelských služeb.
Opatření	3. 5	Efektivnější propagace asistenčních služeb.
Opatření	3. 6	Podpora tísňové a domácí zdravotnické péče.

Cíl 4. Zvýšení informovanosti o možnostech pomoci seniorům

Nedílnou součástí poskytování sociálních služeb je kvalitní a srozumitelná informovanost o obsahu daných služeb. Současné postupy jsou sice funkční, ale je nutné je dále rozvíjet a hledat další alternativní způsoby pro oslovení nejenom samotných seniorů, ale i jejich dětí, které o ně pečují.

Nedílnou součástí informovanosti, je zaměřit se na budoucí seniory, kteří by měli mít možnost znát rozsah pomoci, kterou jednou budou potřebovat.

Nutné je zaměřit se i na samotné obce, města (včetně jednotlivých obvodů města Plzně) a návazné služby (především z oblasti zdravotnictví) a na propojení používaných informačních nástrojů v rámci celého kraje. Klíčová je však podpora spolupráce nejen v oblasti informovanosti, ale i v koordinaci a provázanosti poskytování služeb seniorům.

Opatření	4. 1	Podpora vzájemné spolupráce sociálních služeb, zdravotnických zařízení a lékařů, včetně zvyšování jejich vzájemné informovanosti.
Opatření	4. 2	Podpora vzájemné spolupráce obcí i měst.
Opatření	4. 3	Podpora veřejných akcí prezentující pomoc občanům ve stáří.
Opatření	4. 4	Srozumitelné informování o existenci příspěvku na péči a náležitostí potřebných k jeho přidělení.
Opatření	4. 5	Zvyšování informovanosti o sociálních službách.
Opatření	4. 6	Propojení webového portálu o sociálních službách města Plzně s internetovým portálem Plzeňského kraje.
Opatření	4. 7	Rozvoj projektu Bezpečný kraj.
Opatření	4. 8	Podpora osvěty vedoucích a klíčových pracovníků obcí a měst (volení zástupci, tajemníci úřadu, apod.).

Cíl 5. Zefektivnění služeb domovů pro seniory a podpora domů se zvláštním režimem

Nabídka pobytových služeb na území kraje vychází z historického rozložení služeb a dále z možností území. Současné služby je nutné dále zkvalitňovat a vzhledem k demografickému vývoji podporovat jejich navýšení. Toto navýšení nemůže být na úkor podpory terénních služeb. Současné zkvalitňování služeb je propojené s finanční podporou zaměřenou na jednotlivé segmenty, tzn. jak vzdělávání zaměstnanců, tak stavební úpravy a vybavení objektů.

Navyšování současných kapacit musí být propojeno s reálnou potřebou, dostupností, současnými trendy v péči o seniory a finančními možnostmi systému.

Opatření	5. 1	Zkvalitňování současných pobytových služeb pro seniory.
Opatření	5. 2	Posílení kontinuálního vzdělávání pracovníků – vazba na cíl č. 1.
Opatření	5. 3	Zřizování dalších pobytových zařízení na základě skutečné potřeby.
Opatření	5. 4	Podpora navýšení kapacit domovů se zvláštním režimem.
Opatření	5. 5	Podpora zdravotní péče v domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem.

Cíl 6. Podpora transparentního financování sociálních služeb

Financování sociálních služeb je úzce propojeno s předešlými cíli. Pro zkvalitnění dostupnosti služeb podporujících setrvání seniorů v domácím prostředí je nezbytné zohlednit místní a časovou náročnost poskytování jednotlivých služeb. Dále je důležité zohlednit náročnost služby u klienta vzhledem k jeho stavu.

Konkrétně se jedná o:

- *zohlednění vyšší časové náročnosti při obsluze některých klientů,*
- *zohlednění vzdáleností při péči o klienty ve venkovských oblastech v terénních službách,*

Při rozdělování finančních prostředků je rovněž nutné zohlednit spádovost sociálních služeb na území města Plzeň pro občany z velké části Plzeňského kraje.

Nutné je ujasnit vykazování služeb a dát k dispozici poskytovatelům sociálních služeb informace o postupu hodnocení jejich žádostí o finanční podporu a zveřejnění návrhu financování sociálních služeb zasílaného Plzeňským krajem na MPSV.

Nedílnou součástí zefektivnění celého systému je kontrola a posuzování přidělování Příspěvků na péči z pohledu sociální situace občana.

Opatření	6. 1	Zajištění zpětné vazby při rozdělování finančních prostředků na sociální služby v Plzeňském kraji.
Opatření	6. 2	Hledání možností zohlednění územní působnosti při poskytování terénních sociálních služeb.
Opatření	6. 3	Hledání možností zohlednění kvality a dostupnosti služby při rozdělování finančních prostředků.
Opatření	6. 4	Propojení výstupů z procesů komunitního plánování s přidělováním finančních prostředků na krajské a státní úrovni.
Opatření	6. 5	Snaha o zapojení dalších obcí do spolufinancování sociálních služeb.
Opatření	6. 6	Hledat řešení stálého snižování finančních prostředků.

Cíl 7. Podpora pečujících osob

Pečující osoby jsou důležitou součástí péče o seniory. Ve většině případů se jedná o rodinné příslušníky – děti či partnery. Věk pečujících osob se pohybuje na hranici produktivního věku a seniorského věku, v případě partnerů se převážně jedná o stejnou věkovou kategorii jako u pečované osoby.

Pečující osoby se potýkají s:

- osamocení,
- současně probíhající péči o seniora a vlastní nezletilé děti,
- neznalostí možností péče,
- finančními problémy,
- ztrátou vazeb na pracovní trh.

Opatření	7. 1	Individuální nabídka podpory pečujícím osobám a rodinám, ve kterých se pečuje.
Opatření	7. 2	Cílené informování pečujících osob o možnostech a způsobech péče a možné podpory.
Opatření	7. 3	Zviditelnění příkladů dobré praxe.

Cíl 8. Systémové změny v oblasti poskytování soc. služeb

Poskytování sociálních služeb na území Plzeňského kraje logicky souvisí s povinnostmi vycházejících z platných zákonných norem. Je nutné spolupracovat se subjekty, tzn. jednotlivými obcemi a městy, Úřady práce, MPSV, samotnými poskytovateli sociálních služeb, okolními kraji a dalšími institucemi, které se na poskytování pomoci podílejí, komunikovat současné problémy stávajícího systému a iniciovat systémové změny.

Spolupráce je potřebná pro zefektivnění současného systému a pro posílení role kraje v mapování skutečné potřeby služeb, hodnocení jejich kvality a vytváření vazby kvality a potřeby na rozdělované finanční prostředky. Vhodné by bylo zajištění podpory procesů plánování sociálních služeb na krajské úrovni z prostředků MPSV.

-
Opatření	8. 1	Posílení role kraje v sociální politice.
Opatření	8. 2	Pravidelná aktualizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji a zapojení zástupců uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb do jeho vyhodnocování a změn.
Opatření	8. 3	Hledání řešení podpory dodržování vyživovací povinnosti v rámci rodiny.
Opatření	8. 4	Hledání možností dokládání skutečné finanční situace seniorů.
Opatření	8. 5	Podpořit zajištění kratších lhůt při přidělování příspěvku na péči a průhlednost celého procesu.
Opatření	8. 6	Zajištění transparentnosti přidělování PnP a kontroly jeho využívání na zajištění péče.
Opatření	8. 7	Podpora malometrážních bytů / bytů zvláštního určení pro seniory a finanční dostupnosti bezbariérového bydlení.